

TP 65

Ministerstvo dopravy
odbor pozemních komunikací

ZÁSADY PRO DOPRAVNÍ ZNAČENÍ NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

TECHNICKÉ PODMÍNKY

Schváleno MD ČR č.j. 532/2013-120-STSP/1
ze dne 31.7.2013
s účinností od 1.8.2013

Současně se ruší a nahrazují v celém rozsahu TP 65
schválené MDS ČR pod č.j. 2816/02-120 ze dne 20.9.2002 s účinností od 1.12.2002
včetně aktualizace z roku 2011 schválené MD pod č.j. 22/2012-120-STSP/3
ze dne 20.1.2012 s účinností od 1.2.2012

O B S A H

1 ÚVOD	5
1.1 Všeobecně	5
1.2 Názvosloví	5
2 NĚKTERÉ SOUVISEJÍCÍ PRÁVNÍ A TECHNICKÉ PŘEDPISY	6
2.1 Evropské dohody	6
2.2 Právní předpisy	6
2.3 Technické normy	6
2.4 Technické podmínky	7
2.5 Vzorové listy	8
2.6 Metodické pokyny MD	8
3 SVISLÉ DOPRAVNÍ ZNAČKY	9
3.1 Všeobecně	9
3.2 Rozdělení podle významu	9
3.2.1 Výstražné značky (č. A 1a až č. A 33)	9
3.2.2 Značky upravující přednost (č. P 1 až č. P 8)	9
3.2.3 Zákazové značky (č. B 1 až č. B 34)	9
3.2.4 Příkazové značky (č. C 1a až č. C 15b)	9
3.2.5 Informativní značky (č. IP 1a a až č. IP 31b, č. IS 1a až č. IS 24c, č. IJ 1 až č. IJ 17b)	10
3.2.6 Dodatkové tabulky (č. E 1 až č. E 13)	10
3.3 Rozdělení podle provedení (umístění)	10
3.3.1 Stálé značky	10
3.3.2 Přenosné značky	10
3.3.3 Proměnné značky	10
3.4 Technické provedení	11
3.4.1 Světelně technické vlastnosti	11
3.4.2 Užití značek podle světelně technických vlastností	11
3.4.3 Rozměry značek	11
3.4.4 Užití značek podle rozměrů	11
3.4.5 Zvýraznění značek	13
3.4.6 Platnost značek	14
3.4.7 Zrušení platnosti značek	15
3.4.8 Konstrukce	15
4 VODOROVNÉ DOPRAVNÍ ZNAČKY	17
5 DOPRAVNÍ ZAŘÍZENÍ	18
6 SCHVALOVACÍ PODMÍNKY	19
7 ZÁKLADNÍ ZÁSADY UŽITÍ DOPRAVNÍCH ZNAČEK A DOPRAVNÍCH ZAŘÍZENÍ	20

7.1 Všeobecně	20
7.2 Účelnost	20
7.3 Srozumitelnost a výstižnost	20
7.4 Viditelnost	21
7.5 Údržba	21
8 ZÁKLADNÍ ZÁSADY UMÍSTOVÁNÍ SVISLÝCH DOPRAVNÍCH ZNAČEK A DOPRAVNÍCH ZAŘÍZENÍ	22
8.1 Všeobecně	22
8.2 Umístění ve vztahu ke směru provozu	22
8.2.1 Boční umístění	22
8.2.2 Výškové umístění	23
8.2.3 Směrové umístění	25
8.3 Vzdálenost před označovanými místy	26
8.3.1 Výstražné značky	26
8.3.2 Značky upravující přednost	26
8.3.3 Zákazové značky	26
8.3.4 Příkazové značky	26
8.3.5 Informativní značky	26
8.4 Vzdálenost mezi značkami	27
8.5 Počet	27
8.6 Uspořádání a společné umístění	28
9 UŽÍVÁNÍ A UMÍSTOVÁNÍ DOPRAVNÍCH ZNAČEK	31
9.1 Všeobecně	31
9.2 Svislé značky	31
9.2.1 Výstražné značky (skupina A)	31
9.2.2 Značky upravující přednost (skupina P)	46
9.2.3 Zákazové značky (skupina B)	52
9.2.4 Příkazové značky (skupina C)	68
9.2.5 Informativní značky provozní (skupina IP)	76
9.2.6 Informativní značky směrové (skupina IS)	100
9.2.7 Informativní značky jiné (skupina IJ)	123
9.2.8 Dodatkové tabulky (skupina E)	127
9.3 Vodorovné značky (skupina V)	134
9.3.1 Podélné čáry	134
9.3.2 Příčné čáry	136
9.3.3 Šipky	139
9.3.4 Označení stání a parkovišť	140
9.3.5 Označení zastávek a zákazů zastavení a stání	142
9.3.6 Ostatní značky	143
10 VYBRANÁ DOPRAVNÍ ZAŘÍZENÍ (skupina Z)	147
10.1 Všeobecně	147
10.2 Dopravní kužel (č. Z 1)	147
10.3 Zábrana pro označení uzavírky (č. Z 2)	147
10.4 Vodicí tabule (č. Z 3)	147
10.5 Směrovací deska levá (č. Z 4a)	149
10.6 Směrovací deska pravá (č. Z 4b)	149

10.7 Směrovací deska středová (č. Z 4c)	149
10.8 Směrovací deska levá (č. Z 4d)	150
10.9 Směrovací deska pravá (č. Z 4e)	150
10.10 Vodicí deska levá (č. Z 5a)	151
10.11 Vodicí deska pravá (č. Z 5b)	151
10.12 Vodicí deska středová (č. Z 5c)	151
10.13 Vodicí deska středová (č. Z 5d)	151
10.14 Velká zvýrazňující deska (č. Z 6a)	151
10.15 Malá zvýrazňující deska (č. Z 6b)	152
10.16 Pojízdna uzavírková tabule (č. Z 7)	152
10.17 Žluté a černé pruhy (č. Z 9)	152
10.18 Dopravní knoflíky (č. Z 10)	153
10.18.1 Dopravní knoflík bílý	153
10.18.2 Dopravní knoflík modrý	153
10.18.3 Dopravní knoflík zelený	153
10.18.4 Dopravní knoflík žlutý, oranžový	153
10.19 Směrový sloupek (č. Z 11a, č. Z 11b)	154
10.20 Směrový sloupek (č. Z 11c, č. Z 11d)	154
10.21 Směrový sloupek (č. Z 11e, č. Z 11f)	154
10.22 Směrový sloupek (č. Z 11g)	154
10.23 Krátký příčný práh (č. Z 12)	155

1 ÚVOD

1.1 Všeobecně

Zásady pro dopravní značení na pozemních komunikacích (dále jen „Zásady“) upravují podrobnosti o užití, umístění a případně provedení jednotlivých dopravních značek a vybraných dopravních zařízení. Jejich obsahem není úplné a detailní označení všech variant dopravních situací.

Užití souborů dopravních značek pro označování dopravních situací, označování pracovních míst, pro vodorovné dopravní značení, orientační dopravní značení a proměnné dopravní značení upravují samostatné technické podmínky. Problematiku označování kulturních a turistických cílů na dálnicích a silnicích upravuje metodický pokyn MD.

Pro užití dopravních značek a dopravních zařízení je rozhodující jejich význam, který je stanoven v zákonu č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a ve vyhlášce Ministerstva dopravy a spojů č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Při provádění dopravního značení je nutno v konkrétních případech zohledňovat požadavky na užití a provedení hmatových úprav pro osoby se zrakovým postižením. „Hmatovými úpravami“ se rozumí provádění jednotlivých hmatových prvků nebo jejich kombinace definovaných vyhláškou č. 398/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zásady platí pro všechny druhy pozemních komunikací, tj. pro dálnice, silnice, místní a účelové komunikace. Rozdělení pozemních komunikací do kategorií a tříd podle určení a dopravního významu vychází ze zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů a z vyhlášky Ministerstva dopravy a spojů č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů a případně z ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací.

Rozměry, barvy a provedení dopravních značek a vybraných dopravních zařízení podrobněji upravují zejména:

- VL 6.1 Vybavení pozemních komunikací. Svislé dopravní značky,
- VL 6.2 Vybavení pozemních komunikací. Vodorovné dopravní značky,
- VL 6.3 Vybavení pozemních komunikací. Dopravní zařízení,
- VL 6.4 Vybavení pozemních komunikací. Proměnné dopravní značky.

1.2 Názvosloví

Pokud není v konkrétním případě uvedeno jinak, mají pro účely těchto Zásad následující pojmy tento význam:

„Dálnicí“ se rozumí pozemní komunikace označená dopravní značkou č. IP 14a.

„Silnicí pro motorová vozidla“ (dále jen „SMV“) se rozumí pozemní komunikace označená dopravní značkou č. IP 15a.

„Velkoplošnou značkou“ se rozumí značka orientačního dopravního značení v provedení tabule přesahující rozměr 1,5 x 1,5 m. Velikost značky se odvozuje z množství a velikosti na značce užitých informačních údajů.

„Vozovkou“ se rozumí část pozemní komunikace určená převážně pro jízdu vozidel.

„Značkou“ se rozumí dopravní značka.

2 NĚKTERÉ SOUVISEJÍCÍ PRÁVNÍ A TECHNICKÉ PŘEDPISY

2.1 Evropské dohody

- Úmluva o silničním provozu (Vídeň, 1968),
- Úmluva o silničních značkách a signálech (Vídeň, 1968),
- Evropská dohoda doplňující Úmluvu o silničním provozu (Ženeva, 1971),
- Evropská dohoda doplňující Úmluvu o silničních značkách a signálech (Ženeva, 1971),
- Evropská dohoda o hlavních silnicích s mezinárodním provozem (AGR).

2.2 Právní předpisy

- zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 104/97 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, ve znění pozdějších předpisů,
- nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky, ve znění nařízení vlády č. 312/2005 Sb.,
- nařízení vlády č. 17/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na elektrická zařízení nízkého napětí.

2.3 Technické normy

- ČSN EN 12899 - 1 Stálé svislé dopravní značení - Část 1: Stálé dopravní značky,
- ČSN EN 12899 - 2 Stálé svislé dopravní značení - Část 2: Prosvětlované dopravní majáčky,
- ČSN EN 12899 - 3 Stálé svislé dopravní značení - Část 3: Směrové sloupky a odrazky,
- ČSN EN 12899 - 4 Stálé svislé dopravní značení - Část 4: Systém řízení výroby,
- ČSN EN 12899 - 5 Stálé svislé dopravní značení - Část 5: Počáteční zkouška typu,

- ČSN EN 12352 Řízení dopravy na pozemních komunikacích - Výstražná světla,
- ČSN EN 12368 Řízení dopravy na pozemních komunikacích - Návěstidla,
- ČSN EN 12966 – 1 +A1 Svislé dopravní značení – Proměnné dopravní značky – Část 1: Norma výroby,
- ČSN EN 12966 – 2 Svislé dopravní značení - Proměnné dopravní značky – Část 2: Počáteční zkoušky typu,
- ČSN EN 12966 – 3 Svislé dopravní značení - Proměnné dopravní značky – Část 3: Řízení výroby (u výrobce),
- ČSN EN 12767 Pasivní bezpečnost podpěrných konstrukcí zařízení na pozemní komunikaci. Požadavky a zkušební metody,
- ČSN EN 1436 +A1 Vodorovné dopravní značení – Požadavky na dopravní značení,
- ČSN EN 1463 – 1 Vodorovné dopravní značení – Dopravní knoflíky - Část 1: Základní požadavky a funkční charakteristiky,
- ČSN EN 1463 – 2 Vodorovné dopravní značení – Dopravní knoflíky - Část 2: Základní požadavky a funkční charakteristiky,
- ČSN 34 2650 Železniční zabezpečovací zařízení – Přejezdová zabezpečovací zařízení,
- ČSN 36 5601-1 Světelná signalizační zařízení. Technické a funkční požadavky. Část 1: Světelná signalizační zařízení pro řízení silničního provozu,
- ČSN 73 6021 Světelná signalizační zařízení. Umístění a použití návěstidel,
- ČSN 73 6100 – 1 Názvosloví pozemních komunikací – Část 1: Základní názvosloví,
- ČSN 73 6100 – 2 Názvosloví pozemních komunikací – Část 2: Projektování pozemních komunikací,
- ČSN 73 6100 – 3 Názvosloví pozemních komunikací – Část 3: Vybavení pozemních komunikací,
- ČSN 73 6101 Projektování silnic a dálnic,
- ČSN 73 6102 Projektování křižovatek na pozemních komunikacích,
- ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací,
- ČSN 73 6201 Projektování mostních objektů,
- ČSN 73 6380 Železniční přejezdy a přechody,
- ČSN 73 6425 Autobusové, trolejbusové a tramvajové zastávky, přestupní uzly a stanoviště (obě části).

2.4 Technické podmínky

- TP 57 Speciální bezpečnostní zařízení na pozemních komunikacích - Únikové zóny,
- TP 58 Směrové sloupky a odrazky – Zásady pro používání,
- TP 66 Zásady pro označování pracovních míst na pozemních komunikacích,

- TP 81 Navrhování SSZ pro řízení silničního provozu,
- TP 85 Zpomalovací prahy,
- TP 98 Technologické vybavení tunelů pozemních komunikací,
- TP 100 Zásady pro orientační dopravní značení na pozemních komunikacích,
- TP 103 Navrhování obytných a pěších zón,
- TP 119 Odrazová zrcadla,
- TP 130 Zařízení odrazující zvěř od vstupu na komunikaci,
- TP 133 Zásady pro vodorovné dopravní značení na pozemních komunikacích,
- TP 135 Projektování okružních křižovatek na silnicích a místních komunikacích,
- TP 141 Zásady pro systémy proměnného dopravního značení a zařízení pro proměnné provozní informace na pozemních komunikacích,
- TP 143 Systém hodnocení přenosných svislých dopravních značek,
- TP 145 Zásady pro navrhování průtahů silnic obcemi,
- TP 165 Proměnné svislé dopravní značky a zařízení pro provozní informace,
- TP 169 Zásady pro označování dopravních situací na pozemních komunikacích,
- TP 174 Zásady pro používání dopravních majáčků,
- TP 179 Navrhování komunikací pro cyklisty,
- TP 217 Zvýrazňující optické prvky na PK – Zvýrazňující sloupky, obrubníkové odrazky, vodící, trvale svítící knoflíky a zvýrazňující knoflíky – zásady pro používání,
- TP 218 Navrhování zón 30.

2.5 Vzorové listy

- VL 6.1 Vybavení pozemních komunikací. Svislé dopravní značky,
- VL 6.2 Vybavení pozemních komunikací. Vodorovné dopravní značky,
- VL 6.3 Vybavení pozemních komunikací. Dopravní zařízení,
- VL 6.4 Vybavení pozemních komunikací. Proměnné dopravní značky.

2.6 Metodické pokyny MD

- Systém jakosti v oboru pozemních komunikací (SJ-PK), č. j. 1/2013-120-TN/2 v platném znění,
- Označování kulturních a turistických cílů na dálnicích a silnicích (KTZ) v platném znění.

Poznámka: Přehled předpisů vychází ze stavu k 30.5.2013

3 SVISLÉ DOPRAVNÍ ZNAČKY

3.1 Všeobecně

Svislé značky jsou zobrazeny na tabulích, panelech apod. a jsou umístěny nad úrovní pozemní komunikace.

Na pozemních komunikacích se smějí užívat jen značky uvedené ve vyhlášce č. 30/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tvary symbolů značek se nesmějí měnit. To neplatí pro značky se symboly, které mohou být obráceny a se symboly, číslicemi apod., které se uvádějí jen jako vzory. Jejich provedení musí odpovídat konkrétní dopravní situaci, kterou označují.

3.2 Rozdělení podle významu

Podle významu se značky dělí do skupin rozlišených písmeny velké abecedy dle vyhlášky č. 30/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů:

- výstražné (skupina A),
- upravující přednost (skupina P),
- zákazové (skupina B),
- příkazové (skupina C),
- informativní - provozní (skupina IP),
  - směrové (skupina IS),
  - jiné (skupina IJ),
- dodatkové tabulky (skupina E).

3.2.1 Výstražné značky (č. A 1a až č. A 33)

Výstražné značky upozorňují na místa, kde účastníku provozu hrozí nebezpečí a kde musí dbát zvýšené opatnosti. Doplňující údaje k výstražným značkám se uvádějí jen na dodatkové tabulce.

3.2.2 Značky upravující přednost (č. P 1 až č. P 8)

Značky upravující přednost stanoví přednost v jízdě v provozu.

3.2.3 Zákazové značky (č. B 1 až č. B 34)

Zákazové značky ukládají účastníku provozu zákazy nebo omezení. Doplňující údaje k zákazovým značkám se uvádějí zpravidla na dodatkové tabulce, pouze ve výjimečných případech, a pokud to není na újmu čitelnosti značky, ve spodní části značky.

3.2.4 Příkazové značky (č. C 1a až č. C 15b)

Příkazové značky ukládají účastníku provozu příkazy. Doplňující údaje k příkazovým značkám se uvádějí jen na dodatkové tabulce.

3.2.5 Informativní značky (č. IP 1a a až č. IP 31b, č. IS 1a až č. IS 24c, č. IJ 1 až č. IJ 17b)

Informativní značky (základní označení I) poskytují účastníku provozu nutné informace nebo slouží k jeho orientaci anebo mu ukládají určité povinnosti. Doplnující údaje k informativním dopravním značkám se uvádějí na dodatkové tabulce nebo na značce, pokud to není na újmu čitelnosti značky.

3.2.6 Dodatkové tabulky (č. E 1 až č. E 13)

Dodatkové tabulky zpřesňují, doplňují nebo omezují význam značky, pod kterou jsou umístěny. Při volbě nápisů je nutno respektovat zásadu srozumitelnosti při maximální stručnosti.

3.3 Rozdělení podle provedení (umístění)

3.3.1 Stálé značky

Stálá značka je umístěna na sloupku nebo konstrukci, které jsou pevně zabudovány do terénu. Tyto značky jsou situovány vedle vozovky nebo nad vozovkou.

3.3.2 Přenosné značky

Přenosná značka je značka umístěná na červenobíle pruhovaném sloupku nebo stojanu, které nejsou pevně zabudované do terénu, nebo na vozidle. Červené a bílé pruhy mají šířku 100 - 200 mm a jsou v retroreflexním provedení (alespoň třídy R1). V odůvodněných případech lze přenosnou značku umístit i na vozovce. Přenosná značka není charakteristická svou "přenosností", i tyto značky musí být osazeny s dostatečnou stabilitou.

Z hlediska platnosti jsou přenosné značky nadřazeny ostatním značkám. K nesouladu se stálými značkami by mělo docházet pouze výjimečně.

3.3.3 Proměnné značky

Proměnná značka je značka zobrazovaná na panelu. Souboru těchto značek se užívá zejména v systému operativního řízení a organizace provozu v závislosti na okamžité dopravní situaci, povětrnostní situaci apod.

Z hlediska technologie zobrazování jsou proměnné značky na panelu zobrazovány jako spojitě nebo nespojitě.

Spojitě zobrazení

Provedení značky je z hlediska barevnosti a symbolů totožné s příslušnou stálou značkou. Plocha značky je pouze případně rozdělena mezerami mezi otáčivými prvky panelu.

Proměna značky může být realizována např.

- otáčením trojbokých nebo vícebokých hranolů,
- otáčením dvoustranné žaluzie,
- posouváním rolety se zobrazenými symboly,
- otáčením štítu značky.

Nespojitě zobrazení

Značka je provedena z jednotlivých svítících bodových elementů. Z určité vzdálenosti se tyto body jeví jako jednotlivé plochy nebo čáry.

Barevné provedení těchto značek může být odlišné od stálých značek v následujícím rozsahu:

- podklad tmavý
- nápisy, symboly a ohraničení světlé.

Umístění červené barvy se od stálých značek neodlišuje.

Provedení tvaru symbolu a nápisy značky vycházejí z provedení příslušné stálé značky.

Příkazové značky musí mít stejné barevné provedení jako stálé značky.

Značky upravující přednost nesmějí být provedeny jako proměnné značky.

Bližší podrobnosti o provedení a užití proměnných značek upravují TP 141 a TP 165.

3.4 Technické provedení

3.4.1 Světelně technické vlastnosti

3.4.1.1 Reflexní značky

Reflexní značkou se rozumí značka, jejíž činná plocha je tvořena retroreflexním materiálem. Podle ČSN EN 12899 -1 se retroreflexní materiál s ohledem na světelně technické vlastnosti dělí na třídu RA1, RA2 a RA3.

Pokud není dále uvedeno jinak, musí být retroreflexní materiál reflexních značek min. třídy retroreflexe RA1 a kolority třídy CR2.

Reflexní značky označující zvláště významné dopravní situace (dopravně významné křižovatky, změny organizace dopravy, místa vyžadující zvýšenou pozornost apod.) lze s přihlédnutím k místním podmínkám osvětlovat vnějším nebo vnitřním světelným zdrojem. Přitom nesmí dojít k osliňování řidičů.

3.4.1.2 Nereflexní značky (NR)

Nereflexní značkou se rozumí značka, jejíž činná plocha je tvořena materiálem bez retroreflexních vlastností nebo je provedena z nátěrové hmoty.

3.4.1.3 Prosvětlované značky

Prosvětlovanou dopravní značkou se rozumí značka s vnitřním světelným zdrojem. Světelně technické vlastnosti stanoví ČSN EN 12899 -1.

Provedení činné plochy značky se doporučuje z vhodného retroreflexního translucenčního materiálu, aby i v případě výpadku světelného zdroje byly zajištěny světelně technické vlastnosti značky.

3.4.1.4 Osvětlované značky vnějším světelným zdrojem

Jedná se o značky, které jsou osvětlovány vlastním vnějším světelným zdrojem. Žádoucího účelu je dosahováno osvětlením značky zdrojem světla nacházejícím se pod konstrukcí značky.

Charakter osvětlení nesmí významně měnit koloritu činné plochy značky.

Retroreflexní materiál značky osvětlované vnějším světelným zdrojem musí splňovat vlastnosti stanovené pro reflexní značky neosvětlované vnějším světelným zdrojem.

3.4.2 Užití značek podle světelně technických vlastností

Na pozemních komunikacích se užívají značky reflexní, prosvětlované a osvětlované; ve stanovených případech lze užít i značek nereflexních. Minimální požadavky na stálé značky pro různé kategorie a třídy pozemních komunikací uvádí tabulka č. 3.

3.4.3 Rozměry značek

Pro všechny značky jsou stanoveny základní vnější rozměry, které určují velikost základní (podle VL 6.1 velikost 2). Velikostí značky se rozumí rozměry činné plochy (např. fólie) značky.

Pro vybrané tvary značek se od základní velikosti odvozuje velikost zmenšená (velikost 1) a velikost zvětšená (velikost 3) – viz tab. č. 1.

Značky č. P 4 "Dej přednost v jízdě!", č. P 5 "Dej přednost v jízdě tramvaji!" a č. P 6 "Stůj, dej přednost v jízdě!" jsou pouze základní a zvětšené velikosti.

Informativní značky jsou pouze základní a zvětšené velikosti.

3.4.4 Užití značek podle rozměrů

Značky zvětšené velikosti se užívají na dálnicích, SMV, místních komunikacích I. třídy a na ucelených tazích dalších dopravně významných (zejména směrově rozdělených) pozemních komunikacích. Na ostatních pozemních komunikacích se užívají jen v odůvodněných případech, např. při umístění nad vozovkou, pro označování zvláště nebezpečných míst.

Značky základní velikosti se užívají na ostatních silnicích I. třídy, silnicích II. třídy, dopravně významnějších silnicích III. třídy nebo dopravně významnějších místních nebo případně účelových komunikacích.

Značky zmenšené velikosti lze užit na dopravně méně významných silnicích III. třídy, méně významných místních a účelových komunikacích.

Tabulka č. 1

Velikost	Trojúhelník	Kruh	Čtverec	Obdélník	Osmiúhelník
zmenšená - 1	700	500	-	-	-
základní - 2	900	700	500	500 x 700	700
zvětšená - 3	1250	900	750	dle V.L.6.1	900

Rozměry významových symbolů na vybraných značkách se odvozují ze základní velikosti značek podle tab. č. 2

Tabulka č. 2

Velikost značky	Velikost významového symbolu na značce			
	Trojúhelník	Kruh	Čtverec	Obdélník
zmenšená - 1	75 %	70 %	-	-
základní - 2	100 %	100 %	100 %	100 %
zvětšená - 3	135 %	125 %	150 %	200 %

Konkrétní rozměry jednotlivých značek upravují VL 6.1.

Tabulka č. 3

Minimální požadavky na stálé značky pro různé kategorie a třídy pozemních komunikací

Pozemní komunikace	Velikost značky (činné plochy)			Optická účinnost značky (činné plochy)		
	Zmenšená	Základní	Zvětšená	RA1	RA2	RA3
Dálnice						
SMV						
Místní komunikace I.třídy						
- značka na trase		o ¹	o			o ²
- značka na odpočívce upravující stání		o		o ²		
- vybrané značky *			o			o ²
- značka nad vozovkou			o			o ²
Ostatní silnice I.třídy						
- značka na trase		o			o ²	
- značka upravující stání	o			o ²		
- vybrané značky *		o			o ²	
- značka nad vozovkou		o			o ²	
Silnice II.třídy						
Místní komunikace II.třídy						
- značka na trase		o			o ²	
- značka upravující stání	o			o ²		
- vybrané značky *		o			o ²	
- značka nad vozovkou		o			o ²	
Silnice III.třídy						
Místní komunikace III.třídy						
Účelové komunikace						
- značka na trase	o			o ²		
- značka upravující stání	o			o ²		
- vybrané značky *		o ²		o ²		
Místní komunikace IV.třídy	o			o ²		
Komunikace pro cyklisty						

* vybrané značky včetně dodatkových tabulek jsou č. P 1 až č. P 8, č. A 11, č. A 12, č. A 29 až č. A 32b, č. B 2, č. IP 6, č. IP 7

o požadavek

¹ možnost použití pro značky umístěné vlevo

² v obci možnost použití prosvětlované značky.

Přenosné značky jsou vždy provedeny jako reflexní včetně červenobíle pruhovaného sloupku (viz TP 66 a TP 143). Retroreflexní materiál těchto značek užitých na dálnicích, SMV a místních komunikacích I. třídy a silnicích I. třídy musí splňovat vlastnosti minimálně třídy RA2, pro užití na ostatních pozemních komunikacích minimálně třídy RA1.

Minimální požadavky na značky označující kulturní a turistické cíle upravuje Metodický pokyn MD „Označování kulturních a turistických cílů na dálnicích a silnicích (KTZ)“ v platném znění.

3.4.5 Zvýraznění značek

Ke zvýraznění značky, resp. ke zdůraznění jejího významu, se užívá signálu č. S 7 „Přerušované žluté světlo“, který se umísťuje nad značkou. Provedení signálu musí odpovídat ČSN EN 12352.

Obr.1

Pro zdůraznění významu a zlepšení viditelnosti lze značku umístit na retroreflexním žlutozeleném fluorescenčním podkladu. Zvýrazňovaná značka je základní velikosti. Podklad se provádí z retroreflexního materiálu RA3, zvýrazňovaná značka je z retroreflexního materiálu třídy RA3. Podkladová tabule je s výjimkou dále uvedených případů ve tvaru pravoúhlé desky. Symbol zvýrazňované značky se umísťuje symetricky k podkladu.

Obr.2

Pro značky charakteristické z hlediska významu svým tvarem tvoří podkladová tabule obrys takové značky.

Obr.3

Konkrétně se jedná o značky č. A 32a „Výstražný kříž pro železniční přejezd jednokolejný“, č. A 32b „Výstražný kříž pro železniční přejezd vícekolejný“, č. P 4 „Dej přednost v jízdě!“ a č. P 6 „Stůj, dej přednost v jízdě!“

Ke zvýraznění značek je nutno přistupovat pouze v odůvodněných případech, aby jeho nadměrným využíváním nedocházelo ke snižování vážnosti a účinku tohoto opatření. V případech označení pracovního místa se takto případně zvýrazňuje zpravidla jen první výstražná značka. Užitím takového podkladu se nahrazuje signál č. S 7.

Kombinace zvýraznění značky přerušovaným žlutým světlem společně s umístěním na retroreflexním žlutozeleném fluorescenčním podkladu se nepřipouští.

3.4.6 Platnost značek

Značka umístěná vedle vozovky nebo nad vozovkou platí pro celou vozovku v daném směru jízdy. To neplatí pro

- zákazovou nebo příkazovou značku umístěnou nad vyznačeným jízdním pruhem, která platí jen pro jízdni pruh, nad kterým je umístěna,
- značku upravující zastavení nebo stání, která platí jen pro tu stranu pozemní komunikace, u které je umístěna.

Zákaz, omezení nebo příkaz vyplývající ze značky končí na vzdálenější hranici nejbližší křižovatky, pokud není dříve ukončen jinak.

To neplatí pro

- značku č. C 5a „Sněhové řetězy“, jejíž platnost ukončuje značka č. C 5b „Sněhové řetězy - konec“.
- značku č. C 15a „Zimní výbava“, jejíž platnost ukončuje značka č. C 15b „Zimní výbava - konec“,
- značku č. IP 25a „Zóna s dopravním omezením“, jejíž platnost ukončuje značka č. IP 25b „Konec zóny s dopravním omezením“
- značku č. IP 26a „Obytná zóna“, jejíž platnost ukončuje značka č. IP 26b „Konec obytné zóny“,
- značku č. IP 27a „Pěší zóna“, jejíž platnost ukončuje značka č. IP 27b „Konec pěší zóny“.

Platnost značek označujících parkoviště č. IP 11a až č. IP 13c končí 5 m před hranicí nejbližší křižovatky. To neplatí, pokud je způsob a uspořádání dovoleného stání vyznačen vodorovnými dopravními značkami nebo pokud je platnost značek ukončena jiným způsobem.

Platnost uvedených značek přerušuje vjezd (výjezd) na místa ležící mimo pozemní komunikaci.

Platnost dopravní značky č. IP 15c „Mýtné“ končí na vzdálenější hranici nejbližší křižovatky. To neplatí, pokud je platnost značky ukončena jiným způsobem nebo pokud je ve vzdálenosti do 20 m za křižovatkou opět umístěna značka č. IP 15c.

Značky upravující přednost na křižovatce, tj. č. P 1 "Křižovatka s vedlejší pozemní komunikací", č. P 2 "Hlavní pozemní komunikace", č. P 3 "Konec hlavní pozemní komunikace", č. P 4 "Dej přednost v jízdě!", č. P 5 "Dej přednost v jízdě tramvaji!" a č. P 6 "Stůj, dej přednost v jízdě!" platí pro nejbližší křižovatku.

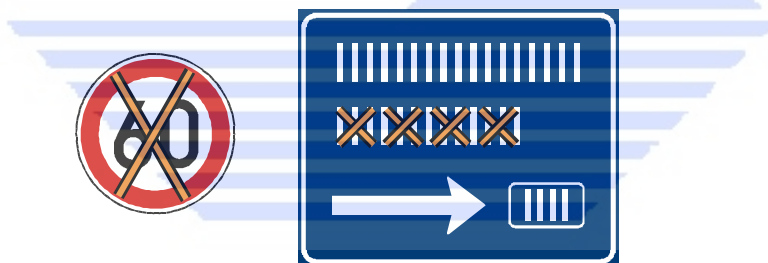
3.4.7 Zrušení platnosti značek

Dočasná neplatnost značky se vyjadřuje škrtnutím nebo překrytím oranžovo-černým pruhem.

Neplatnost celé značky se zpravidla vyznačuje minimálně křížovým škrtnutím nebo zakrytím celé značky. Tímto způsobem však nemůže být vyjádřena neplatnost svislé značky upravující přednost.

Pro zrušení platnosti značky na dobu delší než 3 měsíce se doporučuje značku zakrýt nebo odstranit.

Pro zrušení některého údaje na značce je nutno provést překrytí údaje tak, aby byl dostatečně zakryt.

Obr. 4

Páska s oranžovo-černým pruhem je v šířce min. 50 mm. Uvedené škrtnutí může být provedeno i umístěním přídatné konstrukce na značku. Tato úprava musí být účinná i za snížené viditelnosti a nesmí se poškodit při jejím odstraňování činná plocha stávající značky. V případě takové úpravy na prosvětlované značce musí být vypnut její zdroj.

3.4.8 Konstrukce

3.4.8.1 Konstrukce značky

Konstrukcí značky se rozumí štít značky, na jehož lící straně je umístěna (aplikována) činná plocha značky a na jehož rubové straně jsou umístěny prvky k upevnění na nosnou konstrukci značky pomocí spojovacího materiálu. V činné ploše značky nesmějí být žádné otvory.

Kombinace odlišných prvků materiálu nesmí vyvolávat elektrochemickou korozi.

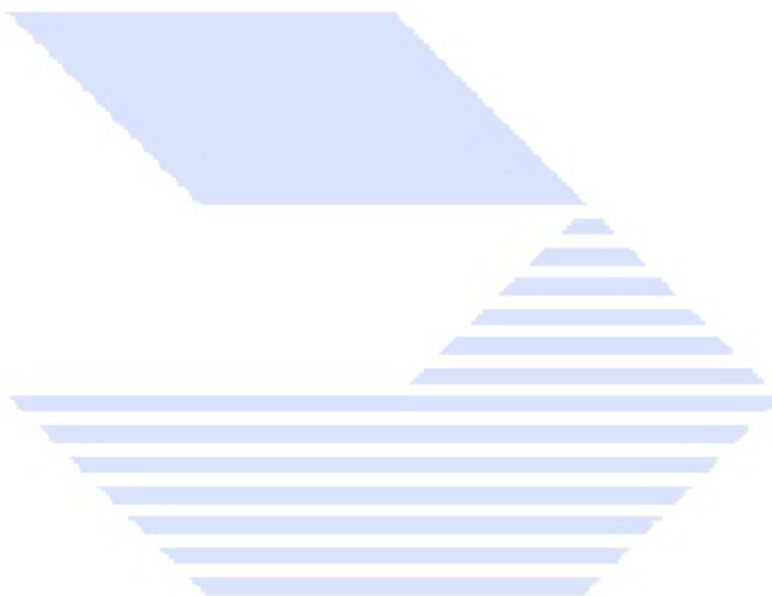
3.4.8.2 Nosná konstrukce

Nosnou konstrukcí značky se rozumí podpěrný sloupek, stojka (např. příhradová nebo z válcovaného profilu), konzola nebo jiná konstrukce, kotvicí patka, jejíž pomocí je nosná konstrukce osazena do terénu. Nosná konstrukce může být do terénu osazena i bez užití kotvicích patek.

Nosná konstrukce značky včetně upevňovacích prvků musí vyhovovat požadavkům dle ČSN EN 12 899-1.

Pro umístění značky lze využít i jiných vhodných stávajících konstrukcí (např. sloup veřejného osvětlení nebo sloup trolejového vedení), případně lze značku umístit i na přilehlý objekt.

Na nosné konstrukci nesmí být umístěno nic, co se značkou nesouvisí.

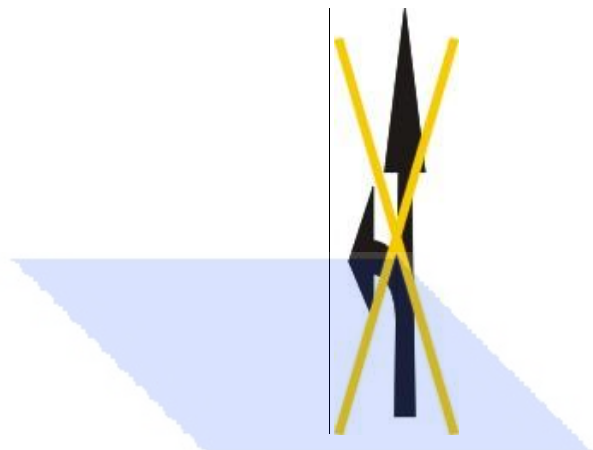

4 VODOROVNÉ DOPRAVNÍ ZNAČKY

Vodorovné značky (skupina V) se vyznačují na povrchu pozemní komunikace (zpravidla na vozovce) pomocí hmoty určené k tomuto účelu nebo jiným srozumitelným způsobem (např. **fólie**).

Vodorovné značky se užívají samostatně nebo ve spojení se svislými značkami, popřípadě s dopravními zařízeními, jejichž význam zdůrazňují nebo zpřesňují (č. V 1a až č. V 20).

Pro vyznačení přechodné změny místní úpravy provozu se užívá žluté barvy. Takovým způsobem lze vyznačit značky vyjadřující čáry, šipky, označující přechody pro chodce nebo jízdní pruhy pro cyklisty. Dočasná neplatnost vodorovných značek se vyznačuje přeškrtnutím žlutými souvislými čarami.

Obr.5

Při užití přechodného vodorovného dopravního značení musí být příslušně změněny i hmatové úpravy doplňující původní stálé vodorovné dopravní značení.

Významově nesmí být vodorovné značky v rozporu se svislými, pokud k tomu výjimečně dojde (např. bezprostředně po změně místní úpravy provozu provedené svislými značkami), platí nadřazenost svislých značek. Takovou situaci je však nutno omezit na co možná nejkratší dobu. Přechodné vodorovné značky jsou nadřazené stálým vodorovným značkám.

Vodorovné dopravní značení se pro zvýšení trvanlivosti a zajištění noční viditelnosti provádí v retroreflexní úpravě. V neretroreflexní úpravě lze provádět pouze pro vyznačení způsobu stání vozidel nebo jeho zákazu na místních komunikacích II. a III. třídy, parkovištích, odpočívkách, na místních komunikacích IV. třídy a na účelových komunikacích.

Další podrobnosti o rozdělení, provedení a užití vodorovných značek upravují TP 133.

5 DOPRAVNÍ ZAŘÍZENÍ

Dopravní zařízení doplňují značky, usměrňují provoz nebo ochraňují účastníky provozu.

Provedení a tvary symbolů dopravních zařízení se nesmějí měnit, to neplatí pro dopravní zařízení se symboly, které mohou být obráceny, a se symboly, které jsou uvedeny jen jako vzory.

Na pozemních komunikacích se smějí užívat pouze dopravní zařízení, která jsou pro užití na pozemních komunikacích schválena.

Retroreflexní materiál dopravních zařízení musí splňovat vlastnosti stanovené pro retroreflexní materiál přenosných značek.

Další podrobnosti o rozdělení, provedení a užití vybraných dopravních zařízení při označování pracovních místa na pozemních komunikacích upravují TP 66.

6 SCHVALOVACÍ PODMÍNKY

U výrobků, které jsou ve smyslu § 12 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů tzv. stanovenými výrobky stanoví vláda nařízeními technické požadavky, které musí tyto výrobky splňovat, aby mohly být uvedeny na trh, popřípadě do provozu.

Posouzení a ověření stálosti vlastností se u stavebních výrobků s označením CE provádí podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011.

Posouzení shody vybraných stavebních výrobků s technickými požadavky se provádí dle Nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky, ve znění nařízení vlády č. 312/2005 Sb.

Posuzování vhodnosti výrobků používaných při provádění silničních a stavebních prací na pozemních komunikacích v souvislosti s jejich výstavbou, opravami a údržbou v případech, kdy se nejedná o stanovený výrobek ve smyslu §12 zákona č. 22/1997 Sb., se provádí v souladu s metodickým pokynem Systém jakosti v oboru pozemních komunikací (část II/5 – Ostatní výrobky), jehož úplné znění bylo schváleno pod č. j. 1/2013-120-TN/2.

Ministerstvo dopravy schvaluje na žádost a náklady výrobce nebo výhradního dovozce provedení a používání dopravních značek, světelných a akustických signálů, dopravních zařízení a zařízení pro provozní informace podle § 124 odst. 2 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Výrobky, schválené Ministerstvem dopravy pro použití na pozemních komunikacích jsou od roku 2012 uváděny formou seznamu na webových stránkách www.pjpk.cz. Materiály určené pro vodorovné dopravní značení schvaluje Ministerstvo dopravy v Katalogu schválených výrobků - oblast vodorovného dopravního značení, který je jako souhrnný dokument schválen pod jedním číslem jednacím s uvedenou dobou platnosti. Od roku 2011 je Katalog k dispozici v elektronické podobě na webových stránkách www.pjpk.cz

7 ZÁKLADNÍ ZÁSADY UŽITÍ DOPRAVNÍCH ZNAČEK A DOPRAVNÍCH ZAŘÍZENÍ

7.1 Všeobecně

V této kapitole jsou stanoveny základní zásady užití značek a dopravních zařízení, mezi které patří:

- účelnost,
- srozumitelnost,
- výstižnost,
- viditelnost,
- údržba.

7.2 Účelnost

Značky a dopravní zařízení musí společně se světelnými a akustickými signály a zařízeními pro provozní informace především vytvářet ucelený systém organizace a řízení provozu.

Značky, světelné a akustické signály, dopravní zařízení a zařízení pro provozní informace se smějí užívat jen v takovém rozsahu a takovým způsobem, jak to nezbytně vyžaduje bezpečnost a plynulost provozu nebo jiný důležitý veřejný zájem. Pro konkrétní případy je žádoucí volit dopravní značení s užitím optimálního a pokud možno co nejmenšího počtu značek. Nadbytečné užívání značek snižuje vážnost dopravního značení.

Značky a dopravní zařízení smějí být užívány jen po nezbytně nutnou dobu. Pokud pomínou důvody pro jejich užití, musí být značky neprodleně odstraněny.

Značkami se zejména nevyznačují ty zákazy, příkazy a omezení, které vyplývají z obecných ustanovení pravidel provozu, pokud situace nevyžaduje jejich zdůraznění nebo pokud se nejedná o změnu (resp. zrušení) předcházející místní úpravy provozu.

7.3 Srozumitelnost a výstižnost

Dopravní značení musí být pro účastníky provozu zcela srozumitelné, výstižné, jednoznačné, úplné a intuitivní. Musí být provedeno podle jednotných zásad stanovených také se zřetelem na intenzitu provozu, stavební a dopravně technický stav pozemní komunikace a obecná pravidla, kterými se pohyb vozidel v provozu řídí. Přitom nejde jen o nezbytné označení dopravních situací, ale také o využití možnosti značkami a dopravními zařízeními řídit a usměrňovat provoz tak, aby byl bezpečný, plynulý a hospodárný.

Stejně dopravní situace (křižovatky, železniční přejezdy, zatáčky, zúžená místa, uzavírky, apod.) je nutno vyznačovat stejným způsobem (stejný sled značek, vzdálenosti, apod.). Dopravní značení musí poskytovat co nejvíce potřebných informací a musí vystihovat skutečnou situaci označeného místa.

Rozhodovací proces řidiče je nutno rozložit po dráze i času tak, aby nevyžadoval nepřiměřené nároky na schopnosti řidiče a dopravní značení poskytovalo dostatečný časový prostor pro rozhodování řidiče. Sled informací musí umožňovat, aby řidič zbytečně nezatěžoval paměť, ihned vylučoval nepotřebné vjemy v rozhodování a soustředil se na řízení vozidla. Stejně má být koncipován sled informací na značce samé.

Postupné vnímání dopravní situace nemá být ničím rušeno, např. jinými nepodstatnými značkami, symboly nebo poutači anebo rozličnými překážkami. Důležitým prvkem v dopravním značení je vzdálenost umístění značek a dopravních zařízení od označeného místa. Zde je třeba vycházet především z rychlosti jízdy, kterou daná pozemní komunikace vozidlům umožňuje při zachování bezpečné jízdy. Na určité trase pozemní komunikace s danou návrhovou rychlostí je nutno značky a dopravní zařízení stejného druhu umísťovat ve stejných vzdálenostech. Přitom je nutno respektovat zásadu, že značek se musí užívat jen v nezbytném rozsahu.

7.4 Viditelnost

Značky a dopravní zařízení musí být těmi účastníky provozu, pro které jsou určeny, viditelné z dostatečné vzdálenosti. Pro řidiče je to viditelnost mimo obec nejméně ze vzdálenosti 100 m, v obci nejméně ze vzdálenosti 50 m. Značky a dopravní zařízení nesmí být překrývány jinými předměty (větve stromů, keře, sloupy, reklamní zařízení, apod.). Reklamní zařízení nemá tvořit pozadí značky.

V případě, že značka nebo dopravní zařízení, které významně ovlivňují provoz (zejména značky upravující přednost nebo stanovující zákazy a omezení), by mohly splývat s okolím, je třeba pozadí značky nebo dopravního zařízení vhodně upravit nebo případně značku opakovat i při levém okraji vozovky anebo nad vozovkou.

7.5 Údržba

Dopravní značení musí být udržováno v náležitém stavu, aby byla zajištěna jeho funkce. Pravidelné čištění a obnova značek a dopravních zařízení musí zabezpečovat jejich včasnou viditelnost a správnou čitelnost. Svislé značky, dopravní zařízení a jejich konstrukce musí být zabezpečeny tak, aby vlivem povětrnostních podmínek nebo provozu nedocházelo k jejich deformaci, posunutí, pootočení, apod. Předpokladem dobré viditelnosti dopravního značení (zejména vodorovného) je rovněž čištění a řádná údržba povrchu vozovky.

8 ZÁKLADNÍ ZÁSADY UMÍSTOVÁNÍ SVISLÝCH DOPRAVNÍCH ZNAČEK A DOPRAVNÍCH ZAŘÍZENÍ

8.1 Všeobecně

V této kapitole je stanoven základní způsob umístění jednotlivých svislých značek a dopravních zařízení, boční, výškové a směrové umístění, jejich vzdálenosti, uspořádání a kombinace.

8.2 Umístění ve vztahu ke směru provozu

Značky se podle svého významu obvykle umísťují při pravém okraji vozovky nebo nad vozovkou; pro zdůraznění jejich významu (např. vyžaduje-li to bezpečnost nebo plynulost provozu anebo nutnost zvýraznění dopravní situace) mohou být značky umístěné při pravém okraji vozovky opakovány i při levém okraji vozovky nebo nad vozovkou. Uvedené možnosti umístění (zdůraznění) je žádoucí zohledňovat zejména při umísťování značek upravujících přednost v jízdě. V případě umístění stejné značky při pravém i levém okraji vozovky je žádoucí značky umísťovat přibližně na stejné úrovni (dále jen „po obou stranách“).

Značky svým umístěním nesmí nepříznivě ovlivňovat rozhledové poměry (zejména na křižovatce, na vnitřní straně směrového oblouku, na přechodu pro chodce nebo místa pro přecházení a v jejich blízkosti). Posouzení možnosti rozhledu je třeba provést směrově i výškově.

Zákazové a příkazové značky, které se vztahují k provozu v příslušném jízdním pruhu, se umísťují nad tímto jízdním pruhem.

Značky upravující zastavení nebo stání se umísťují při tom okraji vozovky, ke kterému se vztahují.

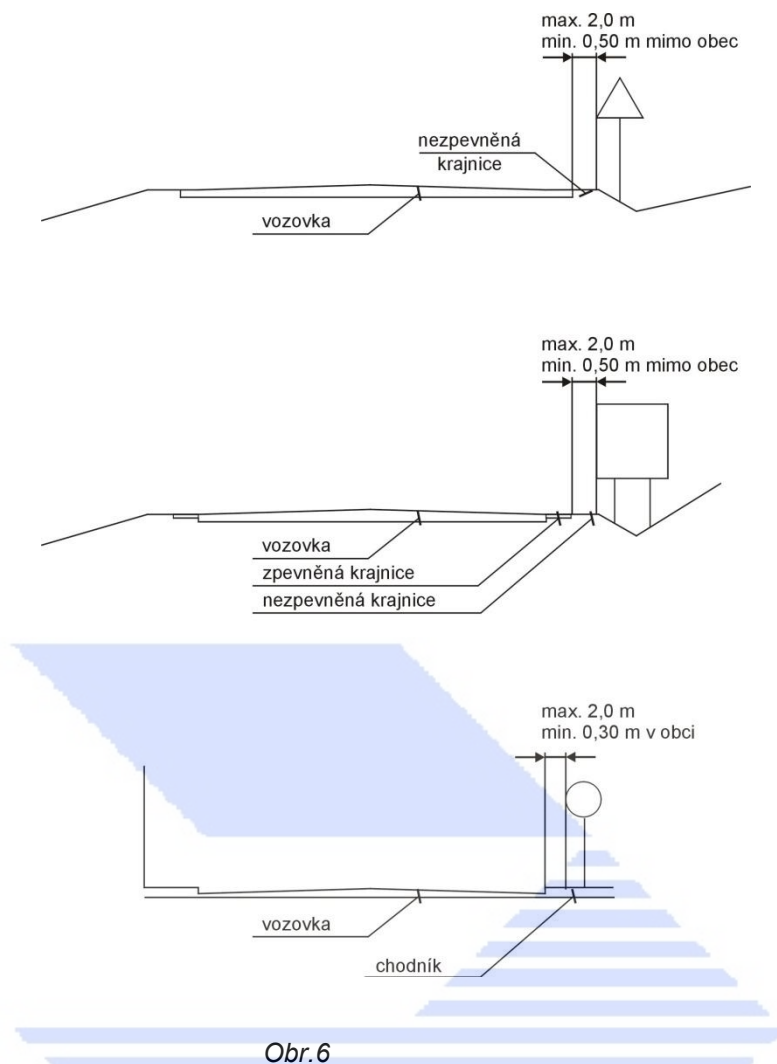
Odlišně od uvedených zásad lze umístit značky č. IS 22a až č. IS 22f „Označení názvu ulice“. Jejich umístění lze přizpůsobit podmínkám konkrétního místa a jejich určení (pro řidiče, chodce) v zájmu maximální účelnosti. Přitom se nevylučuje jejich oboustranné provedení.

8.2.1 Boční umístění

Stálé značky ani jejich nosné konstrukce nesmějí zasahovat do vymezené části dopravního prostoru stanovené volnou šířkou pozemní komunikace (včetně části vymezené pro cyklisty) podle ČSN 73 6101, ČSN 73 6110 a ČSN 73 6201. Nosné konstrukce značek a dopravních zařízení mohou zasahovat pouze do průchozího prostoru pro chodce, a to pouze za předpokladu, že v daném místě zůstane volná šířka 1,50 m. V odůvodněných případech ve stísněných podmínkách lze průchozí prostor bodově zúžit až na 0,9 m. Ve stísněných prostorových podmínkách se doporučuje upevňovat nosné konstrukce např. na přilehlé stavby.

Dodržen musí být vizuální kontrast nosných konstrukcí vůči okolí ve smyslu vyhlášky č. 398/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Nejmenší vodorovná vzdálenost bližšího okraje svislé značky, dopravního zařízení včetně jejich nosné konstrukce od vnějšího okraje zpevněné části krajnice, případně od vozovky (u pozemní komunikace bez zpevněné části krajnice), je 0,50 m; největší vzdálenost je 2,00 m. Ve výjimečných případech je možno v obci (na pozemní komunikaci bez krajnice) nejmenší vzdálenost snížit na 0,30 m (obr. 6).

Výše uvedené zásady se nevztahují na značky a dopravní zařízení, které označují překážky provozu, pracovní místa a jiná dopravní omezení. Podrobnosti upravují TP 66.

8.2.2 Výškové umístění

Značka umístěná vedle vozovky:

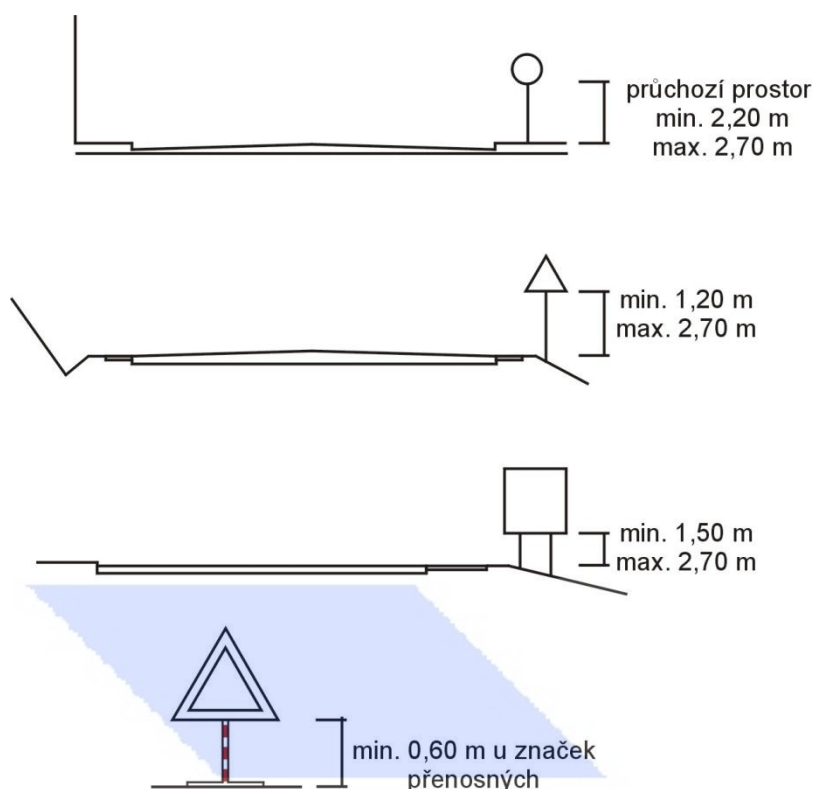
Spodní okraj nejnižše umístěné standardní stálé značky (včetně dodatkové tabulky) je nejméně 1,20 m nad úrovní vozovky.

Spodní okraj velkoplošné značky je nejméně 1,50 m nad úrovní vozovky.

V místě, kde je v odůvodněném případě nutno značku umístit do průchozího prostoru pro pěší, je spodní okraj nejnižše umístěné značky (včetně dodatkové tabulky) ve výšce nejméně 2,20 m.

V místě, kde je v odůvodněném případě nutno umístit značku do průjezdního prostoru pro cyklisty, je spodní okraj nejnižše umístěné značky (včetně dodatkové tabulky) ve výšce 2,50 m nad úrovní stezky pro cyklisty nebo stezky pro cyklisty a chodce.

Spodní okraj nejnižše umístěné značky může být nejvýše 2,70 m nad úrovní vozovky, stezky nebo terénu.

Obr. 7

Odišně se umísťují následující značky:

- návěstní desky označující železniční přejezd (č. A 31a až č. A 31c) - umísťují se pod příslušnou výstražnou značku a ve stejné výšce při následujícím samostatném umístění,
- výstražný kříž pro železniční přejezd (č. A 32a, č. A32b) – umísťuje se nad horní hranu výstražníku přejezdového zabezpečovacího zařízení,
- č. C 3a „Přikázaný směr jízdy zde vpravo“ a č. C 3b „Přikázaný směr jízdy zde vlevo“, č. C 4a až č. C 4c "Přikázaný směr objíždění" umístěné na dopravním ostrůvku - umísťují se spodním okrajem ve výši nejméně 0,60 m nad úrovní vozovky, případně ostrůvku,
- č. IS 18a a č. IS 18b "Kilometrovník" - umísťují se spodním okrajem v rozmezí 0,80 - 1,60 m nad úrovní vozovky, v případě osazení záchytného bezpečnostního zařízení se umísťují nad úrovní tohoto zařízení.

Výše uvedené zásady se nevztahují na přenosné značky a dopravní zařízení. Přenosné značky se doporučuje umísťovat spodním okrajem ve výši nejméně 0,60 m nad úrovní vozovky.

Značka umístěná nad vozovkou:

Spodní okraj značky včetně dodatkové tabulky je nad nejvyšším bodem vozovky nejméně:

- 5,2 m u dálnic a silnic I. třídy,
- 5,0 m u ostatních pozemních komunikací.

U značek prosvětlených nebo osvětlených vnějším světelným zdrojem se uvedená hodnota zvyšuje na 5,35 m.

Spodní okraj nejnižše umístěné značky včetně dodatkové tabulky může být nejvíce 5,5 m nad úrovní vozovky; u značek s vnějším spodním osvětlením se uvedená hodnota přiměřeně zvyšuje.

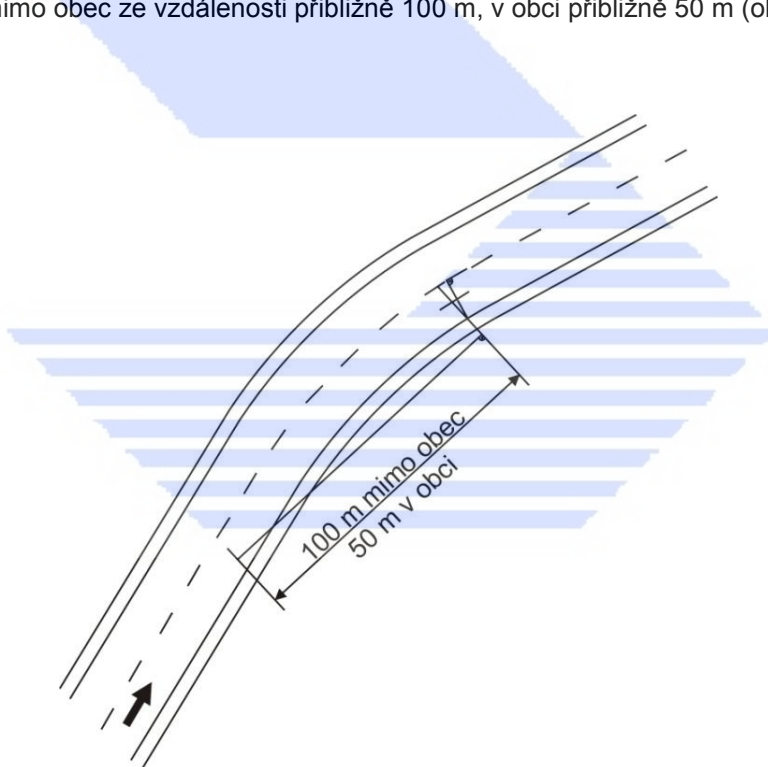
Proměnné značky (i zařízení pro provozní informace) se umísťují nad spodním okrajem nosné konstrukce (např. břevnem portálu). Podjezdná výška vztahující se k nosné konstrukci je nejméně 5,6 m.

V případě podjezdu nebo tunelu lze značku (zejména značku č. B 16) nebo dopravní zařízení umístit na jejich konstrukci.

V případě blízkosti trolejového vedení je okraj zavěšených značek v bezpečnostní vzdálenosti od elektrických vodičů podle příslušných technických norem, například ČSN 33 3516 Předpisy pro trakční vedení tramvajových a trolejbusových drah.

8.2.3 Směrové umístění

Značky a dopravní zařízení se umísťují přibližně kolmo ke směru provozu. Reflexní značky a reflexní dopravní zařízení se umísťují tak, aby maximální účinek odrazu světelných paprsků reflektorů vozidel působil na řidiče mimo obec ze vzdálenosti přibližně 100 m, v obci přibližně 50 m (obr. 8).

Obr. 8

8.3 Vzdálenost před označovanými místy

Doporučené a minimální vzdálenosti umístování značek před označovanými místy (s přihlédnutím k jejich významu) jsou uvedeny v příslušné kapitole. U značek, jejichž respektování je vždy nebo za určitých okolností spojeno s nutností zastavit vozidlo, nesmí být nejmenší vzdálenost kratší, než délka rozhledu pro zastavení (u dálnic a silnic podle ČSN 73 6101, u místních komunikací podle ČSN 73 6110).

Je-li nutno v zájmu bezpečnosti provozu na označené místo předem upozornit z větší vzdálenosti, užije se příslušné značky doplněné dodatkovou tabulkou č. E 3a "Vzdálenost", pro označení místa na odbočující pozemní komunikaci dodatkovou tabulkou č. E 7b "Směrová šipka" (dále jen "značka předběžná"). Po předběžné značce stanovující zákaz nebo příkaz následuje užití příslušné značky základní.

8.3.1 Výstražné značky

Výstražné značky se umísťují před označovaným místem mimo obec ve vzdálenosti 100 - 250 m, v obci 50 - 100 m, pokud není v konkrétních případech uvedeno jinak. Není-li možno z vážných důvodů stanovené rozmezí vzdálenosti dodržet, je nutno výstražnou dopravní značku doplnit dodatkovou tabulkou č. E 3a "Vzdálenost" s udáním skutečné vzdálenosti k označovanému místu.

Pokud je úsek nebezpečí delší než 500 m, doplňuje se značka dodatkovou tabulkou č. E 4 „Délka úseku“ se skutečnou délkou úseku.

Pokud se v dotčeném úseku nachází křižovatka, je nutno značku s odpovídajícím upraveným údajem na dodatkové tabulce opakovat, případně lze na připojující se komunikaci užít výstražnou značku s dodatkovou tabulkou č. E 7b „Směrová šipka“.

8.3.2 Značky upravující přednost

Umístění jednotlivých značek této skupiny se liší. Údaje o vzdálenosti před označovaným místem jsou uvedeny samostatně pro každou značku. Značky upravující přednost na křižovatce č. P 1 až č. P 6 platí pro nejbližší křižovatku.

8.3.3 Zákazové značky

Zákazové značky se umísťují u místa, odkud zákaz nebo omezení platí, případně končí. Užije-li se značky předběžné, uvádí se na dodatkové tabulce skutečná vzdálenost k místu, odkud zákaz nebo omezení platí. Má-li zákaz nebo omezení platit i za křižovatkou, musí se zákazová značka za křižovatkou opakovat. Značku lze pro zdůraznění opakovat i v průběhu zákazu nebo omezení.

Značky označující konec platnosti zákazu nebo omezení se užívá v případě, končí-li úsek platnosti zákazu nebo omezení mimo křižovatkou.

8.3.4 Příkazové značky

Příkazové značky se umísťují u místa, kde příkaz začíná, případně končí. Užije-li se značky předběžné, uvádí se na dodatkové tabulce skutečná vzdálenost k místu, odkud příkaz platí. Má-li příkaz platit i za křižovatkou, musí se příkazová značka za křižovatkou opakovat.

Značky označující konec příkazu se užívá v případě, končí-li úsek platnosti příkazu mimo křižovatkou.

8.3.5 Informativní značky

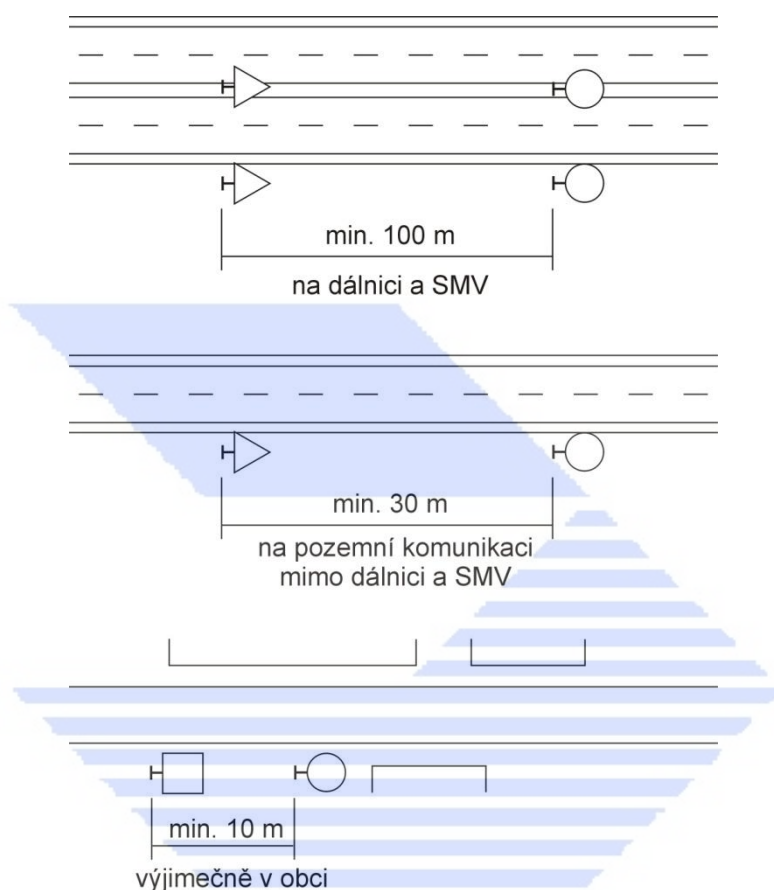
Informativní značky se umísťují s přihlédnutím k jejich významu zpravidla u místa, ke kterému se vztahují.

8.4 Vzdálenost mezi značkami

V podélném směru se značky umísťují ve vzájemné vzdálenosti tak, aby je bylo možno včas vnímat. Na dálnici a SMV je minimální vzájemná vzdálenost značek 100 m, na větvích mimoúrovňových křižovatek a na odpočívkách je vzájemná vzdálenost značek nejméně 30 m.

Na ostatních pozemních komunikacích je minimální vzájemná vzdálenost značek 30 m.

V obci na dopravně málo významné pozemní komunikaci může být minimální vzájemná vzdálenost značek výjimečně 10 m (obr. 9).

Obr. 9

8.5 Počet

Na jednom sloupku nebo nosné konstrukci nesmí být umístěny více než dvě značky. Do tohoto počtu se nezapočítávají dodatkové tabulky.

Tato zásada se nevztahuje na směrové tabule (značky č. IS 1a až č. IS 5, č. IS 19a až č. IS 19d), na návěsti před křižovatkou umístěné nad vozovkou, na značky označující název ulice (č. IS 22a až č. IS 22f) a na značky označující kulturní, turistický a komunální cíl (č. IS 24a až č. IS 24c). Na těchto značkách lze uvádět až 6 cílů. Přitom se doporučuje uvádět maximálně 10 informačních údajů. Za informační údaj se považuje název cíle, číslo silnice, údaj o vzdálenosti a symbol (případně logo).

8.6 Uspořádání a společné umístění

Značky se na sloupku (konstrukci) umísťují symetricky pod sebou. Dodatková tabulka se umísťuje pod značkou, jejíž význam zpřesňuje, doplňuje nebo omezuje (platí jen pro tuto značku). Na jednom sloupku (konstrukci) lze společně umísťovat pouze značky téhož typu velikosti. Velkoplošné značky umístěné nad vozovkou se umísťují vedle sebe spodním okrajem na stejné úrovni.

Není dovoleno společně umísťovat značky různých světelně technických vlastností, tj. reflexní, osvětlené, zvýrazněné, prosvětlované, nereflexní apod. Dále se nedoporučuje společně umísťovat značky různých skupin. Pokud to v praxi nelze dodržet, je nutno respektovat následující zásady:

a) výstražné značky lze umísťovat společně pouze se značkou č. B 20a "Nejvyšší dovolená rychlost", č. B 21a "Zákaz předjíždění", č. B 22a "Zákaz předjíždění pro nákladní automobily", č. IP 5 "Doporučená rychlost".

Značka zákazová nebo informativní se umísťuje pod značkou výstražnou.

b) značky označující železniční přejezd (č. A 32a nebo č. A 32b) se umísťují zpravidla samostatně; možné je pouze umístění značky č. P 6 "Stůj, dej přednost v jízdě!" pod "Výstražným křížem" (obr. 10).

Obr. 10

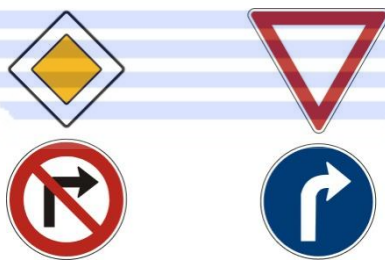
c) značky upravující přednost na křižovatce (č. P 2, č. P 4 a č. P 5) se umísťují zpravidla samostatně.

V odůvodněných případech lze společně umísťovat:

- se značkou č. P 1 značku č. B 20a „Nejvyšší dovolená rychlost“

- se značkou č. P 2, č. P 4 a č. P 5 značku zakazující odbočování (č. B 24a, č. B 24b) nebo příkazující směr jízdy (č. C 2a až C 2f), (obr. 11)

Zákazová nebo příkazová značka se umísťuje pod značku upravující přednost v jízdě.

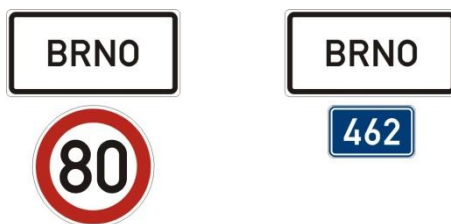
Obr. 11

d) značka č. P 6 "Stůj, dej přednost v jízdě!" vztahující se ke křižovatce se umísťuje samostatně,

e) zákazové značky lze společně umísťovat se značkami označujícími okruh, slepou pozemní komunikaci nebo jednosměrný provoz. Zákazová značka se pak umísťuje pod značku informativní.

f) směrové tabule (č. IS 1a až č. IS 5, č. IS 19a až č. IS 19d) se řadí pod sebe tak, že nejvýše je umístěna tabule pro směr přímý, pod ní tabule pro směr vlevo a nejnižší tabule pro směr vpravo. To platí obdobně pro značky označující kulturní, turistický a komunální cíl (č. IS 24a až č. IS 24c).

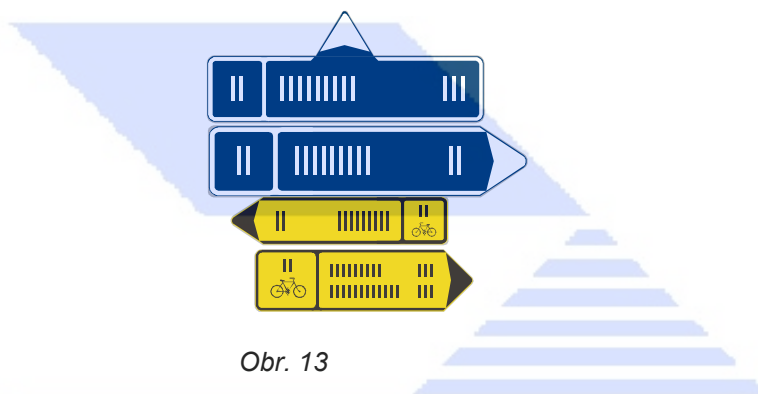
g) se značkami č. IS 12a "Obec" a č. IS 12b "Konec obce" lze společně umísťovat pouze značku č. B 20a "Nejvyšší dovolená rychlost", č. IP 5 „Doporučená rychlost“, značku uvádějící číslo silnice (č. IS 16b až č. IS 17) a značku č. IP 15c „Mýtné“.

Obr. 12

h) značky pro cyklisty se umísťují zpravidla samostatně.

Směrové tabule pro cyklisty (č. IS 19a až č. IS 19d) lze výjimečně společně umísťovat se směrovými tabulemi č. IS 3a až č. IS 5. Přitom musí být sestava směrových tabulí pro cyklisty osazená na společném sloupku umístěna odděleně od sestavy ostatních směrových tabulí (obr. 13). Značky pro cyklisty lze výjimečně společně umísťovat se značkami příkazovými majícími vztah k provozu cyklistů.

Obr. 13

Směrové tabulky pro cyklisty (č. IS 21a až č. IS 21c) lze výjimečně společně umísťovat i se značkami příkazovými majícími vztah k provozu cyklistů.

V případě společného umístění značek pro cyklisty s jinými značkami se značky pro cyklisty umísťují pod jinými značkami. Přitom je nutno respektovat zásadu užití značek jen stejných světelně technických vlastností (reflexní, nereflexní).

- i) značky označující ulice (č. IS 22a až č. IS 22f) se neumísťují společně s jinými značkami. Tyto značky se pod sebou umísťují v následujícím pořadí:
- značka, která uvádí název ulice, na které je sestava značek umístěna (č. IS 22a)
  - značka pro směr přímo (č. IS 22b)
  - značka pro směr šikmo vlevo (č. IS 22d)
  - značka pro směr vlevo (č. IS 22c)
  - značka pro směr šikmo vpravo (č. IS 22d)
  - značka pro směr vpravo (č. IS 22e)
  - značka pro směr vlevo a vpravo (č. IS 22f) (obr. 14),

Obr. 14

- j) značky označující kulturní, turistický a komunální cíl (č. IS 24a a č. 24c) se zpravidla neumísťují společně s jinými značkami. Značku č. IS 24b lze umístit společně se směrovými tabulemi (č. IS 3a až č. IS 5),
- k) značky poskytující informace o parkovišti a o poskytovaných službách (zejména ze skupiny informativních jiných) se neumísťují společně s jinými značkami. Je-li na jednom místě soustředěno více druhů služeb, umísťují se symboly příslušných informativních značek na společné tabuli (obr. 15).

Obr. 15

- l) značky informující o číslu silnice (č. IS 16b až č. IS 17) lze při užití za křižovatkou umístit pod značkami zákazovými.

S přihlédnutím k místním podmínkám, a pokud je to technicky možné, lze na jenom sloupku společně umístit i značku určenou pro opačný směr jízdy (značky orientované k sobě rubovou částí). Značku určenou pro opačný směr jízdy takto nelze umístit společně se značkou upravující přednost v jízdě nebo označující železniční přejezd.

9 UŽÍVÁNÍ A UMÍSTĚOVÁNÍ DOPRAVNÍCH ZNAČEK

9.1 Všeobecně

V kapitole se stanoví zásady platné pro jednotlivé svislé a vodorovné značky.

9.2 Svislé značky

9.2.1 Výstražné značky (skupina A)

9.2.1.1 Zatáčka vpravo (č. A 1a)

Značky č. A 1a se užívá k upozornění na směrový oblouk vpravo, jehož bezpečné projetí vyžaduje výraznější snížení rychlosti jízdy s přihlédnutím k dopravně technickému stavu pozemní komunikace (zejména poloměr směrového oblouku, příčný nebo podélný sklon vozovky a její povrch), s ohledem na rozhledové poměry, apod., a po kterém následuje přímý úsek pozemní komunikace v délce min. 250 m. Jestliže je směrový oblouk stavebně konstruován tak, že jeho bezpečné projetí nevyžaduje výraznější snížení rychlosti, značky č. A 1a se ne užívá.

V obci se značky č. A 1a užívá výjimečně, zpravidla jen na průtazích, a to pouze tehdy, jestliže k bezpečnému projetí oblouku je třeba snížit rychlost výrazně pod 50 km. h⁻¹, na dálnici nebo SMV pak výrazně pod 80 km. h⁻¹.

Stanovená vzdálenost pro umístění značky č. A 1a (viz čl. 8.3.1) se vztahuje k začátku směrového oblouku.

Vyžadují-li místní podmínky upozornit na další nebezpečí (ostrá nebo nepřehledná zatáčka, nebezpečné klesání, nevyhovující příčný sklon nebo kluzký povrch vozovky, apod.), označuje se situace společným umístěním značky č. A 1a s další příslušnou značkou, např. se značkou č. A 8 „Nebezpečí smyku“, č. B 20a „Nejvyšší dovolená rychlost“, č. IP 5 „Doporučená rychlost“ (obr. 16). Směrové oblouky na pozemních komunikacích mimo obec, které neumožňují za normálních podmínek bezpečné projetí rychlostí 50 km.h⁻¹, musí být navíc označeny dopravním zařízením č. Z 3 „Vodící tabule“.

Obr.16

9.2.1.2 Zatáčka vlevo (č. A 1b)

Značka č. A 1b se umísťuje před směrovým obloukem vlevo podle stejných zásad jako značka č. A 1a.

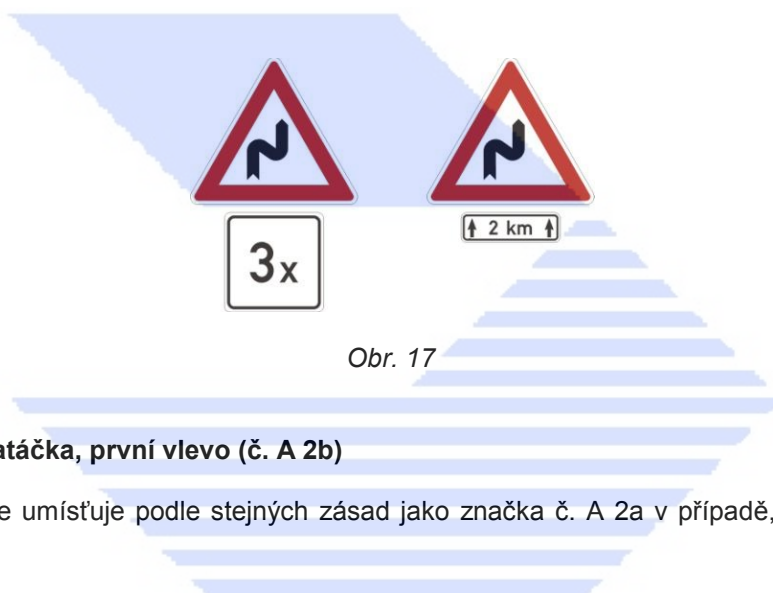
9.2.1.3 Dvojitá zatáčka, první vpravo (č. A 2a)

Značky č. A 2a se užívá k upozornění na dva směrové oblouky, z nichž první je vpravo a následující vlevo. Pro umístění značky č. A 2a platí stejné zásady jako pro značku č. A 1a. Značky č. A 2a se užívá v případě, že přímý úsek pozemní komunikace mezi koncem prvního oblouku a začátkem druhého oblouku nepřesáhne 250 m. Jestliže je délka přímého úseku větší než 250 m, označí se každý oblouk samostatně značkami č. A 1a a č. A 1b.

Rovněž dva za sebou následující stejné směrové oblouky (oba vpravo nebo oba vlevo) je třeba označit samostatně.

Následují-li po sobě, ve vzájemné vzdálenosti menší než 250 m tři nebo čtyři směrové oblouky, z nichž je první oblouk vpravo, užije se k jejich označení značka č. A 2a s dodatkovou tabulkou č. E 1 „Počet“ s uvedením celkového počtu zatáček (obr. 17).

Směrové oblouky v počtu větším než čtyři a jejichž vzájemná vzdálenost je menší než 250 m a z nichž první je vpravo, se označují značkou č. A 2a s dodatkovou tabulkou č. E 4 „Délka úseku“ s uvedením celkové vzdálenosti od začátku prvního oblouku do konce posledního oblouku (obr. 17).

Obr. 17

9.2.1.4 Dvojitá zatáčka, první vlevo (č. A 2b)

Značka č. A 2b se umísťuje podle stejných zásad jako značka č. A 2a v případě, že první směrový oblouk je vlevo.

9.2.1.5 Křižovatka (č. A 3)

Značky č. A 3 se užívá k upozornění na křižovatku pozemních komunikací, na které není přednost v jízdě upravena značkami. V obci se užívá výjimečně, např. k upozornění na křižovatku, kde na rozdíl od předcházejícího průběhu pozemní komunikace již není hlavní a uplatňuje se zde ustanovení o přednosti v jízdě vozidel přijíždějících zprava. Značka č. A 3 pak následuje zpravidla po značce č. P 3 „Konec hlavní pozemní komunikace“.

Stanovená vzdálenost pro umístění značky č. A 3 (viz čl. 8.3.1) se vztahuje k hranici křižovatky.

Jestliže je nutno upozornit na tvar křižovatky, doplňuje se značka č. A 3 dodatkovou tabulkou č. E 2a "Tvar křižovatky" se schematickým vyjádřením geometrického tvaru křižovatky, přičemž šířka čar znázorňujících jednotlivé pozemní komunikace křižovatky je stejná (obr 18).

Obr. 18

9.2.1.6 Pozor, kruhový objezd (č. A 4)

Značky č. A 4 se užívá k upozornění na křižovatku s kruhovým objezdem („okružní křižovatku“). Mimo obec se značky užívá zpravidla před každou okružní křižovatkou. V obci se značky užívá zejména v případě, kdy je nutno na okružní křižovatku zvláště předem upozornit.

Značky č. A 4 se nemusí užít na méně významné pozemní komunikaci (např. napojení účelové komunikace) v případě, že je zde umístěna značka č. IS 9b „Návěst před křižovatkou“.

Stanovená vzdálenost pro umístění značky č. A 4 (viz čl. 8.3.1) se vztahuje k okraji okružního pásu křižovatky.

9.2.1.7 Nebezpečné klesání (č. A 5a)

Značky č. A 5a se užívá k upozornění na úsek pozemní komunikace, kde klesání přesahuje 10 % nebo kde i při mírnějším podélném sklonu z důvodu místních podmínek hrozí určité nebezpečí (stav povrchu vozovky, značná délka klesání, apod.). Na značce č. A 5a se uvádí skutečný nejvyšší podélný sklon nivelety pozemní komunikace v celých procentech.

Jestliže je úsek nebezpečného klesání delší než 500 m, doplňuje se značka č. A 5a dodatkovou tabulkou č. E 4 „Délka úseku“ s uvedením skutečné délky klesání (obr. 19). V případě potřeby lze se značkou č. A 5a užít i značky č. B 20a „Nejvyšší dovolená rychlost“ nebo č. IP 5 „Doporučená rychlost“.

Obr. 19

Při zvláště nebezpečném a zejména dlouhém klesání lze na dopravní situaci navíc upozornit značkou IP 22 "Změna místní úpravy" s odpovídajícím symbolem případně textem pod nápisem „POZOR“. Nápis, případně text může být uveden i v cizím jazyce (obr. 19). Pokud je zřízen únikový pruh, užívá se navíc i značky č. IP 24.

9.2.1.8 Nebezpečné stoupání (č. A 5b)

Značky č. A 5b se užívá k upozornění na úsek pozemní komunikace se stoupáním větším než 10 % nebo kde i při mírnějším stoupání z důvodu místních podmínek hrozí určité nebezpečí (značně dlouhý úsek, směrově členitá trasa apod.).

Na značce č. A 5b se uvádí skutečný nejvyšší podélný sklon nivelety pozemní komunikace v celých procentech. Jestliže je úsek nebezpečného stoupání delší než 500 m, doplňuje se značka č. A 5b dodatkovou tabulkou č. E 4 „Délka úseku“ s uvedením skutečné délky stoupání (obr. 20).

Obr. 20

9.2.1.9 Zúžená vozovka (z obou stran) (č. A 6a)

Značky č. A 6a se užívá k upozornění na místo (úsek), kde se vozovka na rozdíl od předcházejícího úseku výrazně zužuje, a to z obou stran. Takovým zúženým místem může být např. podjezd, most, stavební úprava apod.

V případě potřeby lze se značkou č. A 6a užít i značky č. B 21a „Zákaz předjíždění“, popř. značky č. B 20a „Nejvyšší dovolená rychlost“ (obr. 21).

Obr. 21

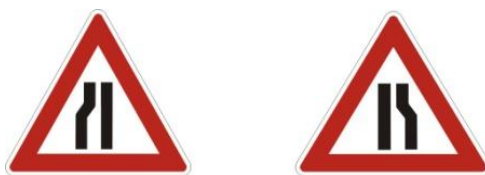
Pokud je zúžení vozovky takové, že šířka obousměrné vozovky je menší než 5,5 m, je nutno takovou situaci řešit úpravou přednosti v jízdě pro protijedoucí vozidla užitím značek č. P 7 "Přednost protijedoucích vozidel" a č. P 8 "Přednost před protijedoucími vozidly".

Stanovená vzdálenost pro umístění značky č. A 6a (viz čl. 8.3.1) se vztahuje k začátku skutečného zúžení vozovky. Je-li provoz do zúženého úseku postupně usměrňován např. umístěním dopravních zařízení (směrovacími deskami č. Z 4 apod.), je tímto začátkem místo umístění prvního dopravního zařízení na vozovce.

9.2.1.10 Zúžená vozovka (z jedné strany) (č. A 6b)

Značky č. A 6b se užívá k upozornění na místo (úsek), kde se vozovka oproti předcházejícímu úseku výrazně zužuje z jedné strany. Symbol značky je proveden tak, aby odpovídal skutečnému zúžení vozovky buď z levé, nebo z pravé strany (obr. 22). Značky se užívá i k upozornění na situaci, kde se tramvajová kolej přibližuje k okraji vozovky.

Obr. 22

Ostatní zásady pro umístování značky č. A 6b jsou stejné jako pro značku č. A 6a.

9.2.1.11 Nerovnost vozovky (č. A 7a)

Značky č. A 7a se užívá k upozornění na jednotlivé hrboly, výtluky, díry ve vozovce apod., nebo na úsek pozemní komunikace s nerovným povrchem vozovky.

Jestliže se jedná o nerovnosti v úseku delším než 500 m, doplňuje se značka č. A 7a dodatkovou tabulkou č. E 4 „Délka úseku“ s uvedením skutečné délky úseku (obr. 23).

Obr. 23

Vyžaduje-li bezpečnost jízdy přes nerovné místo (úsek) výrazné snížení rychlosti jízdy, umísťuje se společně se značkou č. A 7a i značka č. B 20a „Nejvyšší dovolená rychlost“ (obr. 24).

V případě potřeby lze charakter nerovnosti vyjádřit na dodatkové tabulce umístěné pod značkou č. A 7a vhodným nápisem nebo symbolem (obr. 24).

Obr. 24

9.2.1.12 Pozor, zpomalovací práh (č. A 7b)

Značky č. A 7b se užívá k upozornění na umělou nerovnost vytvořenou na vozovce. Tato nerovnost může být provedena stavební úpravou povrchu vozovky nebo umístěním dopravního zařízení č. Z 12 „Krátký příčný práh“.

Značkou č. A 7b se označuje každý zpomalovací práh, s výjimkou jeho umístění v obytné nebo pěší zóny. V takovém případě se značka č. A 7b neužívá.

V případě umístění více prahů v řadě za sebou se značka č. A 7b umísťuje před prvním prahem a doplňuje dodatkovou tabulkou č. E 1 „Počet“. V odůvodněných případech lze se značkou č. A 7b užít značky č. B 20a „Nejvyšší dovolená rychlost“ nebo č. IP 5 „Doporučená rychlost“.

Podrobnosti o navrhování a provedení zpomalovacích prahů upravují TP 85.

9.2.1.13 Nebezpečí smyku (č. A 8)

Značky č. A 8 se užívá k upozornění na místo nebo úsek pozemní komunikace, kde může dojít ke smyku vozidla i na suché vozovce, např. vlivem nevyhovující povrchové úpravy krytu vozovky, nevhodným příčným sklonem v zatáčce atd. Pokud nebezpečí hrozí za určitých podmínek, např. za deště, znečištění apod., je nutno tyto podmínky specifikovat na dodatkové tabulce.

Dodatkové tabulky č. E 6 „Za mokra“ (obr. 25) se užívá v případě, že mimořádnou kluzkost vykazuje mokrá vozovka, v jiných případech se užívá dodatkové tabulky č. E 13 „Text“ s výstižným nápisem. Pokud nebezpečí hrozí v delším úseku, doplňuje se značka dodatkovou tabulkou č. E 4 „Délka úseku“ (obr. 26).

V případě, že dopravní situace vyžaduje výrazné snížení rychlosti jízdy, užije se společně se značkou č. A 8 značka č. B 20a „Nejvyšší dovolená rychlost“ (obr. 27).

9.2.1.14 Provoz v obou směrech (č. A 9)

Značky č. A 9 se užívá k upozornění na úsek pozemní komunikace, kde je na rozdíl od předcházejícího úseku provoz veden dočasně nebo trvale v obou směrech. Značkou č. A 9 se označují především následující situace:

- konec směrově rozdělené pozemní komunikace, kde provoz přechází na obousměrnou směrově nerozdělenou pozemní komunikaci,
- dočasné vedení provozu v obou směrech v jednom jízdním pásu směrově rozdělené pozemní komunikace při uzavření druhého jízdního pásu,
- dočasné vedení obousměrného provozu po původně jednosměrné pozemní komunikaci (např. při objížďkách, apod.).

Značky č. A 9 se zpravidla neužívá v obci na konci jednosměrné pozemní komunikace, pokud jednosměrný úsek končí křižovatkou.

Pokud začátek úseku s obousměrným provozem není dostatečně zřetelný ze stavebního uspořádání pozemní komunikace, např. pokud úsek začíná mimo křižovatku, doplňuje se značka č. A 9 dodatkovou tabulkou č. E 3a „Vzdálenost“ s uvedením vzdálenosti k začátku úseku s obousměrným provozem.

Na směrově rozdělené pozemní komunikaci se dvěma a více jízdními pruhy v jednom směru jízdy se značka č. A 9 umísťuje po obou stranách.

Značka č. A 9 se opakuje za každou křižovatkou. Stanovená vzdálenost pro umístění základní značky č. A 9 (viz čl. 8.3.1) se vztahuje k začátku úseku pozemní komunikace s provozem v obou směrech, navíc lze značku č. A 9 umístit i u místa, kde obousměrný provoz začíná.

Podrobnosti o užití značky č. A 9 v oblasti pracovního místa upravují TP 66.

9.2.1.15 Světelné signály (č. A 10)

Značky č. A 10 se užívá k upozornění na místo, kde je provoz řízen světelnými signály, které by řidič jinak neočekával nebo k upozornění na situaci, kdy světelné signály nejsou viditelné z dostatečné vzdálenosti. Značka se dále umísťuje před každým světelným signalizačním zařízením (SSZ) umístěným mimo obec a zpravidla před prvním SSZ v obci.

Značka č. A 10 se umísťuje i před každým úsekem pozemní komunikace, kde se používá stejný jízdní pruh střídavě pro oba směry jízdy a provoz je řízen světelnými signály č. S 8a „Zakázaný vjezd vozidel do jízdního pruhu“ a č. S 8b „Volný vjezd vozidel do jízdního pruhu“.

Značky č. A 10 lze užit i v případech, kdy je použito světelných signálů k zabezpečení vjezdu na pozemní komunikaci pro tramvaje, vozidla hasičů, záchranné služby, apod. V těchto případech je vhodné doplnit značku č. A 10 dodatkovou tabulkou č. E 13 „Text“ s vhodným nápisem.

Stanovená vzdálenost pro umístění značky č. A 10 (viz čl. 8.3.1) se vztahuje k místu osazení SSZ.

9.2.1.16 Pozor, přechod pro chodce (č. A 11)

Značky č. A 11 se užívá k upozornění na přechod pro chodce, který je dále vyznačen vodorovnou značkou č. V 7 „Přechod pro chodce“ a případně označen i značkou č. IP 6.

Značka č. A 11 se umísťuje před každým přechodem pro chodce mimo obec. V obci se značky č. A 11 užívá v případech, kdy je nutno na přechod zvlášť upozornit nebo kde jej řidič nemusí očekávat, tj. zpravidla mimo křižovatku. Pro upozornění na přechod pro chodce vyznačený zejména pro přecházení dětí se náhradou za značku č. A 11 užíje značky č. A 12 „Děti“.

Na pozemní komunikaci s dovolenou rychlostí jízdy vyšší než 60 km.h⁻¹, na nepřehledných místech a v dalších odůvodněných případech, lze se značkou č. A 11 užit i značky č. IP 5 „Doporučená rychlost“ (obr. 28), popř. značky č. B 20a „Nejvyšší dovolená rychlost“ (obr. 29).

Stanovená vzdálenost pro umístění značky č. A 11 (viz čl. 8.3.1) se vztahuje k přednímu okraji vodorovné značky č. V 7. Při umístění mimo obec je nutno značku č. A 11 vždy doplnit dodatkovou tabulkou č. E 3a „Vzdálenost“ s udáním skutečné vzdálenosti (obr. 30).

Obr. 28

Obr. 29

Obr. 30

9.2.1.17 Děti (č. A 12)

Značky č. A 12 se užívá k upozornění na místo, kde se v blízkosti pozemní komunikace často pohybují nebo shromažďují děti, přecházejí vozovku, a kde hrozí nebezpečí jejich nenadálého vstupu na vozovku (v blízkosti škol, dětských sportovních zařízení, při cestách do školy situovaných při průjezdných úsecích pozemních komunikací apod.).

Se značkou č. A 12 lze v odůvodněných případech užít i značky č. IP 5 „Doporučená rychlost“. V případě delšího úseku pozemní komunikace, u něhož dochází ke shromažďování dětí, se značka č. A 12 doplňuje dodatkovou tabulkou č. E 4 „Délka úseku“ s udáním délky úseku (obr. 31). V případě potřeby (např. na nepřehledných místech) lze se značkou č. A 12 užít i značku č. B 20a „Nejvyšší dovolená rychlost“. Platnost omezení je žádoucí v takovém případě časově omezit, např. na dobu příchodu a odchodu dětí ze školy apod., (obr. 32, obr. 33).

Obr. 31

Obr. 32

Obr. 33

9.2.1.18 Zvířata (č. A 13)

Značky č. A 13 se užívá k upozornění na místo nebo úsek, kde dochází k častému výskytu domácích zvířat na pozemní komunikaci, např. v zemědělských oblastech při hnaní dobytka apod. K upozornění na častý výskyt koní se užívá značka č. A 13 s dodatkovou tabulkou č. E 13 „Text“ (obr. 34).

Obr. 34

Pokud je úsek s výskytem zvířat delší než 500 m nebo pro hnaní dobytka využívána pozemní komunikace v úseku delším než 500 m, doplňuje se značka č. A 13 dodatkovou tabulkou č. E 4 „Délka úseku“ s uvedením celkové délky úseku.

9.2.1.19 Zvěř (č. A 14)

Značky č. A 14 se užívá k upozornění na místo, kde dochází k častému výskytu zvěře na pozemní komunikaci. Užívá se zejména v oborách, lesních úsecích, apod. Pokud se jedná o úsek pozemní komunikace s výskytem zvěře delší než 500 m, doplňuje se značka č. A 14 dodatkovou tabulkou č. E 4 „Délka úseku“ s uvedením celkové délky úseku.

Na dálnici a SMV případně na jiné směrově rozdělené pozemní komunikaci se značka č. A 14 umísťuje po obou stranách jízdního pásu.

9.2.1.20 Práce (č. A 15)

Značky č. A 15 se užívá k upozornění na jakoukoliv činnost vykonávanou na pozemní komunikaci, jejích součástech nebo v jejím bezprostředním okolí, která by mohla ohrozit bezpečnost provozu nebo při které by mohli být provozem ohroženi pracovníci tuto činnost vykonávající.

Stanovená vzdálenost umístění značky č. A 15 (viz čl. 8.3.1) se vztahuje k začátku pracovního místa.

Podrobnosti o užití značky č. A 15 v oblasti pracovního místa upravují TP 66.

9.2.1.21 Boční vítr (č. A 16)

Značky č. A 16 se užívá zpravidla jen mimo obec k upozornění na místo s častým výskytem silného bočního větru, který může ohrozit bezpečnost provozu (např. na mostě, na konci zalesněného úseku). Vlastní místo, kde boční vítr působí, je vhodné označit tzv. „větrným rukávem“, z jehož pohybu je patrný směr a síla větru.

Na dálnici, SMV a případně na jiné směrově rozdělené pozemní komunikaci se značka č. A 16 umísťuje po obou stranách jízdního pásu.

Pokud lze místo nebezpečí bočního větru přesně vymežit, doplňuje se značka č. A 16 dodatkovou tabulkou č. E 3a „Vzdálenost“ s uvedením skutečné vzdálenosti (obr. 35). Pokud nebezpečí hrozí v delším úseku, doplňuje se značka č. A 16 dodatkovou tabulkou č. E 4 „Délka úseku“ s uvedením celkové délky úseku (obr. 36).

Obr. 35

Obr. 36

9.2.1.22 Odlétávající štěrk (č. A 17)

Značky č. A 17 se užívá k upozornění na místo nebo úsek pozemní komunikace, kde je na vozovce ve zvýšené míře volný štěrk, který by mohl ohrozit bezpečnost účastníků provozu. Pokud nebezpečí hrozí v úseku delším než 500 m, doplňuje se značka č. A 17 dodatkovou tabulkou č. E 4 „Délka úseku“ s uvedením celkové délky úseku.

9.2.1.23 Padající kamení (č. A 18)

Značky č. A 18 se užívá k upozornění na místo nebo úsek pozemní komunikace, kde může dojít k sesuvům nebo padání kamení na vozovku, např. ve skalních zářezích, v době jarního tání, apod. Symbol na značce může být obrácen. Jeho provedení musí odpovídat skutečné situaci, tj. vyjadřovat stranu, odkud nebezpečí hrozí.

Pokud nebezpečí hrozí v úseku delším než 500 m, doplňuje se značka č. A 18 dodatkovou tabulkou č. E 4 „Délka úseku“ s uvedením celkové délky úseku.

9.2.1.24 Cyklisté (č. A 19)

Značky č. A 19 se užívá k upozornění na místo, kde cyklisté pravidelně nebo ve větším množství vjíždějí na pozemní komunikaci nebo ji přejíždějí anebo na úsek pozemní komunikace, kde se často pohybují. Umísťuje se před každým přejezdem pro cyklisty vyznačeným vodorovnou značkou č. V 8a nebo č. V 8b anebo před zaústěním stezky pro cyklisty na pozemní komunikaci.

V odůvodněných případech lze se značkou č. A 19 užít i značku č. B 20a „Nejvyšší dovolená rychlost“ (obr. 37). Jedná-li se o zvýšený provoz cyklistů na pozemní komunikaci v podélném směru, doplňuje se značka č. A 19 dodatkovou tabulkou č. E 4 „Délka úseku“ s uvedením celkové délky úseku pozemní komunikace využívaného ve větší míře cyklisty (obr. 38).

Při umístění značky před přejezdem pro cyklisty se stanovená vzdálenost pro umístění značky č. A 19 (viz čl. 8.3.1) vztahuje k přednímu okraji vodorovné značky č. V 8a nebo č. V 8b. Při umístění mimo obec je nutno značku č. A 19 vždy doplnit dodatkovou tabulkou č. E 3a „Vzdálenost“ s udáním skutečné vzdálenosti.

Obr. 37

Obr. 38

9.2.1.25 Letadla (č. A 20)

Značky č. A 20 se užívá k upozornění na místo s častým přeletem letadel v malé výšce nad pozemní komunikací. Umísťuje se především v blízkosti letišť.

9.2.1.26 Pozor, tunel (č. A 21)

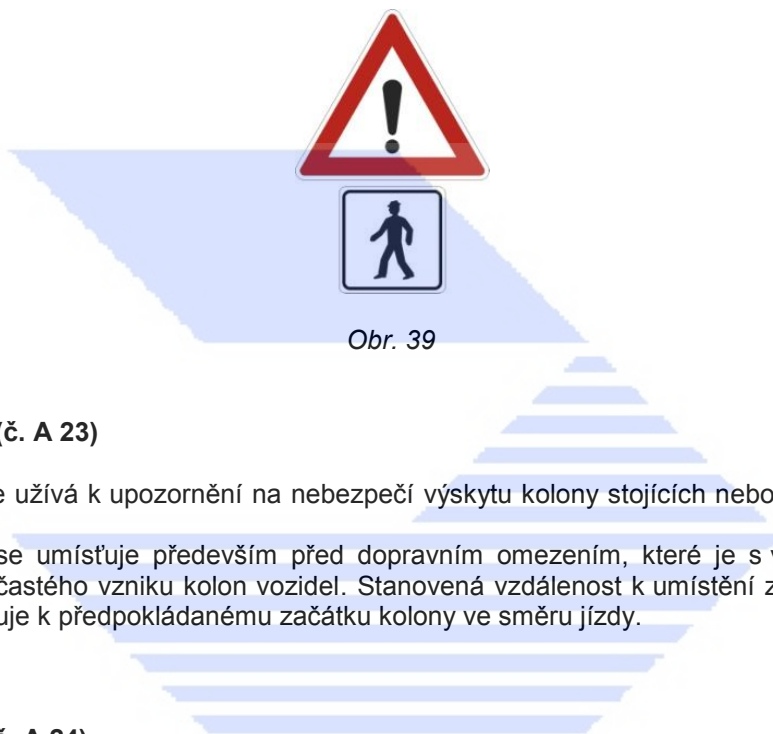
Značky č. A 21 se užívá k upozornění na tunel označený značkou č. IP 8a „Tunel“, kde platí pravidla provozu pro chování v tunelu. Jestliže pro vjezd do tunelu platí další omezení, např. výškové, šířkové nebo zákaz vjezdu pro některé druhy vozidel, umísťují se před tunelem příslušné zákazové značky nebo další zařízení.

9.2.1.27 Jiné nebezpečí (č. A 22)

Značky č. A 22 se užívá k upozornění na nebezpečí, pro které nelze využít jiné značky. Značka č. A 22 musí být doplněna dodatkovou tabulkou s vhodným symbolem nebo nápisem vyjadřujícím druh nebezpečí.

Značku upozorňující např. zvýšený pohyb chodců na vozovce (obr. 39) lze užít i k upozornění na místo stavebně upravené pro přecházení chodců přes pozemní komunikaci.

Obr. 39

9.2.1.28 Kolona (č. A 23)

Značky č. A 23 se užívá k upozornění na nebezpečí výskytu kolony stojících nebo pomalu jedoucích vozidel.

Značka č. A 23 se umísťuje především před dopravním omezením, které je s vysokou intenzitou provozu příčinou častého vzniku kolon vozidel. Stanovená vzdálenost k umístění značky č. A 23 (viz čl. 8.3.1) se vztahuje k předpokládanému začátku kolony ve směru jízdy.

9.2.1.29 Náledí (č. A 24)

Značky č. A 24 se užívá k upozornění na úsek pozemní komunikace se zvýšeným nebezpečím častého výskytu náledí na vozovce.

Značka č. A 24 se umísťuje především před takovým úsekem, kde řidič tvoření náledí neočekává. Mimo období nebezpečí je žádoucí značku zakrýt nebo odstranit.

9.2.1.30 Tramvaj (č. A 25)

Značky č. A 25 se užívá zejména k upozornění na místo, kde tramvaj křížuje směr jízdy ostatních vozidel (např. při odbočování tramvaje, při vjíždění tramvaje na pozemní komunikaci) nebo před místem, kde se tramvajová kolej přibližuje k okraji vozovky. Z významu této značky však nelze vyvozovat přednost v jízdě tramvaje, k takovému účelu je nutno užít značky č. P 5 „Dej přednost v jízdě tramvaji!“.

9.2.1.31 Mlha (č. A 26)

Značky č. A 26 se užívá k upozornění na výskyt mlhy, případně kouře nebo prachu, které snižují viditelnost. K upozornění na aktuální výskyt mlhy se značky se užívá především v provedení proměnné značky.

9.2.1.32 Nehoda (č. A 27)

Značky č. A 27 se užívá k upozornění na místo dopravní nehody. Užívá se především v provedení přenosné nebo proměnné značky.

9.2.1.33 Nebezpečná krajnice (č. A 28)

Značky č. A 28 se užívá k upozornění na úsek pozemní komunikace, kde je nebezpečné vjet na krajnici. Značkou č. A 28 se označuje úsek pozemní komunikace se sníženou nebo jinak nebezpečnou krajnicí, případně úsek bez krajnice.

9.2.1.34 Železniční přejezd se závorami (č. A 29)

Značky č. A 29 se užívá k upozornění na železniční přejezd vybavený mechanickým přejezdovým zabezpečovacím zařízením, tj. celými nebo polovičními závorami. Značka č. A 29 se umísťuje ve vzdálenosti 240 m před železničním přejezdem se závorami nad značkou č. A 31a „Návěstní deska (240 m)“. Na silnici I. nebo II. třídy se značka č. A 29 s návěstní deskou umísťuje po obou stranách.

V případě, že je vzdálenost mezi dvěma železničními přejezdy se závorami menší než 240 m, umísťuje se před druhým přejezdem značka č. A 29 nad značkou č. A 31b „Návěstní deska (160 m)“. Jestliže je vzájemná vzdálenost dvou železničních přejezdů se závorami menší než 160 m, umísťuje se před druhým přejezdem značka č. A 29 nad značkou č. A 31c „Návěstní deska (80 m)“.

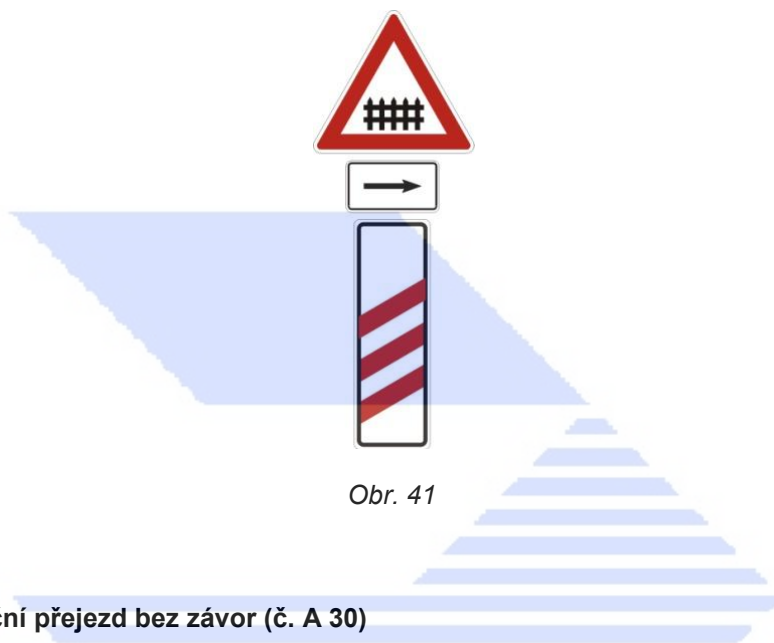
Obr. 40

Jestliže je vzdálenost mezi železničními přejezdy se závorami menší než 80 m, ale větší než 30 m, doplňuje se značka č. A 29 dodatkovou tabulkou č. E 3a „Vzdálenost“ s udáním skutečné vzdálenosti k železničnímu přejezdu a pod ní se umísťuje značka č. A 31c „Návěstní deska (80 m)“ (obr. 40). Jestliže je vzdálenosti mezi dvěma železničními přejezdy se závorami menší než 30 m, označuje se tato situace jako jeden železniční přejezd se závorami.

Nachází-li se železniční přejezd se závorami na odbočující dopravně významné pozemní komunikaci ve vzdálenosti menší než 240 m od křižovatky, umísťuje se na pozemní komunikaci před odbočením ve vzdálenosti 240 m od přejezdu značka č. A 29 s dodatkovou tabulkou č. E 7b „Směrová šipka“ společně se značkou č. A 31a „Návěstní deska (240 m)“ (obr. 41).

Železniční přejezd na odbočující pozemní komunikaci menšího dopravního významu lze označit až na této pozemní komunikaci, a to obdobně jako dva blízké přejezdy; značka č. A 29 se pak umísťuje společně se značkou č. A 31b nebo č. A 31c, popřípadě s dodatkovou tabulkou č. E 3a „Vzdálenost“ a značkou č. A 31c.

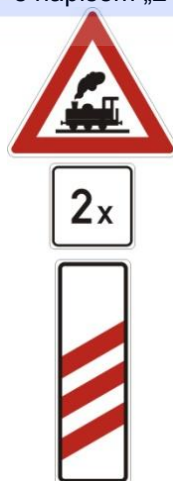
Stanovená vzdálenost pro umístění značky č. A 29 se vztahuje k úrovni umístění výstražného kříže pro železniční přejezd (č. A 32a nebo č. A 32b).

Obr. 41

9.2.1.35 Železniční přejezd bez závor (č. A 30)

Značky č. A 30 se užívá k upozornění na železniční přejezd bez závor podle stejných zásad, které platí pro umísťování značky č. A 29. Pouze v případě, že vzdálenost mezi dvěma následujícími železničními přejezdy bez závor je menší než 30 m, doplňuje se značka č. A 30 umístěná nad značkou č. A 31a dodatkovou tabulkou č. E 1 „Počet“ s nápisem „2 x“ (obr. 42)

Obr. 42

9.2.1.36 Návěstní deska (240 m) (č. A 31a)

Značky č. A 31a se užívá k upozornění na železniční přejezd v kombinaci se značkou č. A 29 nebo č. A 30. Na silnici I. nebo II. třídy se značka č. A 31a umísťuje po obou stranách. Šikmé pruhy na návěstní desce směřují ke středu vozovky.

Značka č. A 31a se umísťuje pod značkou č. A 29 nebo č. A 30 ve vzdálenosti 240 m od železničního přejezdu. Nelze-li vzdálenost 240 m od železničního přejezdu dodržet (např. z důvodu blízkosti dvou přejezdů), značky č. A 31a se neužívá.

Nad značkou č. A 31a se umísťuje dodatková tabulka č. E 1 „Počet“ s nápisem „2 x“, jestliže se označují dva železniční přejezdy bez závor ve vzdálenosti kratší než 30 m. Nad značkou č. A 31a se umísťuje dodatková tabulka č. E 7b „Směrová šipka“, jestliže se železniční přejezd nachází na odbočující pozemní komunikaci.

Stanovená vzdálenost umístění značky č. A 31a se vztahuje k úrovni umístění výstražného kříže pro železniční přejezd (č. A 32a nebo č. A 32b).

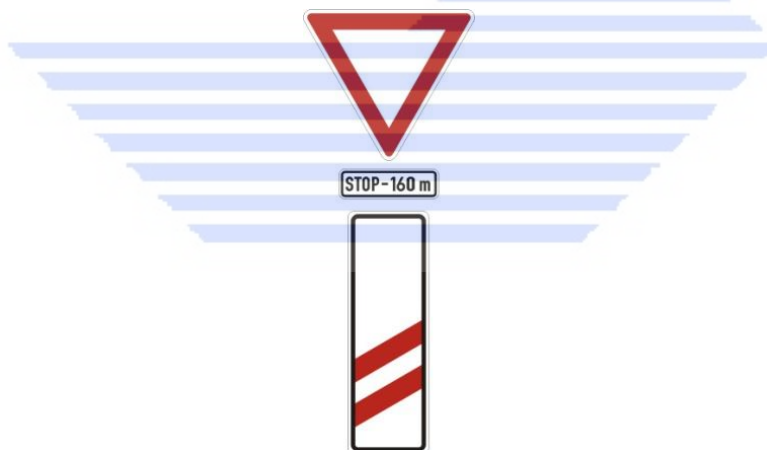
9.2.1.37 Návěstní deska (160 m) (č. A 31b)

Značka č. A 31b se umísťuje ve vzdálenosti 160 m před železničním přejezdem a užívá se podle stejných zásad, které platí pro značku č. A 31a.

Pokud k označení železničního přejezdu není užito značky č. A 31a, umísťuje se značka č. A 31b pod značku č. A 29 nebo č. A 30. Nachází-li se železniční přejezd na odbočující dopravně významné pozemní komunikaci, umísťuje se nad značku č. A 31b dodatková tabulka č. E 7b „Směrová šipka“.

Pokud je před železničním přejezdem užito značky č. P 6 „Stůj, dej přednost v jízdě!“, umísťuje se nad značku č. A 31b značka č. P 4 „Dej přednost v jízdě!“ s dodatkovou tabulkou č. E 3b „Vzdálenost“ s udáním vzdálenosti 160 m (obr. 43).

Obr. 43

9.2.1.38 Návěstní deska (80 m) (č. A 31c)

Značka č. A 31c „Návěstní deska (80 m)“ se umísťuje ve vzdálenosti 80 m před železničním přejezdem a užívá se podle stejných zásad, které platí pro značku č. A 31a. Pokud k označení železničního přejezdu není užito značek č. A 31a a č. A 31b, umísťuje se značka č. A 31c pod značku č. A 29 nebo č. A 30. Nachází-li se železniční přejezd na odbočující dopravně významné pozemní komunikaci, umísťuje se nad značku č. A 31c dodatková tabulka č. E 7b „Směrová šipka“.

Nad značkou č. A 31c se umísťuje dodatková tabulka č. E 10 „Tvar křížení pozemní komunikace s dráhou“, pokud je k označení železničního přejezdu užitá (obr. 44).

Obr. 44

9.2.1.39 Výstražný kříž pro železniční přejezd jednokolejný (č. A 32a)

Značkou č. A 32a se označuje každý jednokolejný železniční přejezd, tj. se závorami i bez závor, s přejezdovým zabezpečovacím zařízením nebo bez něho.

Značka č. A 32a se umísťuje před železničním přejezdem tak, aby vzdálenost od osy krajní koleje nebyla menší než 4 m. V případě vybavení přejezdu přejezdovým zabezpečovacím zařízením se značka umísťuje nad horní hranu výstražníku přejezdového zabezpečovacího zařízení.

Užije-li se před železničním přejezdem značky č. P 6 „Stůj, dej přednost v jízdě!“, lze ji umístit pod značku č. A 32a (obr. 45).

Obr. 45

9.2.1.40 Výstražný kříž pro železniční přejezd vícekolejný (č. A 32b)

Značkou č. A 32b „Výstražný kříž pro železniční přejezd vícekolejný“ se označuje vícekolejný železniční přejezd podle stejných zásad, které platí pro značku č. A 32a.

9.2.1.41 Pohyblivý most (č. A 33)

Značky č. A 33 se užívá k upozornění na pohyblivý, zejména zvedací most.

Pokud je provoz zastavován světelnými signály, užije se společně se značkou č. A 33 značka č. A 10 „Světelné signály“.

9.2.2 Značky upravující přednost (skupina P)

9.2.2.1 Křižovatka s vedlejší pozemní komunikací (č. P 1)

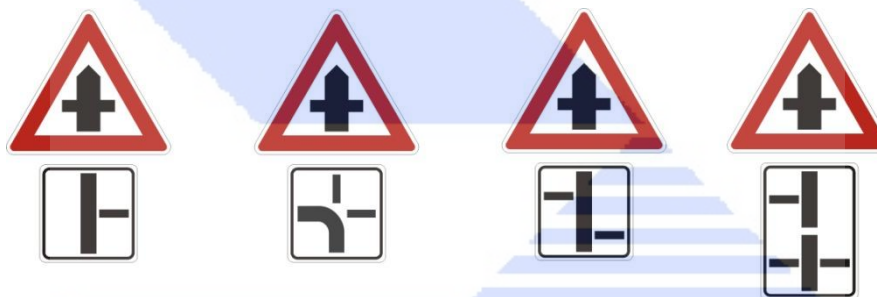
Značky č. P 1 se užívá k upozornění na křižovatku s vedlejší pozemní komunikací a k označení hlavní pozemní komunikace mimo obec. Značka platí pro nejbližší křižovatku.

Na vedlejší pozemní komunikaci je umístěna značka č. P 4 „Dej přednost v jízdě!“ nebo č. P 6 „Stůj, dej přednost v jízdě!“.

Značka č. P 1 se umísťuje ve vzdálenosti 100 - 250 m od hranice křižovatky.

Vzhledem k významu značky je nutno při konkrétním umístění důsledně posuzovat hledisko její dostatečné viditelnosti za různých dopravních situací. V odůvodněných případech je žádoucí značku opakovat umístěním i při levém okraji vozovky nebo nad vozovkou. To platí zejména v případech, kdy hlavní pozemní komunikace mění na křižovatce směr a je-li na vozovce více jízdních pruhů v jednom směru jízdy.

Tvar křižovatky a hlavní a vedlejší pozemní komunikace se vyznačují na dodatkové tabulce č. E 2b „Tvar křižovatky“. Dodatkové tabulky č. E 2b se neuvádí pouze v případě průsečné křižovatky s přibližně pravým úhlem křížení pozemních komunikací a kde hlavní pozemní komunikace probíhá v přímém směru. V ostatních případech je nutno dodatkové tabulky č. E 2b užít (obr. 46, 47, 48).

Obr. 46

Obr. 47

Obr. 48

Obr. 49

Je-li vzdálenost mezi dvěma křižovatkami menší než 100 m, označuje se tato dopravní situace značkou č. P 1 s dodatkovou tabulkou č. E 2d „Tvar dvou křižovatek“ (obr. 49). Jestliže je tato vzdálenost větší než 100 m, označuje se tato dopravní situace jako dvě samostatné křižovatky.

Vyznačení tvaru křižovatky na dodatkové tabulce musí vycházet ze skutečného geometrického tvaru křižovatky. Hlavní pozemní komunikace je znázorněna čarou dvojnásobné šířky, než čára znázorňující pozemní komunikaci vedlejší.

Další podrobnosti o užití a provedení dodatkových tabulek jsou uvedeny v čl. 9.2.8.3, 9.2.8.4 a 9.2.8.5. V obci se hlavní pozemní komunikace označuje značkou č. P 2 „Hlavní pozemní komunikace“.

9.2.2.2 Hlavní pozemní komunikace (č. P 2)

Značkou č. P 2 „Hlavní pozemní komunikace“ se označuje hlavní pozemní komunikace především v obci. Značka platí pro nejbližší křižovatku.

Mimo obec se značky č. P 2 před křižovatkou užívá v případě, kdy je nutno průběh hlavní pozemní komunikace zopakovat (následně po značce č. P 1) nebo zdůraznit.

Značky č. P 2 lze užít i před křižovatkou, která po předcházející následuje ve vzdálenosti menší než 100 m a takové označení je v dané situaci výhodnější než užití dodatkové tabulky č. E 2d „Tvar dvou křižovatek“ pod značkou č. P 1 nebo pokud po sobě následuje více blízkých křižovatek než dvě.

Značky č. P 2 se užívá i k úpravě přednosti v jízdě (společně se značkami č. P 4 nebo č. P 6) uvnitř rozlehlé nebo složitější křižovatky.

Značky č. P 2 není třeba užívat v obci před křižovatkou tvaru „T“ ze směru, kde se vedlejší pozemní komunikace připojuje zleva (pokud hlavní pozemní komunikace probíhá v přímém směru).

Obr. 50

Obr. 51

Obr. 52

Tvar křižovatky a hlavní a vedlejší pozemní komunikace se vyznačuje na dodatkové tabulce č. E 2b „Tvar křižovatky“. Dodatkové tabulky č. E 2b není nutno užit v případě křižovatky s přibližně pravým úhlem křížení pozemních komunikací a kde hlavní pozemní komunikace probíhá v přímém směru. V ostatních případech je nutno dodatkové tabulky č. E 2b užit (obr. 50, 51). Pokud se dvě následující křižovatky nacházejí v takové blízkosti, že je nelze samostatně označit značkou č. P 2, užije se dodatkové tabulky č. E 2d „Tvar dvou křižovatek“ (obr. 52).

Vyznačení tvaru křižovatky na dodatkové tabulce musí vycházet ze skutečného geometrického tvaru křižovatky. Hlavní pozemní komunikace je znázorněna čarou dvojnásobné šířky, než čára znázorňující pozemní komunikaci vedlejší.

Další podrobnosti o užití a provedení dodatkových tabulek jsou uvedeny v čl. 9.2.8.3, 9.2.8.4 a 9.2.8.5.

Jestliže je k úpravě přednosti v jízdě na křižovatce užit značka č. P 2, je na vedlejší pozemní komunikaci umístěna značka č. P 4 „Dej přednost v jízdě!“ nebo č. P 6 „Stůj, dej přednost v jízdě!“. Značky č. P 2 se neužívá k označení přednosti v jízdě po kruhovém objezdu.

K označení hlavní pozemní komunikace se značka č. P 2 umísťuje ve vzdálenosti do 25 m před hranicí křižovatky. K označení úpravy přednosti v jízdě uvnitř křižovatky se značka umísťuje ve vzdálenosti do 25 m od místa, ke kterému se značka vztahuje.

Vzhledem k významu značky je nutno při konkrétním umístění důsledně posuzovat hledisko její dostatečné viditelnosti za různých dopravních situací. V odůvodněných případech je žádoucí značku opakovat umístěním i při levém okraji vozovky nebo nad vozovkou. To platí zejména v případech, kdy hlavní pozemní komunikace mění na křižovatce směr a je-li na vozovce více jízdnic pruhů v jednom směru jízdy.

Pokud je na křižovatce instalováno SSZ, lze značku č. P 2 umístit na sloupku signalizačního zařízení při okraji jízdnicového pásu nad základní návěstidlo.

9.2.2.3 Konec hlavní pozemní komunikace (č. P 3)

Značky č. P 3 se užívá k informování o tom, že na nejbližší křižovatce již pozemní komunikace není hlavní. Značka platí pro nejbližší křižovatku.

Značka se umísťuje mimo obec ve vzdálenosti 100 - 200 m a v obci 25 - 50 m před značkou č. P 4 nebo č. P 6; to však platí pouze v případě, že se v rozmezí této vzdálenosti nenachází ještě křižovatka bez změny přednosti v jízdě. V takovém případě se značka č. P 3 umísťuje za poslední křižovatkou, na které je označena hlavní pozemní komunikace.

V obci lze značky č. P 3 užit při ukončení delšího průběhu hlavní pozemní komunikace.

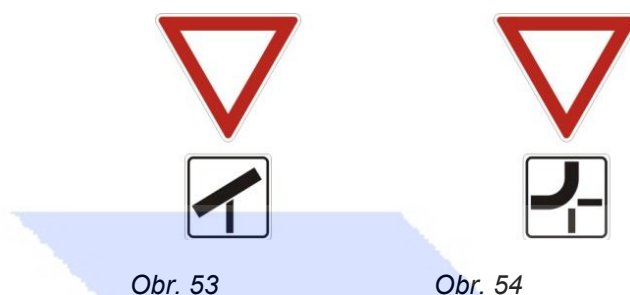
Značka č. P 3 se neumísťuje společně se značkou č. P 4, č. P 6 nebo se značkou č. A 3.

9.2.2.4 Dej přednost v jízdě! (č. P 4)

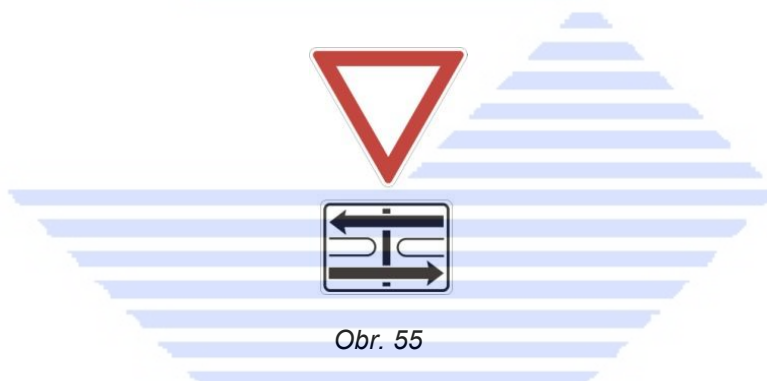

Značkou č. P 4 se označuje vedlejší pozemní komunikace před křižovatkou s hlavní pozemní komunikací nebo se užívá na místě, kde je nutno řidiči přikázat, zopakovat nebo zdůraznit povinnost dát přednost v jízdě. Značka platí pro nejbližší křižovatku.

Pokud neprobíhá hlavní pozemní komunikace přímo nebo nejde-li o křižovatku s přibližně pravým úhlem křížení, doplňuje se značka č. P 4 dodatkovou tabulkou č. E 2b „Tvar křižovatky“ s vyznačením skutečného tvaru křižovatky a průběhu hlavní a vedlejší pozemní komunikace (obr. 53, obr. 54).

Před křižovatkou se směrově rozdělenou hlavní pozemní komunikací se značka č. P 4 doplňuje dodatkovou tabulkou č. E 2c „Tvar křižovatky“ (obr. 55).

Při označení dvou po sobě následujících křižovatek jednou značkou se užije pod značkou č. P 4 dodatkové tabulky č. E 2d „Tvar dvou křižovatek“ v odpovídajícím provedení (obr. 56).

Obr. 56

Značky č. P 4 lze se užívat i uvnitř větší nebo složitější křižovatky k úpravě přednosti v jízdě například na styku jednotlivých větví křižovatky. Taková úprava musí být provedena jednoznačně a kompletně, tj. užitím i značek č. P 2 „Hlavní pozemní komunikace“.

Předběžná značka č. P 4 se umísťuje mimo obec 100-150 m a v obci 50-150 m před hranicí křižovatky. Údaj na dodatkové tabulce č. E 3a „Vzdálenost“ uvádí vzdálenost k základní značce č. P 4 (obr. 57).

Obr. 57

Na směrově rozdělených pozemních komunikacích se značka č. P 4 (i předběžná) umísťuje po obou stranách. Značku č. P 4 lze navíc umístit i nad jednotlivé jízdní pruhy vedlejší pozemní komunikace.

Pro označení vedlejší pozemní komunikace se značka č. P 4 umísťuje v obci před hranicí křižovatky ve vzdálenosti do 25 m, mimo obec před hranicí křižovatky ve vzdálenosti do 50 m.

Při užití značky č. P 4 uvnitř křižovatky nebo ke zdůraznění stanovené povinnosti dát přednost v jízdě (např. při vjíždění na pozemní komunikaci z místa ležícího mimo pozemní komunikaci) se značka umísťuje ve vzdálenosti do 25 m před místem, kde je případně nutno zastavit vozidlo za účelem dát přednost v jízdě.

Vzhledem k významu značky je nutno při konkrétním umístění důsledně posuzovat hledisko její dostatečné viditelnosti za různých dopravních situací. V odůvodněných případech je žádoucí značku opakovat umístěním i při levém okraji vozovky nebo nad vozovkou.

Na mimoúrovňové křižovatce s přípojovacím pruhem se značka č. P 4 umísťuje na úrovni konce dopravního ostrůvku oddělujícího průběžný pruh od nájezdové větve křižovatky. Značky se neužije v případě, pokud přípojovací pruh dále pokračuje jako průběžný.

Pokud je na křižovatce instalováno SSZ, lze značku č. P 4 umístit na sloupku signalizačního zařízení při okraji jízdního pásu nad základní návěstidlo.

9.2.2.5 Dej přednost v jízdě tramvaji! (č. P 5)

Značky č. P 5 se užívá ke zdůraznění obecně stanovené povinnosti dát přednost v jízdě tramvaji, ke stanovení přednosti ve sporných případech nebo kdy je třeba s ohledem na místní podmínky upravit přednost v jízdě ve prospěch tramvaje.

Značky č. P 5 se užívá i před místem přiblížení tramvajové koleje k okraji vozovky (na vzdálenost znemožňující jízdu vozidel podél tramvaje) a rovněž před místem, kde tramvaj křížuje směr jízdy ostatních vozidel (např. při odbočování nebo při vjíždění na pozemní komunikaci).

Křížení stavebně řešené jako úplné překřížení pozemní komunikace s tramvajovou dráhou se označuje značkou č. P 5 pouze v obci, značka je v provedení zvětšené velikosti. Na takovém křížení se doporučuje provoz řídit světelnými signály.

Křížení pozemní komunikace s tramvajovou dráhou mimo obec se označuje, případně zabezpečuje, jako železniční přejezd.

V případě potřeby může být užito předběžné značky č. P 5, tj. v kombinaci s dodatkovou tabulkou č. E 3a „Vzdálenost“ s uvedením skutečné vzdálenosti k místu křížení (obr. 58). K upozornění na danou situaci lze užít i značky č. A 25 „Tramvaj“.

Obr. 58

Značka č. P 5 se umísťuje ve vzdálenosti do 25 m od místa křížení nebo od začátku přibližování tramvajové koleje. Je-li provoz na místě křížení řízen světelnými signály, lze značku č. P 5 umístit na sloupek SSZ při okraji jízdního pásu nad základní návěstidlo.

9.2.2.6 Stůj, dej přednost v jízdě! (č. P 6)

Značkou č. P 6 se označuje vedlejší pozemní komunikace před křižovatkou s hlavní pozemní komunikací nebo se užívá na místě, kde je řidiči nutno přikázat nebo zdůraznit povinnost dát přednost v jízdě. Značky č. P 6 se užívá v případě, kdy je řidiči nutno přikázat zastavení vozidla na místě, odkud má do křižovatky náležitý rozhled, tj. zejména v případě, kdy křižovatka není dostatečně přehledná. Při užití pro úpravu přednosti na křižovatce značka platí pro nejbližší křižovatku.

Značky č. P 6 se užívá i před železničním přejezdem v případě, kdy přejezd není dostatečně přehledný a řidiči je nutno v zájmu bezpečnosti provozu (i drážního) přikázat zastavení vozidla na místě, odkud má na trať náležitý rozhled.

Jako předběžné se ke značce č. P 6 užívá značky č. P 4 s dodatkovou tabulkou č. E 3b „Vzdálenost“ (obr. 59) s uvedením skutečné vzdálenosti k místu, ke kterému se vztahuje povinnost zastavit vozidlo. Při užití značky č. P 6 před křižovatkou mimo obec se musí vždy užít i značky předběžné, a to ve vzdálenosti 100-150 m před místem určeného pro zastavení vozidla. Pokud se užije předběžné značky v obci, pak se umísťuje ve vzdálenosti 50 - 150 m před místem určeného pro zastavení vozidla.

Obr. 59

Při užití značky č. P 6 před železničním přejezdem se musí užít značky předběžné, která se umísťuje nad značkou č. A 31b „Návěstní deska (160 m)“ (obr. 60).

Obr. 60

Značku č. P 6 je vhodné doplnit vodorovnou značkou č. V 6b „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“, ale pouze za předpokladu, že místo pro zastavení vozidla je možno na pozemní komunikaci přesně vymezit. K předběžnému upozornění na užití značky č. P 6 lze využít i vodorovné značky č. V 15 „Nápis na vozovce“ s nápisem STOP. Ostatní zásady pro užití značky č. P 6 jsou stejné jako pro značku č. P 4.

Pro označení vedlejší pozemní komunikace se značka č. P 6 umísťuje ve vzdálenosti do 20 m před hranicí křižovatky. Při užití uvnitř křižovatky ve vzdálenosti do 10 m od místa určeného pro zastavení vozidla.

Vzhledem k významu značky je nutno při konkrétním umístění důsledně posuzovat hledisko její dostatečné viditelnosti za různých dopravních situací. V odůvodněných případech je žádoucí značku opakovat umístěním i při levém okraji vozovky nebo nad vozovkou.

Při užití značky č. P 6 před železničním přejezdem lze značku umístit pod výstražný kříž pro železniční přejezd (značka č. A 32a nebo č. A 32b).

Značky č. P 6 se neužívá ke stanovení povinnosti zastavit vozidlo mimo křižovatku např. pro účel kontroly vozidla nebo odbavení posádky. K takovému účelu se užívá značky č. B 27 „Povinnost zastavit vozidlo“.

9.2.2.7 Přednost protijedoucích vozidel (č. P 7)

Značky č. P 7 se užívá v případě, kdy je nutno stanovit přednost pro protijedoucí vozidla na místech, kde není možný oproti předchozímu úseku bezpečný obousměrný provoz s dostatečným bočním odstupem pro všechny druhy vozidel. Značky č. P 7 se užívá v případě zúžení vozovky na šířku méně než 5,50 m. Značky lze užít, pokud je zúžený úsek v celé délce dostatečně přehledný a povinnost dát přednost v jízdě protijedoucím vozidlům může řidič splnit; pokud tomu tak není, je nutno provoz v zúženém úseku řídit (např. světelnými signály). Na situaci označenou značkou č. P 7 se předem upozorňuje výstražnou značkou „Zúžená vozovka“ (č. A 6a nebo č. A 6b), případně lze užít dalších značek podle konkrétní situace.

Značka č. P 7 se umísťuje u začátku zúžení vozovky, z opačné strany zúženého úseku se umísťuje značka č. P 8 „Přednost před protijedoucími vozidly“.

9.2.2.8 Přednost před protijedoucími vozidly (č. P 8)

Značkou č. P 8 se stanoví přednost před protijedoucími vozidly na místech, kde není možný bezpečný obousměrný provoz s dostatečným bočním odstupem pro všechny druhy vozidel. Z opačné strany se umísťuje značka č. P 7 „Přednost protijedoucích vozidel“.

Ostatní zásady pro užívání a umístování značky č. P 8 jsou obdobné jako pro značku č. P 7.

9.2.3. Zákazové značky (skupina B)

9.2.3.1 Zákaz vjezdu všech vozidel (v obou směrech) (č. B 1)

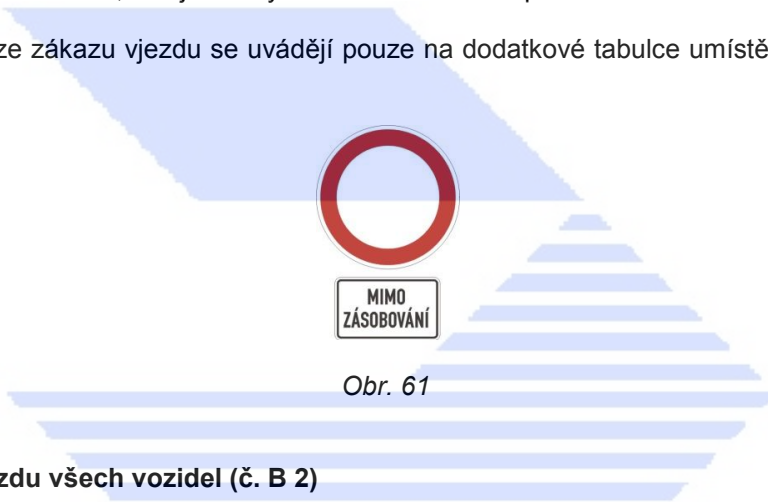

Značky č. B 1 se užívá ke stanovení zákazu pro všechny druhy vozidel.

Značka č. B 1 se umísťuje tam, kde zákaz začíná. Pokud má zákaz vjezdu platit již od křižovatky, musí být značka č. B 1 umístěna u hranice křižovatky. V případě, že zákaz vjezdu nezačíná bezprostředně za křižovatkou, má být na tuto skutečnost upozorněno za nejbližší křižovatkou umístěním značky č. IP 10a „Slepá pozemní komunikace“ nebo před nejbližší křižovatkou značkou č. IP 10b „Návěst před slepou pozemní komunikací“.

Značkou č. B 1 lze rovněž stanovit, resp. zdůraznit, zákaz vjezdu na místa a prostranství (náměstí apod.), na které by bylo možno jinak bez překážek vjíždět vozidly (u míst s přerušeným zvýšeným nebo zkoseným obrubníkem, bez jiného fyzického oddělení od pozemní komunikace, apod.).

Případné výjimky ze zákazu vjezdu se uvádějí pouze na dodatkové tabulce umístěné pod značkou č. B 1 (obr. 61).

Obr. 61

9.2.3.2 Zákaz vjezdu všech vozidel (č. B 2)

Značky č. B 2 se užívá ke stanovení zákazu vjezdu pro všechny druhy vozidel z opačné strany jednosměrné pozemní komunikace. Z druhé strany se umísťuje značka č. IP 4a nebo č. IP 4b „Jednosměrný provoz“.

K omezení platnosti značky č. B 2 užitím dodatkové tabulky lze přistoupit jen ve výjimečných případech a takovou úpravou nesmí dojít k ohrožení bezpečnosti provozu. Povolení vjezdu pro tramvaj se vyjadřuje užitím dodatkové tabulky č. E 13 „Text“ s nápisem „Mimo TRAM“ (obr. 62). Dodatkové tabulky s odpovídajícím nápisem se musí užít i pod značkou č. IP 4a nebo č. IP 4b z opačné strany pozemní komunikace.

Obr. 62

Je-li dovolen vjezd cyklistům, užívá se pod značkou č. B 2 dodatkové tabulky č. E 12b „Vjezd cyklistů v protisměru povolen“ (obr. 63). Grafické provedení tabulky musí odpovídat skutečnému uspořádání vedení provozu cyklistů.

Obr. 63

Značky č. B 2 se užívá i k usměrnění provozu uvnitř rozlehlé křižovatky a na větvích křižovatky. V takovém případě nemusí být z opačné strany umístěna značka č. IP 4a nebo č. IP 4b.

9.2.3.3 Zákaz vjezdu všech motorových vozidel s výjimkou motocyklů bez postranního vozíku (č. B 3a)

Značka č. B 3a nezakazuje vjezd motocyklům a vozidlům považovaným za motocykly (motorové tříkolky, mopedy, motokola) bez postranního vozíku. Značka č. B 3a rovněž nezakazuje vjezd pro tramvaje. Omezení platnosti značky (např. časový rozsah platnosti) se vyznačuje jen na dodatkové tabulce (obr. 64).

Obr. 64

9.2.3.4 Zákaz vjezdu osobních automobilů (č. B 3b)

Značky č. B 3b se užívá ke stanovení zákazu pro osobní automobily.

Na zákaz vjezdu osobních automobilů je zpravidla nutné upozornit před nejbližší křižovatkou značkou č. IS 9c nebo č. IS 9d „Návěst před křižovatkou“ se symbolem značky č. B 3b. Kde užití této návěsti není možné nebo účelné (např. v obci na pozemní komunikaci s množstvím blízkých křižovatek), lze užít značky č. B 3b jako předběžné, tj. s dodatkovou tabulkou č. E 7b „Směrová šipka“ (pokud se zákaz týká odbočující pozemní komunikace - obr. 65) nebo s dodatkovou tabulkou č. E 3a „Vzdálenost“ s odpovídajícím údajem (zákaz v přímém směru nebo pokud zákaz nezačíná na křižovatce - obr. 66).

Předběžná značka se rovněž umísťuje i u posledního místa, kde lze bezpečně zastavit a otočit vozidlo.

Obr. 65

Obr. 66

Zákaz platný za křižovatkou lze na pozemní komunikaci s vyznačením řazení před křižovatkou vyznačit zákazem vjetí pro osobní automobily do příslušného řadícího jízdního pruhu, a to značkou č. IP 19 „Řadící pruhy“ se symbolem značky č. B 3b nebo umístěním značky č. B 3b nad příslušný řadící pruh.

Je-li pro provoz osobních automobilů stanovena objížďková nebo odklonová trasa, označuje se její průběh značkami č. IS 11c nebo č. IS 11d „Směrová tabule pro vyznačení objížďky“ obsahující symbol dodatkové tabulky č. E 9 „Druh vozidla“ (s vyobrazením osobního automobilu) nebo lze užít značky č. IS 11c nebo č. IS 11d s příslušnou dodatkovou tabulkou č. E 9.

9.2.3.5. Zákaz vjezdu nákladních automobilů (č. B 4)

Značky č. B 4 se užívá ke stanovení zákazu vjezdu pro nákladní automobily, tahače přívěsu nebo návěsu a speciální automobily, jejichž celková hmotnost převyšuje 3500 kg. Značka nezakazuje vjezd obytným automobilům.

Celkovou hmotností se rozumí největší povolená hmotnost, tj. největší hmotnost, se kterou smí být vozidlo užíváno v provozu.

Pokud se má zákaz vjezdu vztahovat jen na nákladní automobily přesahující svou celkovou hmotností 3500 kg, vyznačí se příslušný údaj na dodatkové tabulce č. E 5 „Celková hmotnost“ (obr. 67).

Takto lze stanovit i zákaz vjezdu pro nákladní automobily, jejichž celková hmotnost nepřevyšuje 3500 kg (obr. 68).

Obr. 67

Obr. 68

Další doplňující údaje nebo omezení platnosti značky se vyznačují jen na dodatkové tabulce (obr. 69).

Obr. 69

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. B 4 a pro případné označení objíždkové nebo odklonové trasy platí obdobně jako pro značku č. B 3b (viz čl. 9.2.3.4).

9.2.3.6 Zákaz vjezdu autobusů (č. B 5)

Značky č. B 5 se užívá např. ke stanovení zákazu vjezdu autobusů do míst, které svými parametry (šířkou, konstrukcí nebo směrovými oblouky pozemní komunikace) neumožňují bezpečnou jízdu autobusů s ohledem na jejich rozměry, hmotnost apod. Značky se rovněž užívá v případech, kdy je třeba provoz autobusů vyloučit z důvodu ochrany životního prostředí, apod.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. B 5 a pro případné označení objíždkové nebo odklonové trasy platí obdobně jako pro značku č. B 3b (viz čl. 9.2.3.4).

9.2.3.7 Zákaz vjezdu traktorů (č. B 6)

Značky č. B 6 se užívá zejména ke stanovení zákazu vjezdu traktorů na úseky pozemních komunikací, na kterých je nutno provoz traktorů vyloučit například z důvodu zajištění plynulosti ostatního provozu. Zákaz vyjádřený značkou č. B 6 se vztahuje i na jednonápravové traktory, motorové ruční vozíky a pracovní stroje samojízdné.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. B 6 a pro případné označení objíždkové nebo odklonové trasy platí obdobně jako pro značku č. B 3 (viz čl. 9.2.3.4).

9.2.3.8 Zákaz vjezdu motocyklů (č. B 7)

Značky č. B 7 se užívá zejména k vyloučení provozu motocyklů z důvodu ochrany životního prostředí, apod.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. B 7 a pro případné označení objíždkové nebo odklonové trasy platí obdobně jako pro značku č. B 3 (viz čl. 9.2.3.4).

9.2.3.9 Zákaz vjezdu jízdních kol (č. B 8)

Značky č. B 8 se užívá zejména k vyloučení provozu jízdních kol v zájmu bezpečnosti provozu a zejména v případech, kdy je pro provoz cyklistů určena jiná trasa. Značka nezakazuje vedení jízdního kola.

9.2.3.10 Zákaz vjezdu potahových vozidel (č. B 9)

Značky č. B 9 se užívá především v případech, kdy by provoz potahových vozidel vzhledem k rychlosti jízdy a rozměrům těchto vozidel mohl ohrozit bezpečnost ostatního provozu. Značky č. B 9 se užívá např. na pozemních komunikacích s nedostatečnými šířkovými a rozhledovými poměry, před tunely,

apod., pokud je vzhledem k intenzitě provozu a četnosti pohybu potahových vozidel užití značky účelné.

9.2.3.11 Zákaz vjezdu ručních vozíků (č. B 10)

Značky č. B 10 se užívá především v případech, kdy je žádoucí provoz ručních vozíků vyloučit vzhledem k jejich rychlosti jízdy a s ohledem k ostatnímu provozu a bezpečnosti osob, které vozík tlačí nebo táhnou. Značky č. B 10 se užívá např. na pozemních komunikacích s nedostatečnými šířkovými a rozhledovými poměry, před tunely, apod., pokud je vzhledem k intenzitě provozu a četnosti pohybu ručních vozíků užití značky účelné.

Zákaz vyjádřený značkou č. B 10 se vztahuje na ruční vozíky o celkové šířce větší než 600 mm.

9.2.3.12 Zákaz vjezdu všech motorových vozidel (č. B 11)

Značky č. B 11 se užívá především v případech, kdy je žádoucí vyloučit provoz motorových vozidel v zájmu vytvoření příznivých podmínek pro nemotorovou dopravu, pro dopravní zklidnění, ochranu životního prostředí, apod.

Značka č. B 11 nezakazuje vjezd pro tramvaje.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. B 11 a pro případné označení objížďkové nebo odklonové trasy platí obdobně jako pro značku č. B 3 (viz čl. 9.2.3.4).

9.2.3.13 Zákaz vjezdu vyznačených vozidel (č. B 12)

Značky č. B 12 se užívá ke stanovení zákazu vjezdu pro více druhů vozidel. Na značce mohou být vyznačeny dva nebo tři symboly vozidel ze značek č. B 3b až č. B 10, č. B 17 až č. B 19 a č. B 33. Pokud značka zakazuje vjezd pro dva druhy vozidel, jsou jejich symboly (pokud to jejich rozměr umožňuje) přednostně vyznačeny ve spodních polích značky, horní pole zůstává volné. Pokud je účelné využít horní pole značky (např. rozměrný symbol), druhý symbol se umístí do levého pole značky č. B 12 (obr. 70).

Obr. 70

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. B 12 a pro případné označení objížďkové nebo odklonové trasy platí obdobně jako pro značku č. B 3b (viz čl. 9.2.3.4).

9.2.3.14 Zákaz vjezdu vozidel, jejichž okamžitá hmotnost přesahuje vyznačenou mez (č. B 13)

Značky č. B 13 se užívá ke stanovení zákazu vjezdu vozidel, jejichž okamžitá hmotnost přesahuje vyznačenou mez, a to zejména na mostní objekty a úseky pozemní komunikace, jejichž dovolená zatížitelnost neumožňuje vjezd vozidlům o okamžité hmotnosti (u jízdní soupravy hmotnosti jednotlivých vozidel soupravy) nepřesahující 48 tun.

Značkou č. B 13 musí být označen každý most, jehož normální zatížitelnost je nižší než 26 tun, anebo výhradní zatížitelnost nižší než 48 t.

Při užití značky č. B 13 z důvodu nižší výhradní zatížitelnosti, se značka doplňuje dodatkovou tabulkou č. E 13 „Text“ s nápisem „Jediné vozidlo ... t“ (obr. 71). Do takto označeného úseku smí vjet vozidlo,

jehož okamžitá hmotnost, a jde-li o soupravu, okamžitá hmotnost všech vozidel soupravy, sice přesahuje údaj na značce, nikoli však údaj na dodatkové tabulce.

Na značce č. B 13 se uvádí hodnota normální zatížitelnosti, na dodatkové tabulce hodnota výhradní zatížitelnosti. Hodnota se uvádí v celých tunách, případně s upřesněním na desetiny tuny.

Značka se umísťuje cca 10 m před místem, ke kterému se zákaz vztahuje.

Obr. 71

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. B 13 a pro případné označení objížďkové nebo odklonové trasy platí obdobně jako pro značku č. B 3b (viz čl. 9.2.3.4).

9.2.3.15 Zákaz vjezdu vozidel, u nichž okamžitá hmotnost připadající na nápravu přesahuje vyznačenou mez (č. B 14)

Značky č. B 14 se užívá ke stanovení zákazu vjezdu vozidel, u nichž okamžitá hmotnost připadající na nápravu přesahuje vyznačenou mez, zejména na úseky pozemních komunikací a mostní objekty, jejichž dovolená zatížitelnost neumožňuje vjezd vozidlům, u nichž zatížení na kteroukoliv nápravu přesahuje stanovenou mez.

Značkou č. B 14 musí být označen každý most, jehož zatížitelnost na jednu nápravu je nižší než 11,5 t. Značka č. B 14 se v takovém případě umísťuje pod značkou č. B 13. Údaj na značce se uvádí v desetínách tun.

Značka se umísťuje cca 10 m před místem, ke kterému se zákaz vztahuje.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. B 13 a pro případné označení objížďkové nebo odklonové trasy platí obdobně jako pro značku č. B 3b (viz čl. 9.2.3.4).

9.2.3.16 Zákaz vjezdu vozidel, jejichž šířka přesahuje vyznačenou mez (č. B 15)

Značky č. B 15 se užívá v případech, kdy je nutno s přihlédnutím k místním podmínkám (zpravidla k volné šířce vozovky) stanovit zákaz vjezdu pro vozidla, jejichž okamžitá šířka včetně nákladu přesahuje stanovenou mez. Značky č. B 15 se užije, pokud je šířka vozovky menší než 3,5 m.

Údaj na značce vychází ze skutečné volné šířky vozovky zmenšené o 0,5 m a zaokrouhlené směrem dolů na desetiny metru. Například při skutečné šířce vozovky 3,12 m bude na značce č. B 15 údaj 2,6 m ($3,12 - 0,50 = 2,62$, po zaokrouhlení 2,6).

Značka se umísťuje cca 10 m před zúženým místem.

Jestliže je užito značky č. B 13 zakazující vjezd vozidlům o šířce menší než 2,5 m, je nutno na zákaz předem upozornit podle stejných zásad jako u značky č. B 3b včetně případného označení objížďkové nebo odklonové trasy (viz čl. 9.2.3.4).

9.2.3.17 Zákaz vjezdu vozidel, jejichž výška přesahuje vyznačenou mez (č. B 16)

Značky č. B 16 se užívá v případech, kdy je nutno s přihlédnutím k místním podmínkám stanovit zákaz vjezdu pro vozidla, jejichž okamžitá výška včetně nákladu přesahuje stanovenou mez. Na značce se

udává skutečná výška průjezdného prostoru zmenšená o 0,15 m a zaokrouhlená na celé desetiny metru směrem dolů. Například při skutečné výšce nad vozovkou (v podjezdu apod.) 3,70 m bude údaj na značce 3,5 m ($3,70 - 0,15 = 3,55$, po zaokrouhlení 3,5).

Značky B 16 se užije vždy, pokud je údaj vypočítaný podle předchozího odstavce nižší, než výška průjezdného prostoru stanovená pro příslušnou kategorii pozemní komunikace ČSN 73 6021. Stanovené minimální výšky průjezdného prostoru:

Dálnice, rychlostní silnice, silnice I. a II. třídy – 4,80 m.

Silnice III. třídy, místní komunikace rychlostní a sběrné – 4,50 m.

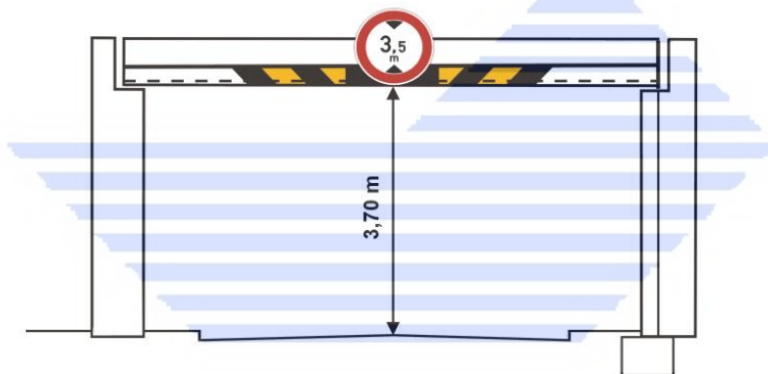
Místní komunikace obslužné a veřejně přístupné účelové komunikace - 4,20 m.

V případě podjezdu pod trolejovým vedením elektrizované tratě se při určení údaje na značce vychází ze skutečné výšky trolejového drátu nad úroveň vozovky, od které se odečítá bezpečnostní vzdálenost 0,55 m u stejnosměrné, 0,65 m u jednofázové trakční proudové soustavy, 0,50 m u městské dráhy a zaokrouhuje směrem dolů na desetiny metru. Obdobně se postupuje i v případě trolejového vedení pod konstrukcí mostu.

Značka č. B 16 se umísťuje ve vzdálenosti cca 25 m před místem se sníženou podjezdnou výškou nebo na vlastní konstrukci podjezdu nebo tunelu, případně lze využít oba způsoby označení.

Je-li před takovým objektem vybudována protinárazová zábrana, označuje se rovněž samostatně značkou č. B 16.

Jestliže je užito značky č. B 16 zakazující vjezd vozidlům o výšce menší než 4 m, je nutno na zákaz předem upozornit podle stejných zásad jako u značky č. B 3b včetně případného označení objížďkové nebo odklonové trasy (viz čl. 9.2.3.4).

Obr. 72

9.2.3.18 Zákaz vjezdu vozidel nebo souprav vozidel, jejichž délka přesahuje vyznačenou mez (č. B 17)

Značky č. B 17 se užívá zejména v případech, kdy je nutno s přihlédnutím k místním podmínkám (šířkové uspořádání, poloměry směrových oblouků pozemní komunikace, apod.) stanovit zákaz vjezdu pro vozidla nebo soupravy vozidel, jejichž okamžitá délka včetně nákladu přesahuje 25 m.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. B 17 a pro případné označení objížďkové nebo odklonové trasy platí obdobně jako pro značku č. B 3b (viz čl. 9.2.3.4).

9.2.3.19 Zákaz vjezdu vozidel přepravujících nebezpečný náklad (č. B 18)

Značky č. B 18 se užívá zejména v případech, kdy je nutno s přihlédnutím k místním podmínkám (blízkost zdroje nebo zásoby pitné vody, rekreační oblast, apod.) stanovit zákaz vjezdu pro vozidla přepravující výbušniny, snadno hořlavý nebo jinak nebezpečný náklad. Podmínky pro přepravu nebezpečných věcí včetně označení stanovují zvláštní předpisy.

Omezení významu značky nebo doplňující údaje (např. o množství nebo povaze nákladu) se uvádějí na dodatkové tabulce.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. B 18 a pro případné označení objížďkové nebo odklonové trasy platí obdobně jako pro značku č. B 3b (viz čl. 9.2.3.4).

9.2.3.20 Zákaz vjezdu vozidel přepravujících náklad, který může způsobit znečištění vody (č. B 19)

Značky č. B 19 se užívá zejména v případech, kdy je nutno s přihlédnutím k místním podmínkám (především blízkost zdroje nebo zásoby pitné vody) stanovit zákaz vjezdu pro vozidla přepravující ropu, ropné materiály nebo jiné látky, které by mohly způsobit znečištění vody.

Omezení významu značky nebo doplňující údaje (např. o množství nebo povaze nákladu) se uvádějí na dodatkové tabulce.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. B 19 a pro případné označení objížďkové nebo odklonové trasy platí obdobně jako pro značku č. B 3b (viz čl. 9.2.3.4).

9.2.3.21 Nejvyšší dovolená rychlost (č. B 20a)

Značky č. B 20a se užívá v případech, kdy je nutno s přihlédnutím k místním podmínkám stanovit hranici nejvyšší dovolené rychlosti jízdy odlišně od rychlostních limitů stanovených v obecných ustanoveních pravidel provozu. Snižování hranice nejvyšší dovolené rychlosti značkou č. B 20a se provádí postupně, zpravidla po 20 km.h⁻¹, nejvýše po 30 km.h⁻¹. Při snižování rychlosti mimo obec se jako první umísťuje značka č. B 20a s číslem 80, na dálnici a SMV 100.

V obci lze značkou č. B 20a nejvyšší dovolenou rychlost zvýšit nad obecně stanovenou hranici 50 km.h⁻¹, resp. 80 km.h⁻¹ (v případě dálnice a SMV), nejvýše však o 30 km.h⁻¹.

Údaj na značce č. B 20a se uvádí v celých desítkách. Nejnižší hranice nejvyšší dovolené rychlosti na veřejně přístupných pozemních komunikacích je 30 km.h⁻¹. V odůvodněných případech, např. pro jízdu po stavebních nebo mostních provizoriích, v kryté hromadné garáži apod., lze výjimečně stanovit nejvyšší dovolenou rychlost nižší.

Obr. 73

Vztahuje-li se omezení rychlosti na určitou situaci, období apod., je nutno platnost značky č. B 20a omezit užitím dodatkové tabulky, např. jen po určitou dobu dodatkovou tabulkou č. E 13 „Text“ (obr. 73), pro určitý druh vozidla dodatkovou tabulkou č. E 5 „Celková hmotnost“ (obr. 74) nebo č. E 9 „Druh vozidla“ (obr. 75), na podmínky mokré vozovky dodatkovou tabulkou č. E 6 „Za mokra“, apod.

Obr. 74

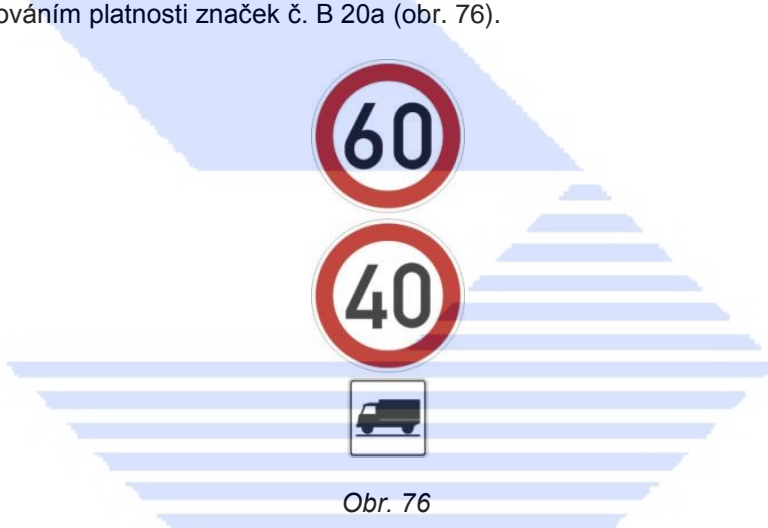

Obr. 75

Hranice nejvyšší dovolené rychlosti pro pozemní komunikace stanovená pro určitou ohraničenou oblast se označuje značkou č. IP 25a „Zóna s dopravním omezením“ se symbolem značky č. B 20a.

Značka č. B 20a rovněž ukončuje platnost předcházející značky č. B 20a s jiným údajem. Při postupném snižování nebo zvyšování dovolené rychlosti se proto užívají pouze značky č. B 20a s odpovídajícími údaji na značce (a nikoli rovněž příslušné značky č. B 20b).

Při stanovení odlišné hranice nejvyšší dovolené rychlosti pro vybrané druhy vozidel je žádoucí společné umístění na jednom sloupku nebo na společné tabuli, aby se vyloučily nejasnosti se vzájemným ukončováním platnosti značek č. B 20a (obr. 76).

Obr. 76

Při postupném snižování nejvyšší dovolené rychlosti se doporučuje značky č. B 20a za sebou umísťovat ve vzdálenosti nejméně 100 m. S přihlédnutím k místním podmínkám (např. v obci) lze tuto vzdálenost přiměřeně snížit. Zde je žádoucí zohlednit podmínku, aby řidič při respektování stanovené hranice nejvyšší dovolené rychlosti nebyl nucen k výraznému nebo náhlému brzdění vozidla.

Na pozemních komunikacích s více jízdními pruhy v jednom směru jízdy se značky č. B 20a osazují po obou stranách. Pokud má omezení pokračovat i za křižovatkou, za značkou č. IS 12a „Obec“ nebo č. IS 12b „Konec obce“, je nutno značku č. B 20a opakovat.

9.2.3.22 Konec nejvyšší dovolené rychlosti (č. B 20b)

Značky č. B 20b se užívá k ukončení platnosti omezení vyjádřeného značkou č. B 20a, pokud není ukončena křižovatkou nebo značkou č. IS 12a „Obec“ anebo č. IS 12b „Konec obce“. Na značce č. B 20b se uvádí stejný údaj jako na značce č. B 20a, jejíž platnost ukončuje.

9.2.3.23 Zákaz předjíždění (č. B 21a)

Značky č. B 21a se užívá zejména v případech, kdy je nutno vzhledem k místním podmínkám (nedostatečné rozhledové poměry, dopravní omezení, apod.) stanovit zákaz předjíždění motorového vozidla (s výjimkou motocyklu bez postranního vozíku) vlevo.

Pokud má zákaz pokračovat i za křižovatkou, je nutno značku opakovat. Případné omezení významu značky, platnosti značky nebo doplňující údaje se uvádějí na dodatkové tabulce. Je-li užitím dodatkové tabulky dovoleno např. předjíždění určitého druhu vozidel (obr. 77), při kterém je nutno vozidlem přejet nebo nákladem přesáhnout podélnou čáru vodorovného značení, je vodorovná značka v provedení podélné čáry přerušované.

Obr. 77

S ohledem na význam značky č. B 21a ji nelze užít ke stanovení zákazu v případě, kdy se o předjíždění nejedná, např. v obci na pozemní komunikaci se dvěma nebo více jízdními pruhy vyznačenými na vozovce v jednom směru jízdy.

Značka č. B 21a ukončuje platnost značky č. B 22a „Zákaz předjíždění pro nákladní automobily“, resp. při následném umístění po značce č. B 22a stanoví pro další úsek pozemní komunikace zákaz odlišně (rozšiřuje rozsah předchozího omezení).

9.2.3.24 Konec zákazu předjíždění (č. B 21b)

Značky č. B 21b se užívá k ukončení platnosti omezení vyjádřeného značkou č. B 21a, pokud není ukončeno křižovatkou.

9.2.3.25 Zákaz předjíždění pro nákladní automobily (č. B 22a)

Značky č. B 22a se užívá podle stejných zásad jako značky č. B 21a s tím, že vyjadřuje omezení pro nákladní automobily o celkové hmotnosti převyšující 3 500 kg.

Platnost značky může být omezena na nákladní automobily o určité celkové hmotnosti užitím dodatkové tabulky č. E 5 „Celková hmotnost“ obdobně jako u značky č. B 4 (obr. 78).

Obr. 78

Značka č. B 22a ukončuje platnost značky č. B 21a „Zákaz předjíždění“, resp. při následném umístění po značce č. B 21a stanoví pro další úsek pozemní komunikace zákaz odlišně (zuzuje rozsah předchozího omezení).

9.2.3.26 Konec zákazu předjíždění pro nákladní automobily (č. B 22b)

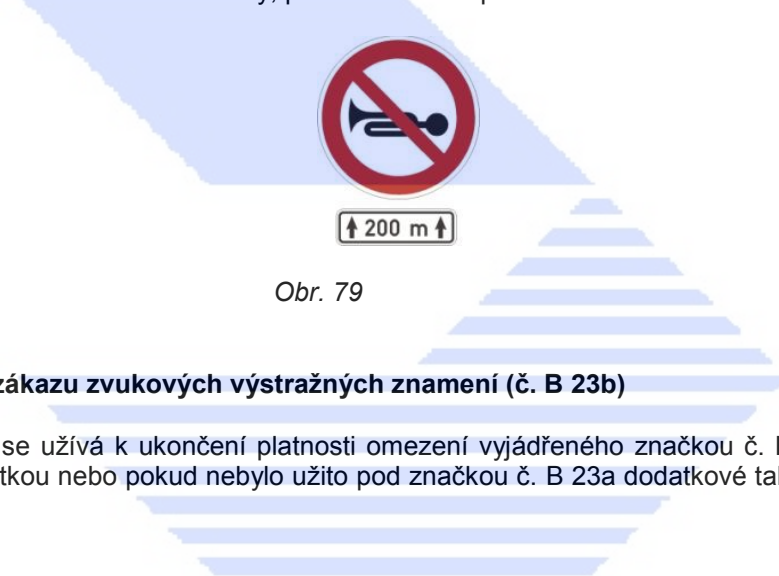
Značky č. B 22b se užívá k ukončení platnosti omezení vyjádřeného značkou č. B 22a, pokud není ukončeno křižovatkou.

9.2.3.27 Zákaz zvukových výstražných znamení (č. B 23a)

Značky č. B 23a se užívá zejména v případech, kdy je nutno v zájmu vyloučení nadměrného hluku stanovit zákaz užívání zvukových výstražných znamení (např. v blízkosti zdravotnických, lázeňských a podobných zařízení).

Značka může být doplněna dodatkovou tabulkou č. E 4 „Délka úseku“ s udáním délky úseku pozemní komunikace, pro který zákaz platí (obr. 79) nebo může být např. platnost značky omezena dodatkovou tabulkou č. E 13 „Text“ s uvedením doby, po kterou zákaz platí.

Obr. 79

9.2.3.28 Konec zákazu zvukových výstražných znamení (č. B 23b)

Značky č. B 23b se užívá k ukončení platnosti omezení vyjádřeného značkou č. B 23a, pokud není ukončeno křižovatkou nebo pokud nebylo použito pod značkou č. B 23a dodatkové tabulky č. E 4 „Délka úseku“.

9.2.3.29 Zákaz odbočování vpravo (č. B 24a)

Značky č. B 24a se užívá ke stanovení zákazu odbočování vpravo na nejbližší křižovatce, místo ležící mimo pozemní komunikaci, lesní nebo polní cestu anebo jinou účelovou pozemní komunikaci. Značky č. B 24a se neužívá v případě, kdy zákaz odbočování vpravo vyplývá z místní úpravy řazení do jízdních pruhů. Pokud současně se zákazem odbočování vpravo platí i zákaz odbočování vlevo nebo zákaz jízdy přímo, vyznačuje se v takovém případě příkazem směr jízdy příslušnou příkazovou značkou (č. C 2a, resp. č. C 2c). Kombinace značek č. B 24a a č. B 24b se nepřipouští. Rovněž není dovoleno společné umístění značky č. B 24a s příkazovou značkou stanovující příkazovaný směr jízdy.

Značka č. B 24a se umísťuje ve vzdálenosti do 25 m před místem zákazu. Omezení platnosti nebo doplňující údaje se uvádějí na dodatkové tabulce. Užitím dodatkové tabulky č. E 9 „Druh vozidla“ lze např. zákaz omezit jen na vyznačený druh vozidla (obr. 80). Platnost zákazu lze rovněž omezit časově užitím dodatkové tabulky č. E 13 „Text“, apod. Omezení platnosti značky pro cyklisty a jejich možný směr jízdy se označuje užitím dodatkové tabulky č. E 12c „Povolený směr jízdy cyklistů“ (obr. 81).

Obr. 80

Obr. 81

9.2.3.30 Zákaz odbočování vlevo (č. B 24b)

Značky č. B 24b se užívá podle stejných zásad jako značky č. B 24a. Značka nezakazuje otáčení.

9.2.3.31 Zákaz otáčení (č. B 25)

Značky č. B 25 se užívá ke stanovení zákazu otáčení zejména v případech, kdy otáčení vozidel může ohrožovat bezpečnost provozu (pozemní komunikace s vyšší intenzitou provozu, s provozem tramvaj, úzké nebo nepřehledné úseky, apod.).

Pokud má zákaz pokračovat i za křižovatkou nebo pokud je nutno zákaz zdůraznit, je třeba značku opakovat. V případě, že platnost značky není ukončena křižovatkou, je nutno k ukončení zákazu užít značky č. B 25 s dodatkovou tabulkou č. E 8c „Konec úseku“ (obr. 82).

Obr. 82

Délku úseku platnosti značky lze vyjádřit užitím dodatkové tabulky č. E 4 „Délka úseku“ (obr. 83).

Obr. 83

9.2.3.32 Konec všech zákazů (č. B 26)

Značky č B 26 se užívá k ukončení platnosti všech značek vyjadřujících zákazy nebo omezení, které jsou stanoveny pro jedoucí vozidla, pokud jejich platnost končí mimo křižovatku.

Konkrétně se jedná o značky č. B 20a "Nejvyšší dovolená rychlost", č. B 21a „Zákaz předjíždění“ č. B 22a „Zákaz předjíždění pro nákladní automobily“, č. C 6a „Nejnižší dovolená rychlost“, č. IP 21 „Omezení v jízdním pruhu“ a č. IS 10d „Návěst změny směru jízdy s omezením“.

Značkou č. B 26 se ukončuje platnost výše uvedených značek jednak při jejich společném umístění, ale i jednotlivých značek z výše uvedených náhradou za užití příslušné značky označující konec zákazu. Pokud se při užití více značek následně ukončuje platnost pouze jedné značky a platnost dalších značek pokračuje, nelze značku č. B 26 užit. V takovém případě se užije příslušné značky ukončující platnost konkrétní značky (například č. B 20b, č. B 21b, č. B 22b, č. C 6b, č. IP 16).

Značka č. B 26 se umísťuje na konci úseku platnosti zákazu nebo omezení vyplývajícího z některé z uvedených značek nebo vyplývajícího ze společného užití některých z výše uvedených značek. Přitom není rozhodující, zda je začátek příslušných omezení shodný (tj. značky na společném sloupku) nebo zda omezení začínají postupně.

9.2.3.33 Povinnost zastavit vozidlo (č. B 27)

Značky č. B 27 se užívá ke stanovení povinnosti zastavit vozidlo na místě nebo za účelem uvedeným na značce. Při užití značky před silničním hraničním přechodem se pod nápisem "CLO" uvádí překlad nápisu v jazyce sousedního státu.

Při užití v jiných případech se v horní části značky uvádí nápis „STOP“ a ve spodní části nápis charakterizující místo nebo účel povinného zastavení vozidla, např. „KONTROLA“ (na místě silniční nebo jiné kontroly), „POLICIE“ (na místě stanoviště policie), „KASA“ (na místě placení poplatku), apod. (obr. 84).

Značka č. B 27 se umísťuje ve vzdálenosti do 25 m od místa povinného zastavení vozidla. V případě užití značky na volné trase pozemní komunikace stanovující povinnost zastavení vozidla v běžném provozu (např. za účelem silniční kontroly), se doporučuje užit i značky předběžné ve vzdálenosti odpovídající konkrétní situaci; na pozemních komunikacích s více jízdními pruhy v jednom směru jízdy se značky č. B 27 umísťují po obou stranách. Vhodné je užití dalších značek odpovídajících daným dopravním podmínkám (např. č. B 20a, č. B 21a, apod.).

Obr. 84

9.2.3.34 Zákaz zastavení (č. B 28)

Značky č. B 28 se užívá v případech, kdy by zastavení mohlo s přihlédnutím k daným dopravním podmínkám výrazně ohrozit bezpečnost nebo narušit plynulost provozu a kde tento zákaz nevyplývá přímo z obecných ustanovení pravidel provozu (s výjimkou případů, kdy konkrétní situace vyžaduje zdůraznění obecné úpravy). Vzhledem k tomu, že značka č. B 28 stanoví poměrně výrazné omezení, je nutno k jejímu užití přistupovat pouze v odůvodněných případech, vyloučit případy nadbytečného nebo neúčelného použití, případně platnost značky omezit podle konkrétních podmínek (časově, na určitý druh vozidel, apod.).

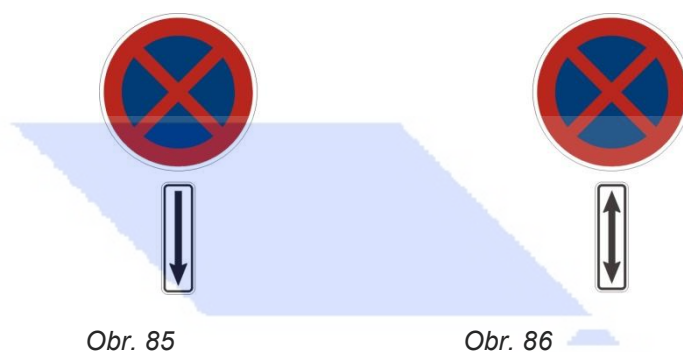

Pokud má zákaz zastavení platit již od křižovatky, umísťuje se značka č. B 28 do vzdálenosti 5 m od hranice křižovatky. Zákaz vyjádřený značkou č. B 28 končí na nejbližší křižovatce nebo u značky stanovující odlišnou úpravu, tj. u značky č. B 29 „Zákaz stání“ a značek označujících parkoviště (č. IP 11a až č. IP 11c, č. IP 11f až č. IP 12, č. IP 13b a č. IP 13c); má-li zákaz zastavení dále pokračovat, je nutno značku č. B 28 opakovat. K ukončení platnosti zákazu zastavení mimo křižovatku se užije značky č. B 28 s dodatkovou tabulkou č. E 8c „Konec úseku“ (obr. 85).

Značka č. B 28 umístěná následně po výše uvedených značkách upravujících stání vozidel ukončuje současně jejich platnost.

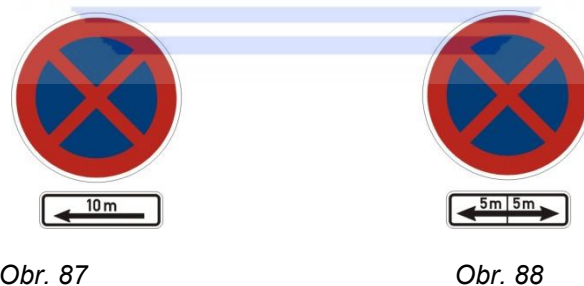
Platnost zákazu zastavení stanoveného značkou č. B 28 přerušují svislé a vodorovné značky označující zastávky autobusu, trolejbusu nebo tramvaje (č. IJ 4c, č. IJ 4d, č. IJ 4e, č. V 11a, č. V 11b). Platnost zákazu rovněž přerušuje značka č. V 12b „Žluté zkřížené čáry“. Pokud zákaz zastavení pokračuje i za takto označenými místy, není nutno značku č. B 28 opakovat.

V případě delšího úseku zákazu se ke zdůraznění platnosti zákazu užívá značky č. B 28 s dodatkovou tabulkou č. E 8b „Průběh úseku“ (obr. 86).

Pro stanovení zákazu zastavení čelně ke směru jízdy nebo příjezdu vozidel (např. na plochách přístupných pro vozidla) se užije značky č. B 28 s dodatkovou tabulkou č. E 8d nebo č. E 8e „Úsek platnosti“ s uvedením vzdálenosti v metrech, ve které platí zákaz do strany od značky (obr. 87, obr. 88).

Pro vyznačování zákazu zastavení v krátkých úsecích nebo na nepravidelných plochách se doporučuje užití vodorovné značky č. V 12c „Zákaz zastavení“.

Značka č. B 28 platí po té straně pozemní komunikace, při které je umístěna.

Má-li zákaz zastavení platit po levé straně jednosměrné pozemní komunikace, musí být značka č. B 28 umístěna při levém okraji vozovky. Rozsah platnosti značky nebo doplňující údaje se uvádějí na dodatkové tabulce (obr. 89).

Časový rozsah platnosti značky (hodiny, dny) mohou být výjimečně uvedeny v dolní části červeného kruhu značky (obr. 90). Tento způsob vyznačení platnosti se doporučuje jen u značek umístěných na dopravně méně významných pozemních komunikacích.

Obr. 89

Obr. 90

9.2.3.35 Zákaz stání (č. B 29)

Značky č. B 29 se užívá zejména v případech, kdy je nutno v zájmu bezpečnosti a plynulosti provozu a s přihlédnutím k místním podmínkám zakázat stání vozidel a umožnit pouze zastavení (zejména pro účely zásobování). Ostatní zásady pro užívání a umístování značky č. B 29 jsou stejné jako pro značku č. B 28.

Obdobně platí i zásada o vzájemném ukončování platnosti ve vztahu ke značce č. B 28 a značkám označujícím parkoviště.

Platnost zákazu stanoveného značkou č. B 29 přerušují svislé a vodorovné značky označující zastávky autobusu, trolejbusu nebo tramvaje (č. IJ 4c, č. IJ 4d, č. IJ 4e, č. V 11a, č. V 11b). Platnost zákazu rovněž přerušují značky č. V 12b „Žluté zkřížené čáry“ a č. V 12c „Zákaz zastavení“. Pokud zákaz stání pokračuje i za takto označenými místy, není nutno značku č. B 29 opakovat.

9.2.3.36 Zákaz vstupu chodců (č. B 30)

Značky č. B 30 se užívá zejména v případech, kdy je nutno v zájmu bezpečnosti provozu vyloučit pohyb chodců, pro které jsou k dispozici jiné trasy. Značky se neuvžívá v případech, kdy zákaz vyplývá z obecných ustanovení pravidel provozu (s výjimkou případů, kdy konkrétní situace vyžaduje zdůraznění obecné úpravy). Značka se vztahuje i na osoby, které jsou pro účely pravidel provozu za chodce považovány.

Značka č. B 30 se umísťuje zpravidla u místa, kde lze provoz chodců odklonit na jinou trasu (oddělený chodník, stezku pro chodce, apod.).

9.2.3.37 Zákaz vjezdu pro jezdce na zvířeti (č. B 31)

Značky č. B 31 se užívá zejména v případech, kdy je nutno v zájmu bezpečnosti provozu vyloučit pohyb jezdců na zvířeti, pro které jsou k dispozici jiné trasy. Značka zakazuje vstup i pro osoby vedoucí takové zvíře. Značky se užívá v případech, kdy je stanovení zákazu vzhledem k četnosti pohybu jezdců na zvířeti účelné.

Značka č. B 31 se umísťuje zpravidla u místa, kde lze provoz jezdců na zvířeti odklonit na samostatnou stezku nebo mimo pozemní komunikaci.

9.2.3.38 Jiný zákaz (č. B 32)

Značky č. B 32 se užívá ke stanovení zákazu, který nelze vyjádřit jinou zákazovou značkou. Zákaz se vyjadřuje stručným nápisem uvnitř značky, např. „Průjezd zakázán“, „Nakládání a skládání zakázáno“ apod.

Značky s nápisem „SMOG“ se užívá ke stanovení zákazu jízdy v rámci území, pro které byla vyhlášena smogová situace. V takovém případě se značky zpravidla umísťují nejen při vjezdu, ale i uvnitř dotčené oblasti. Případné doplňující údaje se uvádějí na dodatkové tabulce.

Pro stanovení zákazu pro vozidla využívajících jako palivo plyn, se na značce uvádí zkratka zavedená pro dané médium (CNG, LPG).

9.2.3.39 Zákaz vjezdu motorových vozidel s přívěsem (č. B 33)

Značky č. B 33 se užívá zejména v případech, kdy je nutno s přihlédnutím k místním podmínkám (šířkové uspořádání, poloměry směrových oblouků pozemní komunikace, apod.) stanovit zákaz vjezdu pro vozidla s přívěsem nebo s návěsem.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. B 19 a pro případné označení objížďkové nebo odklonové trasy platí obdobně jako pro značku č. B 3b (viz čl. 9.2.3.4).

9.2.3.40 Nejmenší vzdálenost mezi vozidly (č. B 34)

Značky č. B 34 se užívá zejména v případech, kdy je nutno s přihlédnutím k místním podmínkám (zlepšení podmínek pro předjíždění vozidel, z důvodu nedostatečné únosnosti mostního objektu nebo pozemní komunikace, apod.) zakázat pro řidiče motorového vozidla jízdu za motorovým vozidlem jedoucím před ním ve vzdálenosti menší, než je vzdálenost vyznačená na značce.

Stanovená nejmenší vzdálenost se uvádí zpravidla v celých desítkách metrů. V případě delšího úseku platnosti značky se doporučuje značku č. B 34 v průběhu omezení opakovat. Rovněž je nutno značku opakovat, pokud má zákaz pokračovat i za křižovatkou. V případě, že platnost značky není ukončena křižovatkou, je nutno k ukončení platnosti užít značky č. B 34 s dodatkovou tabulkou č. E 8c „Konec úseku“.

Platnost značky č. B 34 lze omezit užitím dodatkové tabulky, pro určitý druh vozidla dodatkovou tabulkou č. E 5 „Celková hmotnost“ nebo č. E 9 „Druh vozidla“ (obr. 91).

Obr. 91

9.2.4 Příkazové značky (skupina C)

9.2.4.1 Kruhový objezd (č. C 1)

Značky č. C 1 se užívá ke stanovení přikázaného směru jízdy na křižovatce s kruhovým objezdem. Se značkou č. C 1 se vždy užívá značka č. P 4 „Dej přednost v jízdě!“ nebo značka č. P 6 „Stůj, dej přednost v jízdě! „ (v odůvodněných případech), které se umísťují nad značku č. C 1 (obr. 92).

Obr. 92

Značka č. C 1 se umísťuje ve vzdálenosti do 10 m před okrajem okružního pásu křižovatky.

9.2.4.2 Přikázaný směr jízdy přímo (č. C 2a)

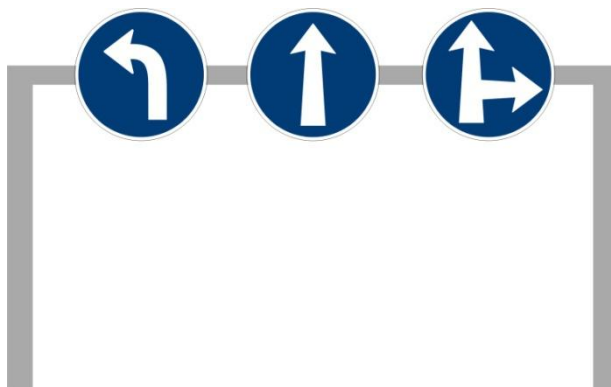

Značkou č. C 2a se stanovuje příkaz k jízdě přímo. Užívá se především v případech, kdy je tím vyjádřen zákaz odbočování vpravo i vlevo (náhrada za nepřipustnou kombinaci značek č. B 24a a č. B 24b). K vyjádření stanoveného směru jízdy, kde omezení spočívá jen v zákazu odbočování vpravo nebo vlevo (např. na křižovatce stykové), se užívá přednostně příslušné zákazové značky č. B 24a nebo č. B 24b. Omezení platnosti značky pro cyklisty a jejich možný směr jízdy se označuje užitím dodatkové tabulky č. E 12c „Povolený směr jízdy cyklistů“ (obr. 93).

Obr. 93

Pro stanovení příkazu k jízdě přímo jen pro vozidla jedoucí v jednom jízdním pruhu se značka č. C 2a umísťuje nad příslušný jízdni pruh. Značkou č. C 2a společně s dalšími značkami této skupiny (č. C 2b až č. C 2f) lze umístěním nad příslušnými jízdni pruhy stanovit místní úpravu provozu - řazení do řadicích pruhů (obr. 94). Pokud se pro označení zmíněné místní úpravy provozu využívá umístění značky při okraji vozovky, je kombinace značek č. C 2a až č. C 2f nepřipustná, je nutno užít pouze značky č. IP 19 „Řadicí pruhy“.

Obr. 94

Pro stanovení přikázaného směru jízdy přímo se značka č. C 2a umísťuje ve vzdálenosti do 25 m před hranicí křižovatky, resp. před místem, ke kterému se příkaz vztahuje. Pokud je přednost v jízdě na křižovatce upravena značkami, lze značku č. C 2a umístit pod značku č. P 2 "Hlavní pozemní komunikace" nebo č. P 4 „Dej přednost v jízdě!“.

Pro označení řadícího pruhu se značka č. C 2a umísťuje nad příslušným jízdním pruhem v místě, kde jsou řadící pruhy již v plné šířce.

9.2.4.3 Přikázaný směr jízdy vpravo (č. C 2b)

Značkou č. C 2b se stanovuje příkaz k jízdě vpravo. Značka se užívá a umísťuje podle stejných zásad jako značka č. C 2a.

9.2.4.4 Přikázaný směr jízdy vlevo (č. C 2c)

Značkou č. C 2c se stanovuje příkaz k jízdě vlevo. Značka se užívá a umísťuje podle stejných zásad jako značka č. C 2a.

9.2.4.5 Přikázaný směr jízdy přímo a vpravo (č. C 2d)

Značkou č. C 2d se stanovuje příkaz k jízdě přímo nebo vpravo. Značka se užívá a umísťuje podle stejných zásad jako značka č. C 2a.

9.2.4.6 Přikázaný směr jízdy přímo a vlevo (č. C 2e)

Značkou č. C 2e se stanovuje příkaz k jízdě přímo nebo vlevo. Značka se užívá a umísťuje podle stejných zásad jako značka č. C 2a.

9.2.4.7 Přikázaný směr jízdy vpravo a vlevo (č. C 2f)

Značkou č. C 2f se stanovuje příkaz k jízdě vpravo nebo vlevo. Značka se užívá a umísťuje podle stejných zásad jako značka č. C 2a.

9.2.4.8 Příklad směr jízdy zde vpravo (č. C 3a)

Značkou č. C 3a se stanovuje příkaz k jízdě vpravo před značkou. Značkou se označuje zejména směr jízdy před uzavírkou pozemní komunikace nebo jiným dopravním omezením apod.

9.2.4.9 Příklad směr jízdy zde vlevo (č. C 3b)

Značkou č. C 3b se stanovuje příkaz k jízdě vlevo před značkou. Značkou se označuje zejména směr jízdy před uzavírkou pozemní komunikace nebo jiným dopravním omezením apod.

9.2.4.10 Příklad směr objíždění vpravo (č. C 4a)

Značkou č. C 4a se stanovuje příkaz k objíždění ve směru vpravo od značky. Značkou se označuje zejména směr objíždění dopravního ostrůvku (dělicího, směrovacího, ochranného nebo nástupního) nebo překážky na pozemní komunikaci.

Značka č. C 4a se umísťuje na čelo dopravního ostrůvku nebo při pravém okraji překážky na pozemní komunikaci, popřípadě pracovního stroje. Při umístění značky na ochranném ostrůvku přechodu pro chodce, místa pro přecházení nebo nástupního ostrůvku lze v zájmu zachování dostatečné viditelnosti na tato místa užít značky č. C 4a ve zmenšené velikosti.

Při společném užití se směrovací deskou se značka č. C 4a umísťuje nad dopravním zařízením č. Z 4b nebo č. Z 4e „Směrovací deska pravá“.

9.2.4.11 Příklad směr objíždění vlevo (č. C 4b)

Značkou č. C 4b se stanovuje příkaz k objíždění ve směru vlevo od značky. Značka se umísťuje podle stejných zásad jako značka č. C 4a.

Při společném užití se směrovací deskou se značka č. C 4b umísťuje nad dopravním zařízením č. Z 4a nebo č. Z 4d „Směrovací deska levá“.

9.2.4.12 Příklad směr objíždění vpravo a vlevo (č. C 4c)

Značkou č. C 4c se stanovuje příkaz k objíždění ve směru vlevo nebo vpravo od značky. Značkou č. C 4c se zejména označuje čelo směrovacího ostrůvku nebo zvýrazňuje místo, kde začíná fyzické oddělení jízdních pruhů jednoho jízdního směru. Značka se umísťuje podle stejných zásad jako značka č. C 4a.

Při společném užití se směrovací deskou se značka č. C 4c umísťuje nad dopravním zařízením č. Z 4c „Směrovací deska středová“.

9.2.4.13 Sněhové řetězy (č. C 5a)

Značky č. C 5a se užívá jen v případech, kdy je nutno s ohledem na podmínky sjízdnosti pozemní komunikace stanovit povinnost užití sněhových řetězů. Přitom je třeba mít na zřeteli skutečnost, že pro povinné užití sněhových řetězů musí být vozovka dostatečně pokryta sněhovou nebo ledovou vrstvou.

Značka se umísťuje u místa, kde lze zastavit a nasadit sněhové řetězy bez narušení bezpečnosti a plynulosti provozu. K včasnému upozornění na takto označený úsek pozemní komunikace se užívá značky předběžné, a to na místě, kde lze ještě využít jiné trasy nebo lze bezpečně otočit vozidlo. Platnost značky končí u značky č. C 5b „Sněhové řetězy – konec“. Značku č. C 5a není proto nutno opakovat za křižovatkou.

Značka se umísťuje na všech vjezdech do označeného úseku komunikace nebo oblasti.

9.2.4.14 Sněhové řetězy - konec (č. C 5b)

Značky č. C 5b se musí užit k ukončení platnosti omezení vyjádřeného značkou č. C 5a. Značka se umísťuje na všech výjezdech od úseku komunikace nebo oblasti, kde končí povinnost užití sněhových řetězů.

9.2.4.15 Nejmenší dovolená rychlost (č. C 6a)

Značky č. C 6a se užívá zejména v případech, kdy je žádoucí v zájmu zvýšení plynulosti provozu stanovit hranici nejmenší dovolené rychlosti. Zmíněné omezení lze stanovit na takovém úseku pozemní komunikace, který svými parametry vyhovuje za normálních podmínek bezpečné jízdě nejméně takovou rychlostí, která je na značce uvedena. Pokračuje-li příkaz i za křižovatkou, je nutno značku č. C 6a opakovat.

Hranice rychlosti se na značce uvádí v celých km. K včasnému upozornění na takto označený úsek pozemní komunikace se užívá značky předběžné, a to na místě, kde lze ještě využít jiné trasy.

Příkaz týkající se pouze určeného konkrétního jízdního pruhu se vyjadřuje umístěním značky č. C 6a nad příslušný jízdní pruh nebo užitím značek č. IP 17 až č. IP 18c a č. IP 21 obsahujících symbol značky č. C 6a.

9.2.4.16 Konec nejmenší dovolené rychlosti (č. C 6b)

Značkou č. C 6b se ukončuje platnost příkazu vyjádřeného značkou č. C 6a, pokud končí mimo křižovátku. Na značce č. C 6b se uvádí stejné číslo jako na značce č. C 6a, jejíž platnost ukončuje.

9.2.4.17 Stezka pro chodce (č. C 7a)

Značkou č. C 7a se stanovuje příkaz pro chodce (a osoby považované za chodce ve smyslu pravidel provozu), použít v daném směru takto označený pruh nebo stezku. Pohyb chodců může být navíc usměrněn i užitím značky č. B 30 „Zákaz vstupu chodců“ ve směru zákazu vstupu chodců. Jiným účastníkům provozu je užití stezky zakázáno. K výjimkám z tohoto zákazu lze přistoupit pouze v ojedinělých a odůvodněných případech a nesmí tím být ohrožena bezpečnost chodců. Omezení platnosti značky nebo doplňující údaje se uvádějí na dodatkové tabulce.

Značkou č. C 7a se rovněž ukončuje platnost dříve umístěných značek č. C 8a „Stezka pro cyklisty“, č. C 9a „Stezka pro chodce a cyklisty“ a č. C 10a „Stezka pro chodce a cyklisty“.

Značka č. C 7a se umísťuje na začátku stezky pro chodce. Pokračuje-li stezka pro chodce i za místem křížení s vozovkou pozemní komunikace, je nutno značku č. C 7a opakovat.

9.2.4.18 Konec stezky pro chodce (č. C 7b)

Značkou č. C 7b se ukončuje platnost příkazu vyjádřeného značkou č. C 7a. Značka č. C 7b se umísťuje na konci stezky pro chodce, a to i v případě, že stezka končí vyústěním na pozemní komunikaci s provozem vozidel; této značky se neužije v případě, pokud je křížení stezky s vozovkou pozemní komunikace provedeno vodorovnou značkou č. V 7 „Přechod pro chodce“.

9.2.4.19 Stezka pro cyklisty (č. C 8a)

Značkou č. C 8a se stanoví příkaz pro cyklisty užit v daném směru takto označený pruh nebo stezku. Cyklistický provoz může být navíc usměrněn i užitím značky č. B 8 „Zákaz vjezdu jízdních kol“ ve

směru zákazu vjezdu pro cyklisty. Stezky může užit i osoba vedoucí jízdní kolo, osoba pohybující se na lyžích nebo kolečkových bruslích anebo obdobném sportovním vybavení. Jiným účastníkům provozu je užití stezky zakázáno.

Omezení platnosti značky nebo doplňující údaje se uvádějí na dodatkové tabulce.

Značka č. C 8a se umísťuje na začátku stezky pro cyklisty. Pokračuje-li stezka i za místem křížení s jinou pozemní komunikací, je nutno značku č. C 8 opakovat. Takové křížení je zpravidla vhodné vyznačit vodorovnou značkou č. V 8a „Přejezd pro cyklisty“.

9.2.4.20 Konec stezky pro cyklisty (č. C 8b)

Značkou č. C 8b se ukončuje platnost příkazu vyjádřeného značkou č. C 8a.

Značka č. C 8b se umísťuje na konci stezky pro cyklisty, a to i v případě, že stezka končí vyústěním na pozemní komunikaci s provozem ostatních vozidel; této značky se neužije v případě, kdy křížení stezky s vozovkou pozemní komunikace je provedeno vodorovnou značkou č. V 8a „Přejezd pro cyklisty“.

Před vyústěním stezky pro cyklisty na jinou pozemní komunikaci je možno pro zdůraznění povinnosti cyklisty dát přednost v jízdě umístit na stezce značku č. P 4 nebo případně č. P 6.

9.2.4.21 Stezka pro chodce a cyklisty (č. C 9a)

Značkou č. C 9a se stanoví příkaz pro chodce a cyklisty užit v daném směru takto označenou stezku. Jiným účastníkům provozu je užití stezky zakázáno. Předpokladem zmíněné úpravy je taková intenzita pěšího a cyklistického provozu ve vztahu k šířkovým poměrům stezky, aby se tyto účastníci provozu mohli po vymezené trase společně pohybovat při respektování požadavku se navzájem neohrožovat.

Značkou č. C 9a se rovněž ruší platnost dříve umístěných značek č. C 7a „Stezka pro chodce“, č. C 8a „Stezka pro cyklisty“ a č. C 10a „Stezka pro chodce a cyklisty“.

Značka č. C 9a se umísťuje na začátku stezky pro chodce a cyklisty. Pokračuje-li stezka i za místem křížení s pozemní komunikací, je nutno značku č. C 9 opakovat.

Vyplývá-li z konkrétních dopravních podmínek potřeba vyznačit i křížení takové stezky s vozovkou pozemní komunikace, je nutno původní smíšený provoz chodců a cyklistů převést odděleně vodorovnými značkami č. V 7 „Přechod pro chodce“ a č. V 8a „Přejezd pro cyklisty“ nebo značkou č. V 8b „Přejezd pro cyklisty přimknutý k přechodu pro chodce“. Jiným řešením může být přeměna cyklistického provozu na pěší provoz užitím značky č. C 7a „Stezka pro chodce“, která tím ukončí platnost značky č. C 9a. V takovém případě se křížení na vozovce pozemní komunikace vyznačuje pouze značkou č. V 7.

9.2.4.22 Konec stezky pro chodce a cyklisty (č. C 9b)

Značkou č. C 9b se ukončuje platnost příkazu vyjádřeného značkou č. C 9a.

Značka č. C 9b se umísťuje na konci stezky pro chodce a cyklisty, a to i v případě, že stezka končí vyústěním na jinou pozemní komunikaci. Značky se neužije v případě, kdy je křížení stezky s vozovkou pozemní komunikace provedeno vodorovnou značkou č. V 7 „Přechod pro chodce“, č. V 8a „Přejezd pro cyklisty“ nebo č. V 8b „Přejezd pro cyklisty přimknutý k přechodu pro chodce“.

9.2.4.23 Stezka pro chodce a cyklisty (č. C 10a)

Značkou č. C 10a se stanoví příkaz pro chodce a cyklisty užit v daném směru samostatně vyznačenou stezku. Značka rovněž vyznačuje vzájemné situování stezky pro chodce a stezky pro cyklisty. Jiným účastníkům provozu je užití stezky zakázáno.

Značkou č. C 10a se rovněž ruší platnost dříve umístěných značek č. C 7a „Stezka pro chodce“, č. C 8a „Stezka pro cyklisty“ a č. C 9a „Stezka pro chodce a cyklisty“.

Značka č. C 10a se umísťuje na začátku stezky pro chodce a cyklisty. Pokud to stavební uspořádání stezky umožňuje, umísťuje se značka na rozhraní samostatně vyznačených stezek. Jinak se značka umísťuje při pravém okraji stezky. Provedení značky č. C 10a musí odpovídat skutečnosti z hlediska vzájemného uspořádání obou stezek. Pokračuje-li stezka i za místem křížení s jinou pozemní komunikací, je nutno značku č. C 10a opakovat.

9.2.4.24 Konec stezky pro chodce a cyklisty (č. C 10b)

Značkou č. C 10b se ukončuje platnost příkazu vyjádřeného značkou č. C 10a.

Značka č. C 10b se umísťuje na konci stezky pro chodce a cyklisty, a to i v případě, že stezka končí vyústěním na jinou pozemní komunikaci. Značky se neužívají v případě, kdy je křížení stezky s vozovkou pozemní komunikace provedeno vodorovnou značkou č. V 7 „Přechod pro chodce“, č. V 8a „Přejezd pro cyklisty“ nebo č. V 8b „Přejezd pro cyklisty přimknutý k přechodu pro chodce“.

9.2.4.25 Stezka pro jezdce na zvířeti (č. C 11a)

Značkou č. C 11a se stanoví příkaz pro jezdce na zvířeti užít v daném směru takto označený pruh nebo stezku. Směr pohybu jezdců na zvířeti může být navíc usměrněn i užitím značky č. B 31 „Zákaz vjezdu pro jezdce na zvířeti“ ve směru zákazu vjezdu pro jezdce na zvířeti. Stezky může užít i osoba vedoucí takové zvíře, jiným účastníkům provozu je užití stezky zakázáno. Omezení platnosti značky nebo doplňující údaje se uvádějí na dodatkové tabulce.

Značka č. C 11a se umísťuje na začátku stezky pro jezdce na zvířeti. Pokračuje-li stezka i za místem křížení s jinou pozemní komunikací, je nutno značku č. C 11a opakovat.

9.2.4.26 Konec stezky pro jezdce na zvířeti (č. C 11b)

Značkou č. C 11b se ukončuje platnost příkazu vyjádřeného značkou č. C 11a.

Značka č. C 11b se umísťuje na konci stezky pro jezdce na zvířeti, a to i v případě, že stezka končí vyústěním na pozemní komunikaci s provozem vozidel.

9.2.4.27 Příkladný jízdní pruh (č. C 12a)

Značkou č. C 12a se stanovuje příkaz pro vyznačený druh vozidla nebo pro vyznačený účel užít v daném směru takto označený jízdní pruh. Druh vozidla se vyznačuje příslušným symbolem v provedení odpovídajícím symbolu z příslušné zákazové značky, účel se vyznačuje stručným nápisem (např. „TAXI“ apod.).

Značky se užívají zejména k označení úpravy zařazování jednotlivých druhů vozidel do jízdních pruhů, pro označení jízdního pruhu vybudovaného k danému účelu (např. zvýšení počtu jízdních pruhů ve směru klesání pro oddělení těžkých nákladních automobilů), apod. Pokračuje-li příkazovaný jízdní pruh i za křižovatkou, je nutno značku č. C 12a opakovat.

Značka se umísťuje nad příslušným jízdním pruhem určeným pro daný druh vozidla nebo účel.

Příkladný jízdní pruh a jeho situování ve vztahu k ostatním jízdním pruhům lze označit i užitím značek č. IP 17 až č. IP 19 a č. IP 21 obsahujících symbol značky č. C 12a (obr. 95).

Obr. 95

9.2.4.28 Konec přikázaného jízdního pruhu (č. C 12b)

Značkou č. C 12b se ukončuje platnost příkazu vyjádřeného značkou č. C 12a, pokud končí mimo křižovatku. Na značce č. C 12b se uvádí stejný symbol vozidla nebo nápis jako na značce č. C 12a, jejíž platnost ukončuje.

9.2.4.29 Rozsvit' světla (č. C 13a)

Značkou č. C 13a se stanovuje příkaz pro řidiče rozsvítit světla stanovená pro jedoucí vozidla za snížené viditelnosti.

Značky č. C 13a se užívá zejména v případech, kdy je žádoucí v zájmu bezpečnosti provozu rozšířit nebo zdůraznit obecně stanovenou povinnost (např. v dostatečné vzdálenosti před vjezdem nebo při vjezdu do tunelu). Pokračuje-li příkaz i za křižovatkou, je nutno značku č. C 13a opakovat.

9.2.4.30 Rozsvit' světla – konec (č. C 13b)

Značkou č. C 13b se ukončuje platnost příkazu vyjádřeného značkou č. C 13a, pokud končí mimo křižovatku.

9.2.4.31 Jiný příkaz (č. C 14a)

Značkou č. C 14a se stanovuje stručným nápisem uvnitř značky jiný příkaz než ten, který je možno uložit jinou značkou. Značkou č. C 14a je možno ukládat příkazy jednotlivým skupinám účastníků provozu, např. řidičům („Užij zakládací klíny“, apod.), cyklistům („Cyklisto, veď kolo“, „Užij podjezdu“, apod.), chodcům („Přejdi na druhou stranu“, „Užij nadchodu“, apod.).

Způsob a místo umístění značky č. C 14a vyplývá z obsahu příkazu a jeho určení pro jednotlivé účastníky provozu. Pro řidiče se značka umísťuje zpravidla při okraji vozovky, pro chodce ji lze umístit na chodníku (pro lepší viditelnost např. i rovnoběžně s osou pozemní komunikace), apod.

Není-li zřejmé, kterým směrem se nachází objekt, k němuž se příkaz vztahuje (např. podchod, nadchod, stezka), doplňuje se značka č. C 14a dodatkovou tabulkou č. E 7a nebo č. E 7b „Směrová šipka“ (obr. 96).

Obr. 96

9.2.4.32 Konec jiného příkazu (č. C 14b)

Značkou č. C 14b se ukončuje platnost příkazu vyjádřeného značkou č. C 14a

9.2.4.33 Zimní výbava (č. C 15a)

Značky č. C 15a se užívá v případech, kdy je nutno s ohledem na podmínky sjízdnosti pozemní komunikace stanovit povinnost pro další jízdu užití zimních pneumatik nebo případně sněhových řetězů, a to odlišně od obecné úpravy provozu.

Pokud je uvedená povinnost stanovena pro období odlišně od obecné úpravy provozu, musí být značka doplněna dodatkovou tabulkou č. E 13 „Text“ s vyznačením období platnosti (obr. 97).

Obr. 97

Značka se umísťuje u místa, kde lze pro další jízdu využít jinou trasu nebo otočit vozidlo bez narušení bezpečnosti a plynulosti provozu. K včasnému upozornění na takto označený úsek pozemní komunikace nebo oblast se užívá značky předběžné, a to na místě, kde lze ještě využít jiné trasy nebo kde lze bezpečně otočit vozidlo.

Platnost značky končí u značky č. C 15b „Zimní výbava – konec“. Značku č. C 15a není proto nutno opakovat za křižovatkou. Značka se umísťuje na všech vjezdech do označeného úseku komunikace nebo oblasti.

9.2.4.34 Zimní výbava – konec (č. C 15b)

Značky č. C 15b se musí užít k ukončení platnosti příkazu vyjádřeného značkou č. C 15a.

Značka se umísťuje na všech vjezdech od úseku komunikace nebo oblasti, kde končí povinnost užití zimní výbavy.

9.2.5 Informativní značky provozní (skupina IP)

9.2.5.1 Okruh (č. IP 1a)

Značkou č. IP 1a se označuje pozemní komunikace, po které je veden okruh (případně více okruhů) zřízený pro objíždění obce nebo části obce.

Pokud je zřízeno více okruhů, označují se jednotlivé okruhy postupně od středu obce římskými číslicemi ve spodní části značky. Při souběhu více okruhů na jedné pozemní komunikaci se ve spodní části značky č. IP 1a označí číslice každého okruhu (obr. 98).

Obr. 98

Symbole značky č. IP 1a lze rovněž užít na značce č. IP 19 „Řadící pruhy“ nebo na značkách orientačního značení vyjadřujících návěst před křižovatkou.

Podpůrně lze pro vyznačení okruhu užít pruhy stejné barvy na sloupech např. veřejného osvětlení, apod. Okruh je nutno označit za každou křižovatkou, a to ve vzdálenosti od 5 do 25 m za hranicí křižovatky.

Symbol značky č. IP 1a může být na dálnici nebo SMV nahrazen textem s názvem okruhu provedeným černým písmem na bílém podkladu a umístěným nad příslušnou návěstí.

9.2.5.2 Změna směru okruhu (č. IP 1b)

Značka č. IP 1b informuje o skutečnosti, že na nejbližší křižovatce trasa okruhu nepokračuje v přímém směru. Změna směru je vyjádřena provedením značky ve tvaru šipky (obr. 99)

Obr. 99

Značka č. IP 1b může být umístěna pod směrovými tabulemi (značky č. IS 3a až č. IS 5).

Značka se umísťuje ve vzdálenosti 30 - 100 m před hranicí křižovatky, na které již trasa okruhu nepokračuje v přímém směru. Ostatní zásady pro užívání značky č. IP 1b jsou obdobné jako u značky č. IP 1a.

9.2.5.3 Zpomalovací práh (č. IP 2)

Značkou č. IP 2 se označuje místo umělé nerovnosti na vozovce. Značky č. IP 2 se zpravidla neuvádí v obytné a pěší zóně a rovněž v zóně s dopravním omezením s nejvyšší dovolenou rychlostí odpovídající provedení příslušného zpomalovacího prahu.

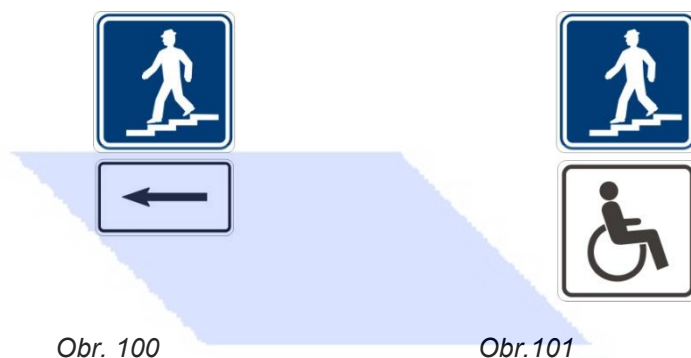
Značka č. IP 2 se umísťuje na úrovni krátkého příčného prahu nebo na začátku širokého příčného prahu. V případě zpomalovacího prahu, který současně tvoří přechod pro chodce, postačuje pouze vyznačení přechodu pro chodce.

Podrobnosti o navrhování a provedení zpomalovacích prahů upravují TP 85.

9.2.5.4 Podchod nebo nadchod (č. IP 3)

Značka č. IP 3 informuje o blízkosti podchodu nebo nadchodu. Pokud není značka umístěna přímo u podchodu nebo nadchodu, doplňuje se dodatkovou tabulkou č. E 7a nebo č. E 7b „Směrová šipka“ (obr. 100), případně lze šipku udávající směr vyznačit přímo ve spodní části značky. Bezbariérový podchod nebo nadchod se označuje značkou č. IP 3 s dodatkovou tabulkou obsahující mezinárodní symbol přístupnosti (obr. 101).

Povinnost užití podchodu nebo nadchodu lze zdůraznit užitím značky č. C 14a „Jiný příkaz“ s odpovídajícím nápisem.

Značka č. IP 3 se umísťuje na takovém místě, aby byla dostatečně viditelná pro chodce, podle potřeby i rovnoběžně s osou pozemní komunikace.

9.2.5.5 Jednosměrný provoz (č. IP 4a)

Značkou č. IP 4a se označuje pozemní komunikace, resp. úsek pozemní komunikace, kde je povolena jízda vozidel pouze v jednom směru. Pokračuje-li tato úprava i za křižovatkou, je nutno značku č. IP 4a opakovat.

Značky č. IP 4a se užívá jen v případech, kdy je z důvodu lepší viditelnosti v konkrétní situaci výhodnější umístění značky přibližně rovnoběžně s podélnou osou pozemní komunikace (např. na začátku odbočující pozemní komunikace). Jinak se přednostně užívá značky č. IP 4b.

Značka č. IP 4a se umísťuje u místa, kde úsek s jednosměrným provozem začíná. Z opačné strany jednosměrné pozemní komunikace se umísťuje značka č. B 2 „Zákaz vjezdu všech vozidel“.

9.2.5.6 Jednosměrný provoz (č. IP 4b)

Značkou č. IP 4b se označuje pozemní komunikace, resp. úsek pozemní komunikace, kde je povolena jízda vozidel pouze v jednom směru. Pokračuje-li tato úprava i za křižovatkou, je nutno značku č. IP 4b opakovat.

Značka č. IP 4b se umísťuje u místa, kde úsek s jednosměrným provozem začíná. Na směrově rozdělené pozemní komunikaci s více jízdními pruhy v jednom směru jízdy se značka č. IP 4b umísťuje po obou stranách. Na dálnici a SMV se značky č. IP 4b neuvádí.

Z opačné strany úseku se umísťuje značka č. B 2 „Zákaz vjezdu všech vozidel“. Je-li výjimečně dovolen vjezd do protisměru jednosměrné pozemní komunikace (musí být vyjádřen na dodatkové tabulce pod značkou č. B 2), musí být tato skutečnost výrazně a jednoznačně uvedena na dodatkové tabulce pod značkou č. IP 4b (obr. 102). Pruh nebo stezka pro cyklisty v protisměru a její situování ve vztahu ke směru jízdy ostatních vozidel se vyznačuje na dodatkové tabulce č. E 12a „Jízda cyklistů v protisměru“ (obr. 103).

Obr. 102

Obr. 103

9.2.5.7 Doporučená rychlost (č. IP 5)

70

Značky č. IP 5 se užívá v případech, kdy je žádoucí zejména s přihlédnutím k dopravně technickému stavu pozemní komunikace doporučit rychlost nižší, než je obecně stanovený rychlostní limit. Stanovená hranice doporučené rychlosti musí umožnit bezpečnou jízdu za normálních (povětrnostních, dopravních, apod.) podmínek.

Doporučená rychlost se na značce uvádí v celých desítkách km. Délku úseku doporučené rychlosti lze uvést na dodatkové tabulce č. E 4 „Délka úseku“ (obr. 104). Pokračuje-li úsek s doporučenou rychlostí i za křižovatkou, je nutno značku č. IP 5 opakovat.

Obr. 104

Vztahuje-li se úsek doporučené rychlosti ke konkrétnímu nebezpečí, umísťuje se značka č. IP 5 pod příslušnou výstražnou značku.

Značka č. IP 5 se umísťuje tam, kde úsek doporučené rychlosti začíná. Případné doplňující údaje se uvádějí jen na dodatkové tabulce.

9.2.5.8 Přechod pro chodce (č. IP 6)

Značkou č. IP 6 se označuje přechod pro chodce vyznačený vodorovnou značkou č. V 7 především na místech, kde by jej řidič jinak neočekával. Značky se užívá k označení každého přechodu mimo obec, v obci zpravidla k označení přechodu situovaného mimo křižovátku. Značkou č. IP 6 se neoznačují přechody na křižovatkách, na kterých je provoz řízen světelnými signály.

Užití značky č. IP 6 může být v odůvodněných případech zvýrazněno přerušovaným žlutým výstražným světlem, umístěným nad značkou nebo umístěním značky na retroreflexním žlutozeleném fluorescenčním podkladu.

Značka č. IP 6 se umísťuje bezprostředně před přechodem pro chodce nebo případně na úrovni osy přechodu. Pokud je přechod pro chodce situovaný mimo křižovatku vybaven SSZ, umísťuje se značka č. IP 6 nad základní návěstidlo.

V případě potřeby lze značku opakovat i nad vozovkou.

9.2.5.9 Přejezd pro cyklisty (č. IP 7)

Značkou č. IP 7 se označuje přejezd pro cyklisty vyznačený vodorovnou značkou č. V 8 především na místech, kde by jej řidič jinak neočekával. Značky se užívá k označení každého přejezdu mimo obec, v obci zpravidla k označení přejezdu situovaného mimo křižovatku. Značkou č. IP 7 se zpravidla neoznačuje přejezd na křižovatce, na které je provoz řízen světelnými signály.

Značka č. IP 7 se umísťuje bezprostředně před přejezdem pro cyklisty. Pokud je přejezd pro cyklisty situovaný mimo křižovatku vybaven SSZ, umísťuje se značka č. IP 7 nad základní návěstidlo.

9.2.5.10 Tunel (č. IP 8a)

Značkou č. IP 8a se označuje blízkost vjezdu do tunelu, kde platí zvláštní pravidla provozu pro chování v tunelu. Ve spodní části značky nebo na dodatkové tabulce mohou být uvedeny doplňující údaje, např. název tunelu nebo jeho délka.

Značka č. IP 8a se umísťuje zpravidla ve vzdálenosti do 50 m před vjezdem do tunelu, případně lze značku umístit při vjezdu do tunelu.

9.2.5.11 Konec tunelu (č. IP 8b)

Značkou č. IP 8b se označuje místo, kde končí platnost zvláštních pravidel provozu pro chování v tunelu. Značky se užívá vždy, pokud je k označení tunelu užito značky č. IP 8a.

Značka se umísťuje zpravidla do 50 m za výjezdem z tunelu.

9.2.5.12 Nouzové stání (č. IP 9)

Značkou č. IP 9 se označuje místo (nouzový pruh) vyhrazený pro nouzové stání vozidla (z důvodu poruchy vozidla, pro odstranění závady na vozidle nebo nákladu).

Pokud je místo pro nouzové stání vybaveno hláskou tísňového volání, je značka č. IP 9 v provedení s nápisem „SOS“ (obr. 105).

Obr. 105

Značka se umísťuje u začátku nouzového pruhu. Pro včasnou informaci se užívá nejméně jedné značky předběžné, a to ve vzdálenosti cca 200 m.

9.2.5.13 Slepá pozemní komunikace (č. IP 10a)

Značkou č. IP 10a se označuje pozemní komunikaci nebo oblast, které nelze projet a pokračovat v jízdě. Značkou se tak označuje pozemní komunikace nebo oblast, která je dále stavebně ukončena nebo je v dalším průběhu zakázán vjezd místní úpravou provozu.

Značka se umísťuje 5 - 25 m za hranici poslední křižovatky.

9.2.5.14 Návěst před slepou pozemní komunikací (č. IP 10b)

Značka č. IP 10b informuje o tom, že na nejbližší křižovatce nelze odbočující pozemní komunikací nebo oblastí projet a pokračovat v jízdě. Odbočující pozemní komunikace již nemusí být označena značkou č. IP 10a. Provedení symbolu na značce musí odpovídat skutečné situaci (obr. 106).

Obr. 106

Značka č. IP 10b se umísťuje ve vzdálenosti do 25 m před hranicí křižovatky.

9.2.5.15 Parkoviště (č. IP 11a)

Značkou č. IP 11a se označuje místo, na kterém je dovoleno zastavení a stání, a to zejména pokud se nachází mimo pozemní komunikaci. Dovolené zastavení a stání na pozemní komunikaci se označuje značkou č. IP 11a především v obci a v případě, že parkoviště podléhá určitému režimu (placené stání, apod.) (obr.107); úprava parkování, sazby parkovného, apod., se uvádějí na dodatkové tabulce. K označení různých způsobů stání, vyhrazených parkovišť a parkovišť s časově omezeným stáním se užívá značek č. IP 11b až č. IP 13d.

Obr. 107

Pro včasnou informaci se užívá značky č. IP 11a i jako předběžné, tj. doplněné dodatkovou tabulkou č. E 3a „Vzdálenost“ s odpovídajícím údajem, náhradou za užití dodatkové tabulky se tento údaj může uvést přímo ve spodní části značky (obr. 108).

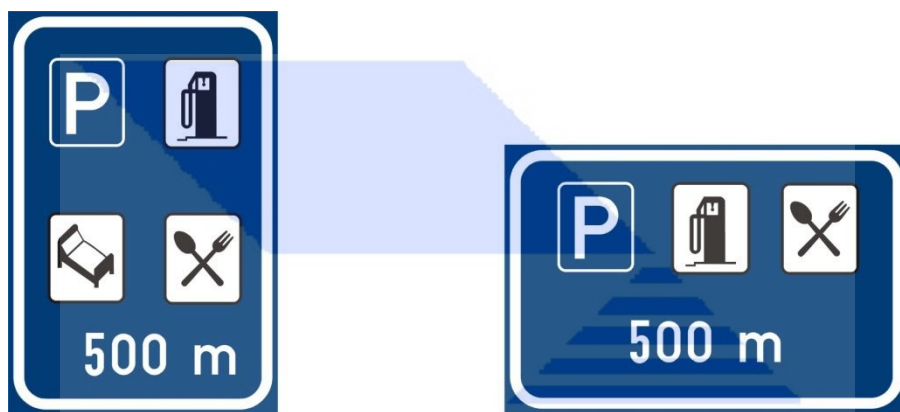

Obr. 108

Značkou předběžnou se předem označují mimo obec zejména významnější parkoviště (odpočívky) nacházející se u dopravně významných pozemních komunikací, v obci kapacitní parkoviště mající význam pro organizaci dopravy (zejména záchytná parkoviště). Značky předběžné se užívá zpravidla ve vzdálenosti 2000 m a poté 500 m před parkovištěm.

Jsou-li na místě odpočívky poskytovány další služby (ubytování, pohonné hmoty, apod.), označí se symboly příslušných značek na společné tabuli (obr. 109).

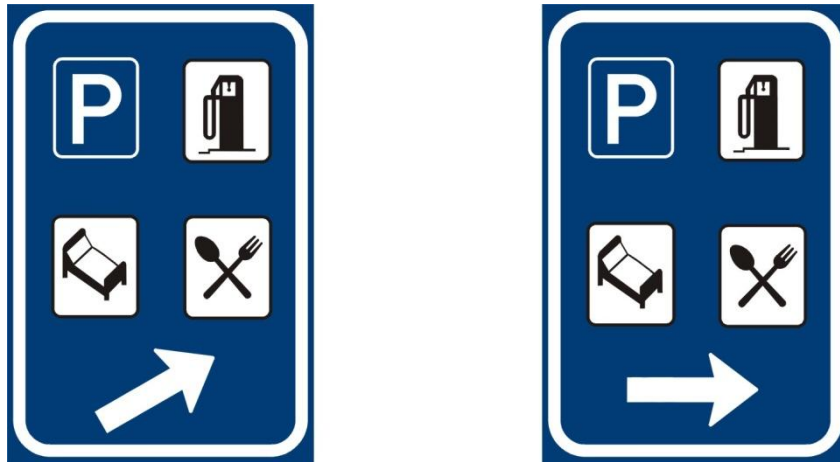

Obr. 109

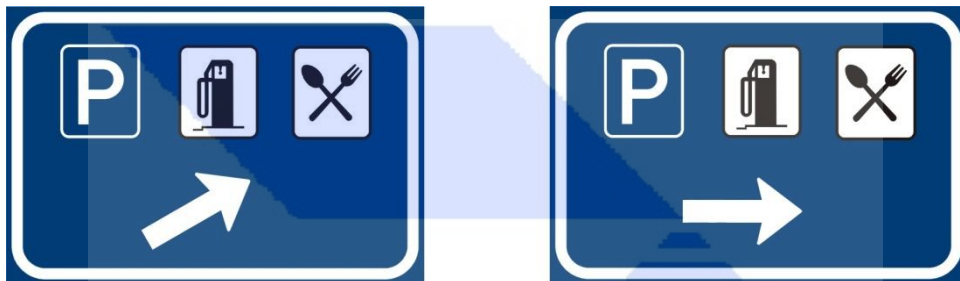
Nachází-li se parkoviště mimo pozemní komunikaci, doplňuje se značka č. IP11a šipkou. V případě odpočívky se šipkou doplňuje společná tabule. Šipky směřující šikmo nahoru se užívá na značce umístěné na začátku klínu odbočovacího pruhu k parkovišti (pokud je vybudován) nebo k odpočívce. Vodorovné šipky se užívá na značce umístěné v klínu mezi průběžným a odbočovacím pruhem (obr. 110 – obr. 112).

Obr. 110

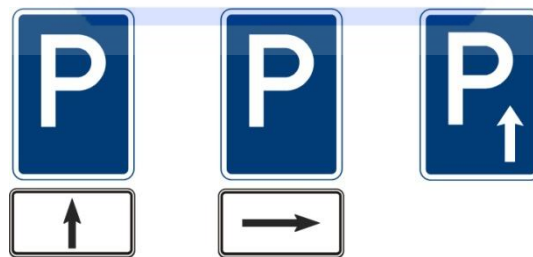

Obr. 111

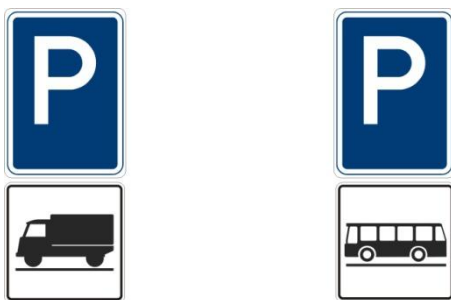
Obr. 112

K informaci o parkovišti nacházející se v daném směru za křižovatkou nebo ve směru odbočení se užívá značka č. IP 11a doplněné dodatkovou tabulkou č. E 7a nebo č. E 7b „Směrová šipka“.
K informaci o parkovišti nacházející se přímo lze šipku umístit ve spodní části značky (obr. 113).

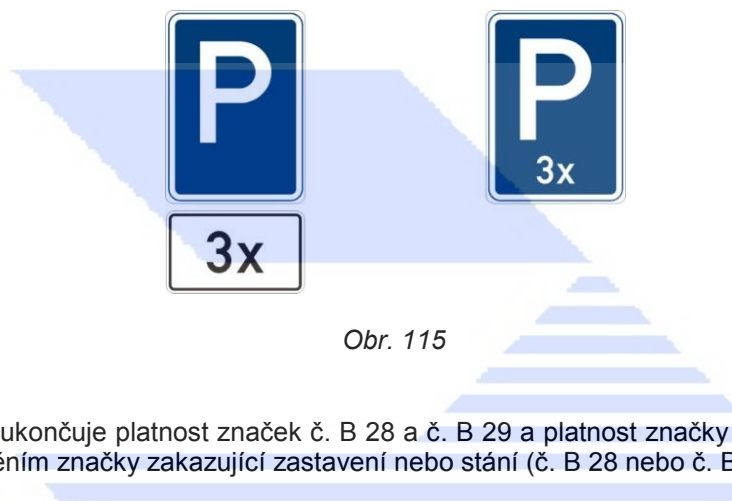
Obr. 113

Parkoviště určené pro určitý druh vozidla se označuje značkou č. IP 11a s dodatkovou tabulkou č. E 9 „Druh vozidla“ s odpovídajícím symbolem (obr. 114).

Obr. 114

Konec parkovacího pruhu na pozemní komunikaci se označuje (pokud je to nutné) značkou č. IP 11a s dodatkovou tabulkou č. E 8c „Konec úseku“. Počet parkovacích míst (do počtu 6 míst) lze vyjádřit dodatkovou tabulkou č. E 1 "Počet", počet lze vyjádřit i ve spodní části značky č. IP 11a (obr. 115).

Obr. 115

Značka č. IP 11a ukončuje platnost značek č. B 28 a č. B 29 a platnost značky č. IP 11a je ukončena následným umístěním značky zakazující zastavení nebo stání (č. B 28 nebo č. B 29).

Není-li způsob a uspořádání dovoleného stání na parkovišti vyznačen vodorovnými značkami nebo není-li platnost dopravní značky č. IP 11a jinak ukončena, končí její platnost 5 m před hranicí nejbližší křižovatky. Pokud má dovolené stání dále pokračovat, je nutno značku č. IP 11a opakovat. Pro značení jiného způsobu dovoleného stání je nutno užít značku označující parkoviště v odpovídajícím provedení.

K označení parkoviště po levé straně jednosměrné pozemní komunikace se značka č. IP 11a umísťuje při levém okraji vozovky. K označení parkoviště čelně ke směru příjezdu se značka č. IP 11a doplňuje dodatkovou tabulkou č. E 8d nebo č. E 8e „Úsek platnosti“ s uvedením délky parkoviště do strany od značky (obr. 116).

Obr. 116

9.2.5.16 Parkoviště (kolmé nebo šikmé stání) (č. IP 11b)

Značkou č. IP 11b se označuje kolmý nebo šikmý způsob stání vozidel, a to zejména ve vztahu k okraji vozovky. Provedení symbolu vozidla na značce stanoví předepsaný způsob stání z hlediska situování přední a zadní části vozidla. Provedení symbolu vozidla proto musí odpovídat požadované úpravě stání i umístění značky (např. po levé straně jednosměrné pozemní komunikace).

K vyjádření úpravy stání se doporučuje parkovací stání vyznačit vodorovným značením (značkou č. V 10b nebo č. V 10c), což má význam především pro vyjádření úhlu šikmého stání. Pokud je to účelné, lze způsob stání vyjádřit i zobrazením symbolu vodorovné značky na dodatkové tabulce, případně na značce (obr. 117). V případě, že situování vozidla není stanoveno, uvádí se na značce nebo dodatkové tabulce pouze symbol vodorovné značky.

Obr. 117

Značka č. IP 11b ukončuje platnost značek č. B 28 a č. B 29 a rovněž je platnost značky č. IP 11b ukončena následným umístěním značky zakazující zastavení nebo stání (č. B 28 nebo č. B 29).

Vyznačení způsobu stání na ploše parkoviště se zpravidla provádí pouze vodorovným značením nebo jiným způsobem (odlišnou barvou nebo strukturou povrchu, dopravními knoflíky, apod.). Na vjezdu se parkoviště označuje značkou č. IP 11a.

Pro předběžnou informaci se užívá stejných značek jako pro značku č. IP 11a, značky č. IP 11b se užívá až pro označení vlastního parkoviště. Pro užití značky č. IP 11b včetně dodatkových tabulek platí obdobné zásady jako pro značku č. IP 11a.

9.2.5.17 Parkoviště (podélné stání) (č. IP 11c)

Značky č. IP 11c se užívá podle stejných zásad jako značky č. IP 11a. Používá se zejména v případech, kdy je nutno zdůraznit dovolený způsob stání jen podélně nebo kdy se tím vyjadřuje změna způsobu stání oproti předcházející úpravě.

Značka č. IP 11c ukončuje platnost značek č. B 28 a č. B 29 a platnost značky č. IP 11c je ukončena následným umístěním značky zakazující zastavení nebo stání (č. B 28 nebo č. B 29).

9.2.5.18 Parkoviště (stání na chodníku kolmé nebo šikmé) (č. IP 11d)

Značky č. IP 11d se užívá podle stejných zásad jako značky č. IP 11b s tím rozdílem, že označuje dovolené stání vozidel na chodníku. Takto dovolené stání neplatí pro vozidla o celkové hmotnosti převyšující 3500 kg, jednonápravové traktory, motorové ruční vozíky a pracovní stroje samojízdné.

Rozsah využití chodníku pro účely parkování je vhodné vymežit (např. fyzicky nebo vodorovným značením), a to zejména s přihlédnutím k zájmu zajištění bezpečného a nerušeného pohybu chodců. Provedení symbolu na značce musí odpovídat skutečné situaci.

9.2.5.19 Parkoviště (stání na chodníku podélné) (č. IP 11e)

Značkou č. IP 11e se označuje dovolené stání na chodníku rovnoběžně s osou pozemní komunikace. Ostatní zásady pro užití značky č. IP 11e jsou obdobné jako pro značku č. IP 11d.

9.2.5.20 Parkoviště (částečné stání na chodníku kolmé nebo šikmé) (č. IP 11f)

Značkou č. IP 11f se označuje dovolené kolmé nebo šikmé stání využívající části chodníku. Značka č. IP 11f ukončuje platnost značek č. B 28 a č. B 29 a platnost značky č. IP 11f je ukončena následným umístěním značky zakazující zastavení nebo stání (č. B 28 nebo č. B 29). Ostatní zásady pro užití značky č. IP 11f jsou obdobné jako pro značku č. IP 11d.

9.2.5.21 Parkoviště (částečné stání na chodníku podélné) (č. IP 11g)

Značkou č. IP 11g se označuje dovolené podélné stání využívající části chodníku. Značka č. IP 11g ukončuje platnost značek č. B 28 a č. B 29 a platnost značky č. IP 11g je ukončena následným umístěním značky zakazující zastavení nebo stání (č. B 28 nebo č. B 29). Ostatní zásady pro užití značky č. IP 11g jsou obdobné jako pro značku č. IP 11d.

9.2.5.22 Vyhrazené parkoviště (č. IP 12)

Značkou č. IP 12 se označuje parkoviště určené (vyhrazené) pro určitou organizaci nebo pro určité vozidlo (vozidla).

Vyhrazení pro určitou organizaci se vyjadřuje názvem organizace, pro určité vozidlo jeho registrační značkou, pro vozidlo osoby těžce postižené nebo těžce pohybově postižené mezinárodním symbolem přístupnosti, pro vozidlo určitého účelu obecně známým označením, např. TAXI, apod. (obr. 118). Značka označující parkoviště vyhrazené pro osobu těžce zdravotně postiženou musí být doplněna vodorovnou značkou č. V 10f „Vyhrazené parkoviště pro vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou nebo osobu těžce pohybově postiženou“.

Obr. 118

Údaj o tom, pro koho je parkoviště vyhrazeno, se uvádí na dodatkové tabulce č. E 13 „Text“ pod značkou č. IP 12 nebo jej lze uvést ve spodní části značky místo nápisu „RĚSERVÉ“ (obr. 119).

Obr. 119

Jiné doplňující údaje (např. počet vozidel) včetně dovoleného způsobu stání (symboly užívané na značkách č. IP 11b až č. IP 11g) se uvádějí na dodatkové tabulce. Vyhrazená jednotlivá parkovací místa v řadě kolmých nebo šikmých stání se označují značkou umístěnou čelně k příjezdu.

Pokud není vyhrazené parkoviště využíváno nepřetržitě, je žádoucí platnost značky časově omezit (na určité hodiny, dny, případně rozdělit z hlediska využití (obr. 120).

Obr. 120

Značka č. IP 12 ukončuje platnost značek č. B 28 a č. B 29 a platnost značky č. IP 12 je ukončena následným umístěním značky zakazující zastavení nebo stání (č. B 28 nebo č. B 29).

9.2.5.23 Kryté parkoviště (č. IP 13a)

Značkou č. IP 13a se označuje kryté parkoviště nebo parkovací garáž.

Pro včasnou informaci o krytém parkovišti se užívá značky č. IP 13a jako předběžné podle obdobných zásad jako pro značku č. IP 11a. Vyznačení různých způsobů stání na ploše krytého parkoviště se zpravidla provádí pouze vodorovným značením, užití svislých značek označujících různé způsoby stání se nevylučuje.

9.2.5.24 Parkoviště s parkovacím kotoučem (č. IP 13b)

Značkou č. IP 13b se označuje časově omezené stání, doba dovoleného stání se uvádí na značce nebo na dodatkové tabulce.

Značka č. IP 13b ukončuje platnost značek č. B 28 a č. B 29 a platnost značky č. IP 13b je ukončena následným umístěním značky zakazující zastavení nebo stání (č. B 28 nebo č. B 29).

Ostatní zásady pro užití značky č. IP 13b jsou obdobné jako pro značku č. IP 12.

9.2.5.25 Parkoviště s parkovacím automatem (č. IP 13c)

Značkou č. IP 13c se označuje placené parkoviště s parkovacím automatem. Bližší údaje (provozní doba, poplatky, doba dovoleného stání, apod.) se uvádějí na dodatkové tabulce, případně na parkovacím automatu.

Značka č. IP 13c ukončuje platnost značek č. B 28 a č. B 29 a platnost značky č. IP 13c je ukončena následným umístěním značky zakazující zastavení nebo stání (č. B 28 nebo č. B 29).

Ostatní zásady pro užití značky č. IP 13c jsou obdobné jako pro značku č. IP 12.

9.2.5.26 Parkoviště P + R (č. IP 13d)

Značkou č. IP 13d se označuje parkoviště, ze kterého lze pokračovat v jízdě prostředkem hromadné dopravy osob.

Pro včasnou informaci o parkovišti „P + R“ („park and ride“) se užívá značky č. IP 13d jako předběžné podle obdobných zásad jako pro značku č. IP 11a. Vyznačení různých způsobů stání na ploše parkoviště se zpravidla provádí pouze vodorovným značením, nevylučuje se ani užití dalších značek označujících různé způsoby stání.

9.2.5.27 Parkoviště K + R (č. IP 13e)

Značkou č. IP 13e se označuje parkoviště, které je určeno k zastavení za účelem vystoupení a nastoupení osob, které dále využívají prostředek hromadné dopravy osob.

Pro případnou včasnou informaci o parkovišti K + R („kiss and ride“) se užívá značky č. IP 13e jako předběžné podle obdobných zásad jako pro značku č. IP 11a.

9.2.5.28 Dálnice (č. IP 14a)

Značkou č. IP 14a se označuje pozemní komunikace, na níž platí ustanovení o provozu na dálnici. Značka č. IP 14a se umísťuje na začátku dálnice. Na křižovatce jiné pozemní komunikace s dálnicí se značka č. IP 14a zpravidla umísťuje na začátku nájezdové větve křižovatky tak, aby značka byla viditelná ze všech směrů příjezdu. Včasná viditelnost značky má význam zejména pro řidiče, pro které není vjezd na dálnici dovolen. Za tím účelem lze v případě potřeby užít na příjezdech více značek č. IP 14a.

Na pozemní komunikaci určené pouze pro příjezd k dálnici („dálniční přivaděč“) se za poslední křižovatkou této komunikace s jinou pozemní komunikací užije značky č. IP 14a jako předběžné, tj. doplněné dodatkovou č. E 3a „Vzdálenost“ s údajem uvádějící vzdálenost k začátku dálnice.

Úsek dálnice, který není zpoplatněn časovým poplatkem, se označuje značkou č. IP 14a s dodatkovou tabulkou č. E 11 „Bez časového poplatku“ (obr. 121). Úsek dálnice, který není zpoplatněn mýtným, se označuje značkou č. IP 14a s dodatkovou tabulkou č. E 11a „Bez mýtného“ (obr. 122). Úsek dálnice, který není zpoplatněn časovým poplatkem ani mýtným, se označuje značkou č. IP 14a s dodatkovou tabulkou č. E 11b „Bez časového poplatku a mýtného“ (obr. 123).

Obr. 121

Obr. 122

Obr. 123

Konec úseku nezpoplatněného časovým poplatkem nebo mýtným se označuje značkou č. IP 14a bez dodatkové tabulky. Pro zvýraznění změny úpravy zpoplatnění, resp. pro označení začátku úseku zpoplatněného časovým poplatkem, se doporučuje užít značku č. IP 14a s dodatkovou tabulkou č. E 13 „Text“ s nápisem „S POPLATKEM“ nebo s příslušným symbolem zpoplatnění.

Před ukončením nezpoplatněného úseku se užívá nejméně jedné dopravní značky č. IP 14a jako předběžné; doporučuje se ve vzdálenosti 500 m.

Směr k dálnici se na ostatních pozemních komunikacích označuje příslušnými směrovými tabulemi nebo návěstmi před křižovatkou uvádějícími cíle dosažitelné po dálnici na zeleném podkladu.

9.2.5.29 Konec dálnice (č. IP 14b)

Značka č. IP 14b ukončuje platnost značky č. IP 14a. Značka označuje konec pozemní komunikace, na níž platí ustanovení o provozu na dálnici. Na konci dálnice se značka č. IP 14b umísťuje 150 - 250 m před stavebním ukončením dálnice. Dále se užívá značek předběžných ve vzdálenosti 1000 m před značkou základní. U značky předběžné lze údaj o vzdálenosti uvádět ve spodní části značky (obr. 124).

Obr. 124

Při výjezdu z dálnice na křižovatce se značka umísťuje na výjezdové větvi v místě, které je z hlediska viditelnosti značky nejvhodnější.

9.2.5.30 Silnice pro motorová vozidla (č. IP 15a)

Značkou č. IP 15a se označuje začátek pozemní komunikace, na níž platí ustanovení o provozu na silnici pro motorová vozidla.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IP 15a jsou stejné jako pro značku č. IP 14a.

9.2.5.31 Konec silnice pro motorová vozidla (č. IP 15b)

Značka č. IP 15b ukončuje platnost značky č. IP 15a. Značka označuje konec pozemní komunikace, na níž platí ustanovení o provozu na silnici pro motorová vozidla.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IP 15b jsou stejné jako pro značku č. IP 14b.

9.2.5.32 Mýtné (č. IP 15c)

Značkou č. IP 15c se označuje začátek úseku pozemní komunikace, který je zpoplatněn mýtným. Značky se neuvádějí na dálnici a silnici pro motorová vozidla.

Značka se umísťuje na začátku zpoplatněné pozemní komunikace. V případě, že pozemní komunikace již směřuje k úseku zpoplatněného mýtným bez možnosti volby jiného směru, užije se za poslední křižovatkou této komunikace s jinou pozemní komunikací značky č. IP 15c jako předběžné, tj. doplněné dodatkovou č. E 3a „Vzdálenost“ s údajem uvádějící vzdálenost k začátku takového úseku.

Předběžné značky není nutno užít v případě, kdy směr k pozemní komunikaci zpoplatněné mýtným jednoznačně vyjadřují značky ODZ. Pro informaci o směru k takto zpoplatněné pozemní komunikaci se užívá symbolu značky č. IP 15c na směrových tabulích nebo návěstích před křižovatkou (obr. 125).

Obr. 125

V případě, že je po pozemní komunikaci zpoplatněné mýtným dostupný pouze vybraný konkrétní cíl, užije se symbolu značky č. IP 15c ve spojení s tímto cílem.

V případě, že je zpoplatněn mýtem celý směr se všemi uváděnými cíli, uvádí se symbol značky č. IP 15c na návěští před křižovatkou obdobně jako číslo silnice.

Platnost značky č. IP 15c ukončuje značka č. IS 12a „Obec“.

Platnost značky č. IP 15c končí na vzdálenější hranici nejbližší křižovatky. Pokud úsek komunikace zpoplatněný mýtným dále pokračuje i za křižovatkou, je nutno značku č. IP 15c opakovat do vzdálenosti 20 m od hranice křižovatky.

9.2.5.33 Konec mýtného (č. IP 15d)

Značka č. IP 15d ukončuje platnost značky č. IP 15c. Značkou č. IP 15d se označuje konec úseku pozemní komunikace zpoplatněného mýtným.

Pokud úsek zpoplatněný mýtným končí u hranice obce (u značky č. IS 12a), značky č. IP 15d se neužívá.

9.2.5.34 Uspořádání jízdních pruhů (č. IP 16)

Značkou č. IP 16 se vyznačuje počet a uspořádání jízdních pruhů. Provedení značky musí odpovídat skutečné situaci.

V případě potřeby lze na značce vyznačit situaci včetně počtu a uspořádání jízdních pruhů v protisměru (obr. 126). To má význam například při změnách organizace dopravy, vedení obousměrného provozu ve více než dvou jízdních pruzích na jednom jízdním pásu směrově rozdělené pozemní komunikace apod.

Obr. 126

Značka č. IP 16 se umísťuje tam, kde úprava počtu a uspořádání jízdních pruhů začíná. Na pozemní komunikaci se třemi a více jízdními pruhy v jednom směru jízdy se značka umísťuje po obou stranách.

Značka č. IP 16 ukončuje platnost značky č. IP 20a „Vyhrazený jízdní pruh“ a č. IP 21 „Omezení v jízdním pruhu“.

9.2.5.35 Uspořádání jízdních pruhů (IP 17)

Značkou č. IP 17 se vyznačuje počet a uspořádání jízdních pruhů. Provedení značky musí odpovídat skutečné situaci a značka současně vyznačuje, který z jízdních pruhů je průběžný.

Značky se užívá zejména pro označení složitější nebo neobvyklé situace v uspořádání průběžných a připojovacích pruhů. Jedná se zejména o následující případy:

- připojovací pruh, který dále pokračuje jako průběžný (obr. 127),
- 2 a více jízdních pruhů na vjezdové větvi křižovatky (včetně vyznačení, zda a který pruh pokračuje jako průběžný) (obr. 128),

- připojení jízdního pruhu větve mimoúrovňové křižovatky do průběžného pruhu bez připojovacího pruhu (obr. 129).

Obr. 127

Obr. 128

Obr. 129

V odůvodněných případech lze značku č. IP 17 v odpovídajícím provedení užít i ve směru jízdy v průběžných pruzích (obr. 130).

Obr. 130

Značka č. IP 17 se umísťuje ve vzdálenosti cca 50 m před místem souběhu jízdních pruhů. V případě užití značky předběžné se značka umísťuje zpravidla ve vzdálenosti 200 m před místem souběhu jízdních pruhů, údaj o vzdálenosti se uvádí ve spodní části značky.

Na značce lze rovněž užitím symbolu příslušné značky vyjádřit omezení nebo nebezpečí vztahující se k příslušnému jízdnímu pruhu.

Značka č. IP 17 ukončuje platnost značky č. IP 20a „Vyhrazený jízdní pruh“ a č. IP 21 „Omezení v jízdním pruhu“.

9.2.5.36 Zvýšení počtu jízdních pruhů (č. IP 18a)

Značkou č. IP 18a se vyznačuje úsek pozemní komunikace, kde dochází oproti předcházejícímu průběhu pozemní komunikace ke zvýšení počtu jízdních pruhů, a to zejména mimo obec (obr. 131). Provedení značky musí odpovídat skutečné situaci, počtu a uspořádání jízdních pruhů.

Obr. 131

Značka č. IP 18a se umísťuje u začátku rozšiřovacího klínu.

Při užití značky předběžné se ve spodní části značky č. IP 18a uvádí údaj o vzdálenosti k začátku rozšiřovacího klínu. Předběžná značka se umísťuje zpravidla ve vzdálenosti 200 m. Značky se neužívá v případě zvýšení počtu jízdních pruhů o řadici, odbočovací nebo připojovací pruh.

Na značce lze užitím symbolu příslušné značky vyjádřit omezení nebo nebezpečí vztahující se k příslušnému jízdnímu pruhu. Např. užitím symbolu značky č. C 6a lze stanovit možnost užití levého jízdního pruhu jen pro vozidla jedoucí stanovenou nejnižší dovolenou rychlostí (obr. 132).

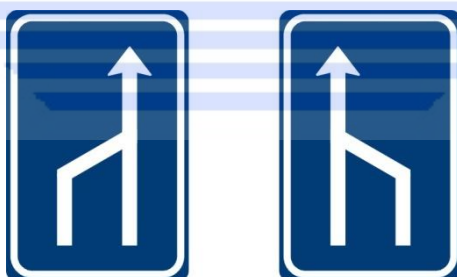
Obr. 132

Značka č. IP 18a ukončuje platnost značky č. IP 20a „Vyhrazený jízdní pruh“ a č. IP 21 „Omezení v jízdním pruhu“.

9.2.5.37 Snížení počtu jízdních pruhů (č. IP 18b)

Značkou č. IP 18b se vyznačuje úsek pozemní komunikace, kde dochází oproti předcházejícímu průběhu pozemní komunikace ke snížení počtu jízdních pruhů. Značka současně vyznačuje, který z jízdních pruhů je průběžný. Značky se užívá i k označení konce jízdního pruhu pro pomalá vozidla označeného značkou č. IP 18c „Jízdní pruh pro pomalá vozidla“. Provedení značky musí odpovídat skutečné situaci, počtu a uspořádání jízdních pruhů (obr. 133). Značky č. IP 18b se neužívá k označení ukončení připojovacího pruhu.

Obr. 133

Značka č. IP 18b se umísťuje u začátku výjezdového klínu. Při užití značky předběžné se ve spodní části značky uvádí údaj o vzdálenosti k začátku výjezdového klínu. Předběžná značka se umísťuje zpravidla ve vzdálenosti 200 m, nejméně 100 m. Předběžné značky č. IP 18b se užívá vždy mimo obec (obr. 134).

Obr. 134

Na pozemní komunikaci se třemi a více jízdními pruhy v jednom směru jízdy se značka umísťuje po obou stranách. Na značce lze rovněž užitím symbolu příslušné značky vyjádřit omezení nebo nebezpečí vztahující se k příslušnému jízdnímu pruhu.

Značka č. IP 18b ukončuje platnost značky č. IP 20a „Vyhrazený jízdní pruh“ a č. IP 21 „Omezení v jízdním pruhu“.

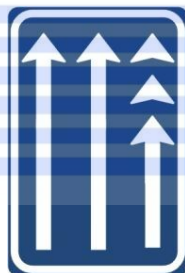
Podrobnosti o užití značky č. IP 18b v oblasti pracovního místa upravují TP 66.

9.2.5.38 Jízdní pruh pro pomalá vozidla (č. IP 18c)

Značkou č. IP 18c se vyznačuje na dálnici a SMV přidatný jízdní pruh určený pro vozidla, která v takto označeném úseku nedosáhnou rychlosti 60 km.hod⁻¹. Provedení značky musí odpovídat skutečné situaci, počtu a uspořádání jízdních pruhů.

Značka č. IP 18c se umísťuje u začátku rozšiřovacího klínu jízdního pruhu pro pomalá vozidla. Při delším průběhu se pruh opakovaně označuje značkou IP 18c v provedení odpovídajícím skutečnému upořádání a počtu jízdních pruhů (obr. 135). V delším průběhu tohoto pruhu se značka opakuje po cca 1000 m.

Obr. 135

Konec jízdního pruhu pro pomalá vozidla se označuje značkou č. IP 18b.

Při užití značky předběžné se ve spodní části značky uvádí údaj o vzdálenosti k začátku rozšiřovacího klínu přidatného pruhu. Předběžná značka se umísťuje zpravidla ve vzdálenosti 200 m.

Na značce lze rovněž užitím symbolu příslušné značky vyjádřit omezení nebo nebezpečí vztahující se k příslušnému jízdnímu pruhu.

Značka č. IP 18c ukončuje platnost značky č. IP 20a „Vyhrazený jízdní pruh“ a č. IP 21 „Omezení v jízdním pruhu“.

9.2.5.39 Řadicí pruhy (č. IP 19)

Značkou č. IP 19 se vyznačuje způsob řazení do jízdnic pruhů a stanovený směr jízdy před křižovatkou nebo před jiným místem odbočení. Provedení značky musí odpovídat skutečné situaci, počtu a uspořádání jízdnic pruhů. Na značce lze případně vyjádřit a odlišit řadicí pruhy pro odbočení pod různým úhlem (obr. 136), pokud je to pro organizaci provozu na křižovatce významné (např. pro řízení provozu světelnými signály, pro jednoznačné vyjádření průběhu hlavní pozemní komunikace, apod.).

Obr. 136

Značkou č. IP 19 se neoznačuje odbočovací pruh.

Na pozemní komunikaci se třemi a více jízdnicími pruhy v jednom směru jízdy se značka č. IP 19 umísťuje po obou stranách. Náhradou za značku č. IP 19 lze užít značek č. C 2a až č. C 2f umístěných nad příslušnými řadicími pruhy.

V zájmu zlepšení orientace ve složitějších dopravních podmínkách lze využít současně obou možností značení řazení nebo je možno značky č. IP 19 užít jako předběžné ke značkám umístěným nad jízdnicími pruhy.

Uvedené značky označující řadicí pruhy není nutné užít, pokud jsou před křižovatkou užity návěsti orientačního dopravního značení č. IS 6e, č. IS 6f a č. IS 6g. Na těchto značkách umístěných nad vozovkou vyjadřují řazení vyznačené šipky.

Na značce č. IP 19 lze užitím symbolu příslušné značky vyjádřit omezení nebo nebezpečí vztahující se k příslušnému jízdnicímu pruhu. Např. užitím symbolu příslušné zákazové značky lze zakázat užití příslušného řadicího pruhu pro určitý druh vozidla (obr. 137). Užitím symbolu dodatkové tabulky č. E 12c „Povolený směr jízdy cyklistů“ lze stanovit odlišný způsob řazení cyklistů v jízdnicích pruzích. (obr. 138).

Obr. 137

Obr. 138

Na značce č. IP 19 lze v odůvodněných případech užít i symbolu příslušné informativní značky za předpokladu, že příslušný řadicí pruh je určen k příjezdu pouze k tomuto cíli (obr. 139).

Obr. 139

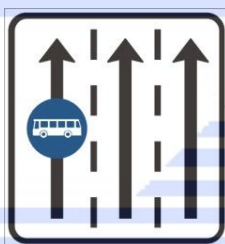
Značka č. IP 19 se umísťuje v takové vzdálenosti, aby se řidiči mohli včas zařadit do příslušného řadicího pruhu.

Značka č. IP 19 ukončuje platnost značky č. IP 20a „Vyhrazený jízdní pruh“ a č. IP 21 „Omezení v jízdním pruhu“.

9.2.5.40 Vyhrazený jízdní pruh (č. IP 20a)

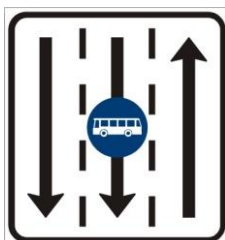

Značkou č. IP 20a se vyznačuje jízdní pruh vyhrazený pro autobusy městské hromadné dopravy osob nebo pro trolejbusy. Provedení značky musí vyjadřovat skutečný počet jízdních pruhů a situování vyhrazeného pruhu ve vztahu k ostatním jízdním pruhům (obr. 140).

Obr. 140

Pokud to situace vyžaduje, může být značkou č. IP 20a vyznačen vyhrazený pruh i z protisměru (obr. 141).

Obr. 141

Vyhrazený jízdní pruh se současně vyznačuje na pozemní komunikaci podélnými čarami vodorovného značení (č. V 1a nebo č. V 2b) a značkou č. V 15 „Nápis na vozovce“ s nápisem „BUS“. Pokud vyhrazený pruh přechází přes křižovatku, vyznačuje se vodorovným značením i v prostoru křižovatky.

Pokud vyhrazený jízdní pruh pokračuje i za křižovatkou, je nutno značku č. IP 20a opakovat. Je-li jízdní pruh vyhrazený jen na určitou dobu, uvádí se tato doba ve spodní části značky. Značka č. IP 20a se umísťuje u začátku vyhrazeného jízdního pruhu.

Vyhrazený pruh lze vyznačit i pro jiný druh vozidla nebo k určitému účelu. V takovém případě se v modrém poli vyznačuje příslušný symbol vozidla nebo vhodný stručný nápis (např. „TAXI“).

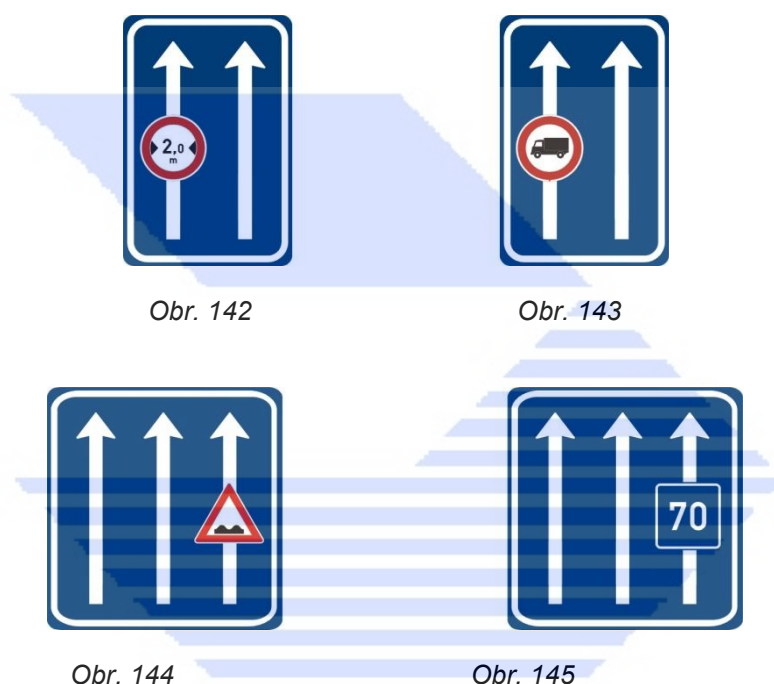
9.2.5.41 Konec vyhrazeného jízdního pruhu (č. IP 20b)

Značkou č. IP 20b se označuje konec jízdního pruhu, pokud končí mimo křižovatku (ukončuje platnost značky č. IP 20a). Provedení značky č. IP 20b musí odpovídat skutečné situaci, počtu a uspořádání jízdních pruhů v místě ukončení vyhrazeného pruhu, provedení symbolu vychází ze značky č. IP 20a. Značka č. IP 20b se umísťuje u konce vyhrazeného jízdního pruhu.

9.2.5.42 Omezení v jízdním pruhu (č. IP 21)

Značkou č. IP 21 se užitím symbolu příslušné svislé značky vyjadřuje omezení nebo nebezpečí platné pro příslušný jízdní pruh. Provedení značky musí odpovídat skutečné situaci, počtu a uspořádání jízdních pruhů (obr. 142 - 145).

Pokud má omezení v jízdním pruhu pokračovat za křižovatkou, je nutno značku č. IP 21 opakovat. Platnost omezení vyjádřeného značkou č. IP 21 se mimo křižovatkou ukončuje užitím značky vyjadřující počet a uspořádání jízdních pruhů odpovídající skutečnosti a neobsahující již symbol zákazové nebo příkazové značky, tj. užitím značek č. IP 16 až č. IP 19.

Značka č. IP 21 se umísťuje tam, kde omezení v jízdním pruhu začíná. Pro včasné upozornění na omezení se užívá značky předběžné.

9.2.5.43 Změna místní úpravy (č. IP 22)

Značkou č. IP 22 se označuje změna místní úpravy provozu, změna v organizaci provozu, nezvyklé stavební uspořádání pozemní komunikace, apod. Druh úpravy nebo druh nebezpečí se vyjadřuje stručným nápisem, případně vhodným symbolem. Na pozemní komunikaci s významným mezinárodním provozem lze texty na značce uvádět i cizojazyčně, zejména v anglickém jazyce, případně v jazyce sousedního státu.

Značky č. IP 22 se užívá zejména k upozornění na změnu přednosti v jízdě (především ze směru, kde nově platí povinnost dát přednost v jízdě, na poruchu činnosti přejezdového zabezpečovacího

zařízení, na převedení provozu na tramvajový pás (text „Jízda po tramvajovém pásu“), apod. Značky lze užít i pro upozornění na nebezpečí vyplývající z uvádění neaktuálních (neplatných) údajů satelitní navigace. To má význam zejména při přechodných změnách vedení provozu na dopravně významných komunikacích (uzavírky, vedení objížděkových tras, apod.). Tímto způsobem lze zvýraznit přednostní význam sledování přechodného dopravního značení (obr. 146).

Obr. 146

Značky č. IP 22 označující změnu místní úpravy se užívá pouze na omezenou dobu pro aktuální označení (zdůraznění) dané změny, nejdéle po dobu 3 měsíců. To platí i pro přechodnou změnu místní úpravy, při které je nutno značku odstranit v dostatečném předstihu před následující změnou místní úpravy (např. před další úpravou provozu nebo úpravou do původního stavu).

Značka č. IP 22 se umísťuje mimo obec ve vzdálenosti 100 - 500 m a v obci 50 - 100 m (výjimečně do 25 m) před místem, ke kterému se značka vztahuje.

9.2.5.44 Objíždění tramvaje (č. IP 23a)

Značkou č. IP 23a se označuje místo, kde je vzhledem k místním podmínkám povoleno objíždět vlevo tramvaj stojící v zastávce. Značka se umísťuje před koncem zastávky, případně pod značkou č. IJ 4d „Zastávka tramvaje“ (obr. 147).

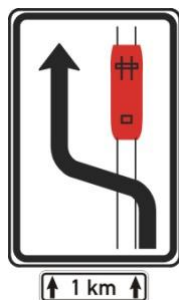
Obr. 147

9.2.5.45 Objíždění tramvaje (jízda podél tramvaje vlevo) (č. IP 23b)

Značkou č. IP 23b se označuje úsek pozemní komunikace, kde je vzhledem k místním podmínkám (zejména s přihlédnutím k umístění tramvajových kolejí a jejich situování na vozovce) povolena jízda podél tramvaje vlevo. Délku úseku, ve kterém uvedená úprava platí, se označuje dodatkovou tabulkou č. E 4 „Délka úseku“ (obr. 148).

Obr. 148

Značka č. IP 23b se umísťuje u začátku úpravy provozu. Má-li uvedená úprava provozu pokračovat i za křižovatkou, je nutno značku v odpovídajícím provedení opakovat, a to ve vzdálenosti do 25 m za hranici křižovatky.

9.2.5.46 Únikový pruh (č. IP 24)

Značkou č. IP 24 se označuje únikový pruh vybudovaný pro nouzové zastavení vozidla při jízdě v klesání, např. při selhání nebo sníženém účinku brzd.

Provedení značky musí odpovídat skutečné situaci umístění únikového pruhu ve vztahu k vedení pozemní komunikace.

Značka č. IP 24 se umísťuje zpravidla ve vzdálenosti 500 m, 1000 m a 1500 m před začátkem únikového pruhu. Údaj o vzdálenosti se uvádí ve spodní části značky. Na směrově rozdělené pozemní komunikaci se značka umísťuje po obou stranách.

Podrobnosti o provedení a označení únikových pruhů upravují TP 57.

9.2.5.47 Zóna s dopravním omezením (č. IP 25a)

Značkou č. IP 25a se označuje oblast (např. část obce), kde platí zákaz nebo dopravní omezení, které se vyjadřuje symbolem příslušné značky (značek) na značce č. IP 25a. Značkou se především vyznačuje omezení vztahující se k ploše, resp. oblasti (např. zákaz stání, nejvyšší dovolená rychlost). Omezení vyplývající z významu značek, jejichž symboly jsou na značce č. IP 25a užity, platí až k místu, kde je zóna (oblast) s dopravním omezením ukončena značkou č. IP 25b. Možnost odlišné úpravy uvnitř zóny užitím příslušných značek není vyloučena. V zóně např. s omezením rychlosti se předpokládají i odpovídající stavební úpravy.

Vyznačení zóny musí být provedeno jednoznačně a srozumitelně, není vhodné překrývání řady zón s dopravním omezením navzájem (zejména na území větších měst).

Doplňující údaje o platnosti omezení pro některé druhy vozidel, o době platnosti, apod., se uvádějí ve spodní části značky vhodnými nápisy nebo symboly. Pro zlepšení orientace v rozsahu omezení (např. na území měst), je vhodné značku doplnit označením části obce, které se omezení týká (obr. 149).

Obr. 149

Značkou č. IP 25a lze označovat i specifická omezení vycházející z neobvyklých dopravních podmínek, např. pro uzavřené objekty, pro provoz na účelových pozemních komunikacích neveřejných, apod. (obr. 150).

Obr. 150

Značka č. IP 25a se umísťuje na začátku zóny s dopravním omezením na všech pozemních komunikacích ústících do dané oblasti.

9.2.5.48 Konec zóny s dopravním omezením (č. IP 25b)

Značkou č. IP 25b se označuje konec oblasti s dopravním omezením stanoveným značkou č. IP 25a. Značka č. IP 25b obsahuje stejné symboly a údaje jako značka č. IP 25a, jejíž platnost ukončuje.

Značka č. IP 25b se umísťuje na konci zóny s dopravním omezením na všech pozemních komunikacích směřujících ze zóny, zpravidla na úrovni umístění značky č. IP 25a.

9.2.5.49 Obytná zóna (č. IP 26a)

Značkou č. IP 26a se vyznačuje oblast, kde platí ustanovení o provozu v obytné zóně. Značka č. IP 26a se umísťuje na začátku obytné zóny na všech pozemních komunikacích ústících do dané oblasti.

Podrobnosti o provedení obytné zóny upravují TP 103.

9.2.5.50 Konec obytné zóny (č. IP 26b)

Značkou č. IP 26b se označuje konec oblasti, kde platí ustanovení o provozu v obytné zóně.

Značka č. IP 26b se umísťuje na konci obytné zóny na všech pozemních komunikacích směřujících ze zóny. Značku lze umístit vlevo při výjezdu ze zóny z opačné strany značky č. IP 26a nebo vpravo při výjezdu, a to zpravidla na úrovni umístění značky č. IP 26a.

9.2.5.51 Pěší zóna (č. IP 27a)

Značkou č. IP 27a se označuje oblast, kde platí ustanovení o provozu v pěší zóně. Údaje o tom, pro koho je vjezd do pěší zóny povolen a případně v jaké době, se uvádějí ve spodní části značky (nápisem nebo symbolem).

Značka č. IP 27a se umísťuje na začátku pěší zóny u míst, které jsou určeny pro vjezd vymezených vozidel do této oblasti.

9.2.5.52 Konec pěší zóny (č. IP 27b)

Značkou č. IP 27b se označuje konec oblasti, kde platí ustanovení o provozu v pěší zóně. Značka č. IP 27b obsahuje stejné symboly a nápisy jako značka č. IP 27a.

Značka č. IP 27b se umísťuje na konci pěší zóny u míst, které jsou určeny pro výjezd z oblasti. Značku lze umístit vlevo při výjezdu ze zóny z opačné strany značky č. IP 27a nebo vpravo při výjezdu, a to zpravidla na úrovni umístění značky č. IP 27a.

9.2.5.53 Nejvyšší dovolené rychlosti (č. IP 28)

Značka č. IP 28 informuje o vybraných nejvyšších dovolených rychlostech jízdy stanovených pro jízdu v obci, mimo obec a dálnici.

Značka se umísťuje zejména při vjezdu do republiky v oblasti hraničních přechodů, případně na jiných místech, kde je vhodné stanovené rychlostní limity platné na území ČR připomenout (zejména na pozemních komunikacích s mezinárodním provozem). Pro konkrétní umístění značky je nutné volit místo, kde se vozidla nepohybují vysokou rychlostí, případně na místech určených pro stání vozidel.

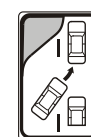
9.2.5.54 Zpoplatnění provozu (č. IP 28a)

Značka č. IP 28a informuje o povinnosti uhradit za stanovených podmínek mýtné nebo časový poplatek. Text na značce se uvádí zpravidla v jazyce sousedního státu a v anglickém jazyce.

Obr. 151

Zásady pro umístění značky jsou obdobné jako pro značku č. IP 28.

9.2.5.55 Střídavé řazení (č. IP 29)

Značkou č. IP 29 se označuje místo, kde při souběžné jízdě platí střídavé řazení do jízdního proudu průběžného pruhu. Značka nestanoví místní úpravu provozu, ale zdůrazňuje obecnou úpravu provozu.

Provedení značky musí odpovídat skutečné situaci v uspořádání průběžného pruhu a pruhu, který dále nepokračuje.

Značka č. IP 29 se umísťuje ve vzdálenosti od 200 m do 50 m od místa ukončení jízdního pruhu. Na směrově rozdělené pozemní komunikaci se značka umísťuje po obou stranách.

9.2.5.56 Státní hranice (č. IP 30)

Značkou č. IP 30 se označuje na území ČR státní hranice na pozemní komunikaci. Při výstupu z ČR se na značce uvádí název příslušného sousedního státu v jeho jazyce.

Před hranicí se SRN – „Bundesrepublik Deutschland“

Před hranicí s Polskem – „Polska“

Před hranicí s Rakouskem – „Republik Österreich“

Před hranicí se Slovenskem – „Slovenská republika“

Při výstupu z ČR se značka č. IP 30 umísťuje ve vzdálenosti do 1000 m před státní hranicí na pozemní komunikaci, značka se doplňuje dodatkovou tabulkou č. E 3a „Vzdálenost“ uvádějící skutečnou vzdálenost ke státní hranici.

Pro vstup do ČR se značka č. IP 30 umísťuje v blízkosti státní hranice.

9.2.5.57 Měření rychlosti (č. IP 31a)

Značkou č. IP 31a lze označit začátek úseku pozemní komunikace, na kterém je měřena rychlost jízdy. Značka č. IP 31a se umísťuje u začátku úseku měření.

9.2.5.58 Konec měření rychlosti (č. IP 31b)

Značkou č. IP 31b se označuje konec úseku komunikace, na kterém je měřena rychlost jízdy.

Značka č. IP 31b se umísťuje u konce úseku měření.

9.2.6 Informativní značky směrové (skupina IS)

9.2.6.1 Směrová tabule pro příjezd k dálnici (s jedním cílem) (č. IS 1a)

Značka č. IS 1a informuje o cíli ve směru přímo k dálnici. Značky se užívá před všemi významnými křižovatkami v oblasti, odkud je využití dálnice dopravně výhodné. Na značce může být uvedena i vzdálenost v km k uvedenému cíli. Před křižovatkou s vlastní dálnicí se užívá značky v provedení, kde je symbol dálnice nahrazen číslem konkrétní dálnice (obr. 152).

Obr. 152

Značka č. IS 1a se umísťuje mimo obec ve vzdálenosti 30-150 m a v obci 10-100 m před hranicí křižovatky.

Podrobnosti o užití, provedení a umístění směrových tabulí v systému orientačního dopravního značení upravují TP 100.

9.2.6.2 Směrová tabule pro příjezd k dálnici (s dvěma cíli) (č. IS 1b)

Značka č. IS 1b informuje o cílech ve směru přímo k dálnici.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 1b jsou stejné jako pro značku č. IS 1a.

9.2.6.3 Směrová tabule pro příjezd k dálnici (s jedním cílem) (č. IS 1c)

Značka č. IS 1c informuje před křižovatkou s dálnicí o cíli, číslu dálnice a směru odbočení k dálnici. Pro označení směru k dálnici ze širší oblasti se užívá značky v provedení, kde je číslo konkrétní dálnice nahrazeno symbolem dálnice (obr. 153).

Obr. 153

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 1c jsou stejné jako pro značku č. IS 1a.

9.2.6.4 Směrová tabule pro příjezd k dálnici (s dvěma cíli) (č. IS 1d)

Značka č. IS 1d informuje o cílech a směru odbočení k dálnici.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 1d jsou stejné jako pro značku č. IS 1a.

9.2.6.5 Směrová tabule pro příjezd k silnici pro motorová vozidla (s jedním cílem) (č. IS 2a)

Značka č. IS 2a informuje o cíli ve směru přímo k silnici pro motorová vozidla. Na značce může být uvedena i vzdálenost v km k uvedenému cíli. Před křižovatkou s vlastní silnicí pro motorová vozidla se užívá značky v provedení, kde je symbol silnice pro motorová vozidla nahrazen číslem konkrétní silnice.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 2a jsou stejné jako pro značku č. IS 1a.

9.2.6.6 Směrová tabule pro příjezd k silnici pro motorová vozidla (s dvěma cíli) (č. IS 2b)

Značka č. IS 2b informuje o cílech a směru (přímém) k silnici pro motorová vozidla.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 2b jsou stejné jako pro značku č. IS 1a.

9.2.6.7 Směrová tabule pro příjezd k silnici pro motorová vozidla (s jedním cílem) (č. IS 2c)

Značka č. IS 2c informuje před křižovatkou se silnicí pro motorová vozidla o cíli, číslu silnice a směru odbočení k silnici pro motorová vozidla. Pro označení směru k silnici pro motorová vozidla ze širší oblasti se užívá značky v provedení, kde je číslo konkrétní silnice nahrazeno symbolem silnice pro motorová vozidla.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 2c jsou stejné jako pro značku č. IS 1a.

9.2.6.8 Směrová tabule pro příjezd k silnici pro motorová vozidla (s dvěma cíli) (č. IS 2d)

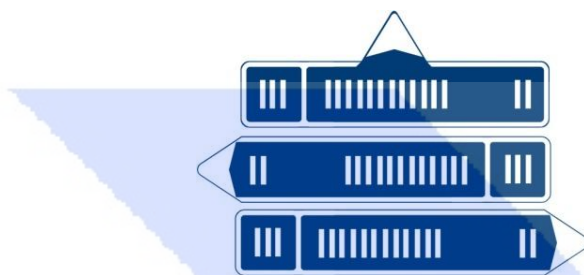
Značka č. IS 2d informuje o cílech a směru odbočení k silnici pro motorová vozidla. Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 2d jsou stejné jako pro značku č. IS 1a.

9.2.6.9 Směrová tabule (s jedním cílem) (č. IS 3a)

Značka č. IS 3a informuje o cíli a případně o vzdálenosti a číslu silnice v přímém směru pozemní komunikace. Číslo silnice I. nebo II. třídy se uvádí v rámečku (pokud se uvedený cíl na silnici daného čísla nachází). Mimo obec se na značce zpravidla uvádí vzdálenost cíle v kilometrech, v obci není nutno vzdálenost uvádět.

Značky č. IS 3a se užívá především před křižovatkou v kombinaci se směrovými tabulemi pro odbočení. V takovém případě se tabule pro přímý směr umísťuje nejvýše, pod ní tabule pro levé odbočení a nejnižše tabule pro pravé odbočení (obr. 154).

Obr. 154

Značky č. IS 3a není nutné užívat před křižovatkou s dopravně málo významnou pozemní komunikací, zde zpravidla postačuje pouze umístění směrové tabule pro odbočení. Značky č. IS 3a lze dále užít za dopravně významnou křižovatkou pro potvrzení směru jízdy.

Značka č. IS 3a se umísťuje mimo obec ve vzdálenosti 30 - 200 m a v obci 10 - 100 m před hranicí křižovatky (vždy před začátkem úseku řazení před křižovatkou). Za křižovatkou se značka umísťuje ve vzdálenosti do 100 m za hranicí křižovatky.

Podrobnosti o užití, provedení a umístění směrových tabulí v systému orientačního dopravního značení upravují TP 100.

9.2.6.10 Směrová tabule (s dvěma cíli) (č. IS 3b)

Značka č. IS 3b informuje o cílech v přímém směru pozemní komunikace. Vzdálenější cíl se uvádí nad cílem bližším.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 3b jsou stejné jako pro značku č. IS 3a.

9.2.6.11 Směrová tabule (s jedním cílem) (č. IS 3c)

Značka č. IS 3c informuje o cíli ve směru odbočení na nejbližší křižovatce.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 3c jsou obdobné jako pro značku č. IS 3a.

9.2.6.12 Směrová tabule (s dvěma cíli) (č. IS 3d)

Značka č. IS 3d informuje o cílech ve směru odbočení na nejbližší křižovatce. Vzdálenější cíl se uvádí nad cílem bližším.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 3d jsou obdobné jako pro značku č. IS 3a.

9.2.6.13 Směrová tabule (s jedním místním cílem) (č. IS 4a)

Značka č. IS 4a informuje o části obce a případně vzdálenosti v přímém směru pozemní komunikace k tomuto místnímu cíli.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 4a jsou obdobné jako pro značku č. IS 3a.

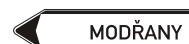
9.2.6.14 Směrová tabule (s dvěma místními cíli) (č. IS 4b)

Značka č. IS 4b informuje o částech obce a případně vzdálenosti v přímém směru pozemní komunikace k těmto místním cílům. Vzdálenější cíl se uvádí nad cílem bližším.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 4b jsou obdobné jako pro značku č. IS 3a.

9.2.6.15 Směrová tabule (s jedním místním cílem) (č. IS 4c)

Značka č. IS 4c informuje o části obce ve směru odbočení na nejbližší křižovatce.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 4c jsou obdobné jako pro značku č. IS 3a.

9.2.6.16 Směrová tabule (s dvěma místními cíli) (č. IS 4d)

Značka č. IS 4d informuje o částech obce ve směru odbočení na nejbližší křižovatce. Vzdálenější cíl se uvádí nad cílem bližším.

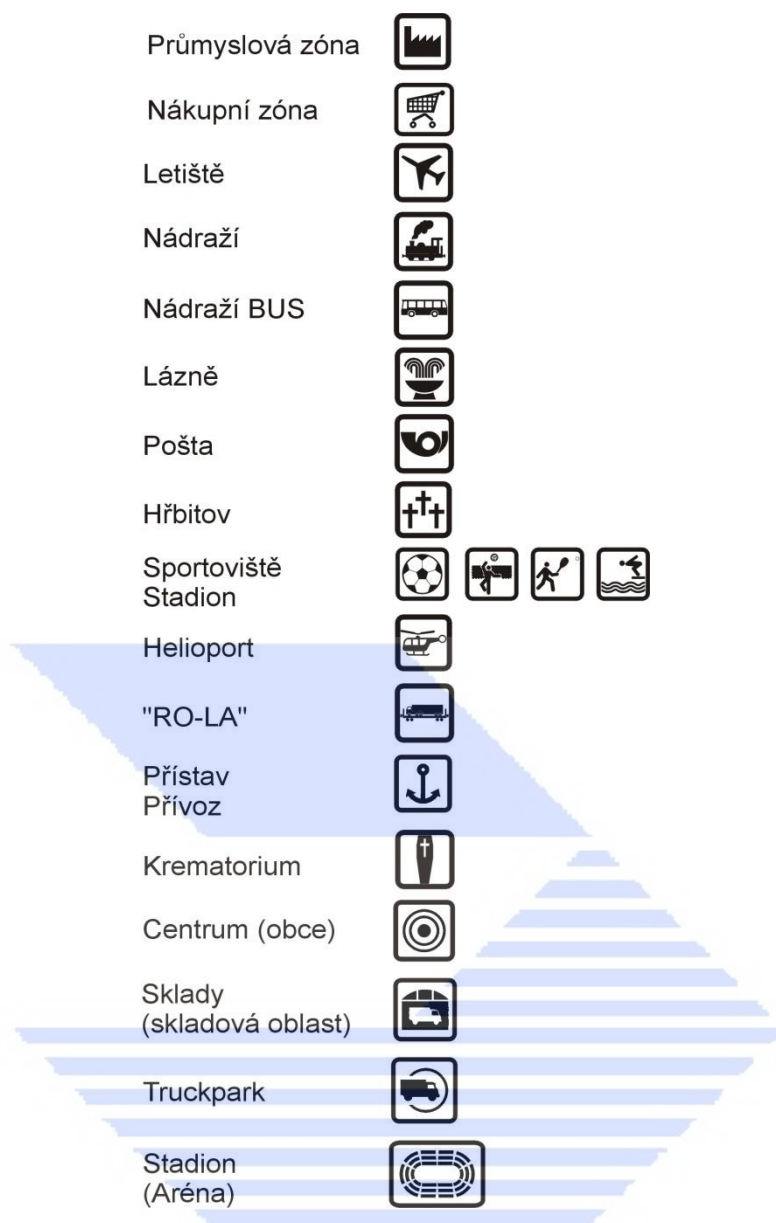
Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 4d jsou obdobné jako pro značku č. IS 3a.

9.2.6.17 Směrová tabule k jinému cíli (č. IS 5)

Značka č. IS 5 informuje vhodným nápisem nebo symbolem o směru a případně vzdálenosti k jinému cíli, než je obec nebo část obce. Značkou se zejména vyznačuje směr k dopravně přístupným veřejným objektům, které nejsou místními cíli a pokud pro ně není určena jiná značka.

Za jiný cíl se považují zejména letiště, nádraží, pošta, lázně, výstaviště, průmyslová zóna, nákupní zóna apod. Pro vybrané cíle jsou stanoveny odpovídající piktogramy (obr. 155).

Obr. 155

Značky č. IS 5 nelze užít k informaci a k vyznačení směru ke komerčním cílům. Ostatní zásady pro užívání a umísťování značky č. IS 5 jsou obdobné jako pro značku č. IS 3a.

Podrobnosti o užití, provedení a umístění směrových tabulí v systému orientačního dopravního značení včetně souboru jiných cílů a vybraných piktogramů upravují TP 100.

9.2.6.18 Návěst před křižovatkou (č. IS 6a)

Značka č. IS 6a informuje na dálnici a SMV o vzdálenosti k nejbližší křižovatce a o číslu výjezdu z křižovatky.

Číslo výjezdu přibližně odpovídá staničení křižovatky. Symbolu vycházejícím z této značky se užívá nad každou následující návěstí před touto křižovatkou uvádějící cíle ve směru odbočení. Vzdálenost uvedená ve spodní části značky se vztahuje k začátku náběhu (klínu) odbočovacího pruhu.

Značka č. IS 6a se umísťuje u křižovatek typu II (např. křižovatka dvou dálnic) ve vzdálenosti 2000 m před začátkem klínu odbočovacího pruhu a u křižovatek typu I (ostatní křižovatky) ve vzdálenosti 1000 m před začátkem klínu odbočovacího pruhu. Pokud to není vzhledem k místním podmínkám možné (např. vzhledem k délce průletových úseků před křižovatkou), lze tuto vzdálenost upravit; pak musí být na značce č. IS 6a uvedena skutečná vzdálenost zaokrouhlená na stovky metrů.

Podrobnosti o užití, provedení a umístění návěstí před křižovatkou v systému orientačního dopravního značení upravují TP 100.

9.2.6.19 Návěst před křižovatkou (č. IS 6b)

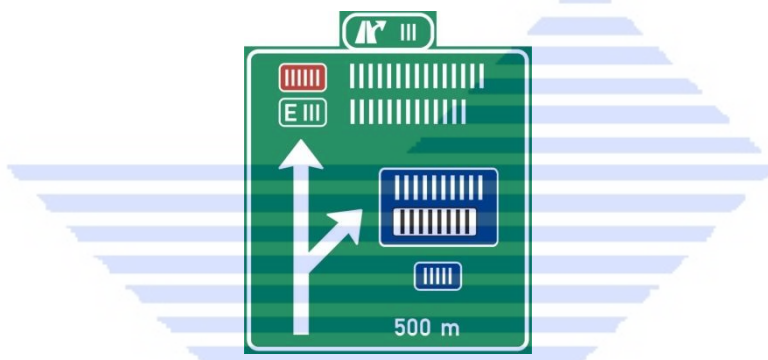
Značka č. IS 6b informuje na dálnici a SMV o vyznačených cílech ve směru přímo a ve směru odbočení.

Značka č. IS 6b má podklad barvy zelené. Cíle ležící na jiné pozemní komunikaci jsou na vloženém poli:

- zelené barvy, jde-li o cíle na dálnici a SMV,
- modré barvy, jde-li o cíle mimo dálnici a SMV,
- bílé barvy, jde-li o místní cíle (části obce, apod.).

Na značce se uvádí číslo dálnice (a číslo silnice pro mezinárodní provoz, pokud je po trase vedena), číslo silnice I. třídy, která je SMV a číslo křižující nebo souběžné pozemní komunikace (pokud se jedná o dálnici, silnici I. nebo II. třídy).

Číslo dálnice, silnice I. třídy, silnice II. třídy a silnice pro mezinárodní provoz se uvádí symbolem příslušné značky, tj. č. IS 16a až č. IS 17.

Obr. 156

Značka č. IS 6b se umísťuje po pravé straně jízdního pásu, zpravidla ve vzdálenosti 500 m před začátkem klínu odbočovacího pruhu. Na silnici pro motorová vozidla ve stísněných poměrech v obci lze značku umístit 250 m před začátkem klínu odbočovacího pruhu. Údaj o vzdálenosti se uvádí ve spodní části značky (obr. 156).

Nad značkou umístěn symbol ze značky č. IS 6a s příslušným číslem výjezdu.

Podrobnosti o užití, provedení a umístění návěstí před křižovatkou v systému orientačního dopravního značení upravují TP 100.

9.2.6.20 Návěst před křižovatkou (č. IS 6c)

Značka č. IS 6c informuje o vyznačených cílech ve směru přímo a ve směru odbočení a o počtu a uspořádání jízdních pruhů.

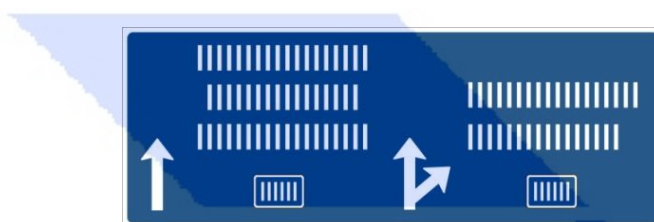
Značka č. IS 6c se umísťuje nad vozovkou a je provedena tak, že se šipky nacházejí přibližně nad osami příslušných jízdních pruhů.

Při užití na dálnici a SMV má značka č. IS 6c podklad barvy zelené a nad značkou je umístěn symbol ze značky č. IS 6a s příslušným číslem výjezdu. Při užití na jiné pozemní komunikaci má značka podklad barvy modré a symbol výjezdu se neuvádí.

Ostatní zásady pro barevné provedení značky a užití symbolů jiných značek jsou obdobné jako pro značku č. IS 6b.

Značka č. IS 6c se umísťuje zpravidla ve vzdálenosti 500 m před začátkem klínu odbočovacího pruhu, případně i ve vzdálenosti 1000 m před začátkem klínu odbočovacího pruhu. Na silnici pro motorová vozidla ve stísněných poměrech v obci lze značku umístit 250m před začátkem klínu odbočovacího pruhu. Údaj o vzdálenosti se uvádí ve spodní části značky.

Na jiné pozemní komunikaci než dálnici nebo SMV se značky č. IS 6c umístěné nad vozovkou užívá k označení směru k cílům z příslušných řadicích pruhů, a to zejména před dopravně významnou křižovatkou (stavební uspořádání křižovatky například vyžaduje umístění návěsti nad vozovkou) (obr. 157).

Obr. 157

Podrobnosti o užití, provedení a umístění návěstí před křižovatkou v systému orientačního dopravního značení upravují TP 100.

9.2.6.21 Návěst před křižovatkou (č. IS 6d)

Značka č. IS 6d informuje o vyznačených cílech ve směru odbočení, případně ve směru přímo a o počtu a uspořádání jízdních pruhů. Na dálnici a SMV se zpravidla tato značka neuvádí.

Značka č. IS 6d se umísťuje vedle vozovky zpravidla ve vzdálenosti 250 m před začátkem klínu odbočovacího pruhu. Pokud vzhledem k místním podmínkám nelze tuto vzdálenost dodržet, uvádí se skutečná vzdálenost ve spodní části značky.

Ostatní zásady pro užití, provedení a umístění značky jsou obdobné jako pro značku č. IS 6c.

9.2.6.22 Návěst před křižovatkou (č. IS 6e)

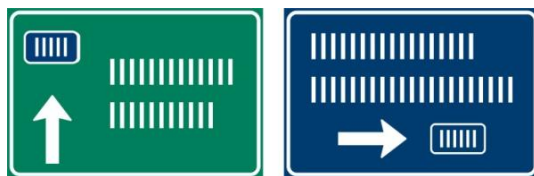

Značka č. IS 6e informuje o cílech a o počtu jízdních pruhů v přímém směru. Na značce se opakují informační údaje uvedené na značce č. IS 6b, č. IS 6c nebo případně č. IS 9a (pokud jsou užitý) pro přímý směr. Při užití značky na dálnici nebo SMV je její podklad v barvě zelené, při užití na jiné pozemní komunikaci je podklad v barvě modré.

Značka č. IS 6e se umísťuje zpravidla nad vozovkou a je provedena tak, že se šipky nacházejí přibližně nad osami příslušných jízdních pruhů.

Šipky současně označují způsob řazení před křižovatkou (řadicí pruhy se již neoznačují příslušnými příkazovými značkami nad jízdními pruhy nebo značkou č. IP 19).

Na složitější křižovatce s odsazenými výjezdy lze značku č. IS 6e umístit i po straně jízdního pásu u místa rozštěpu kolektoru a větve křižovatky společně se značkou č. IS 7a nebo případně IS 7b „Výjezd“. Pokud z tohoto místa pokračuje jako průběžný pouze jeden jízdní pruh, je na značce č. IS 6e šipka jen po levé straně (obr. 158).

Obr. 158

Podrobnosti o užití, provedení a umístění návěstí před křižovatkou v systému orientačního dopravního značení upravují TP 100.

9.2.6.23 Návěst před křižovatkou (č. IS 6f)

Značka č. IS 6f informuje o cílech a počtu jízdních pruhů ve směru odbočení. Na značce se opakují informační údaje uvedené na značce č. IS 6b nebo č. IS 6c (pokud jsou užity) pro směr odbočení. Při užití značky na dálnici nebo SMV je její podklad v barvě zelené, při užití na jiné pozemní komunikaci je podklad v barvě modré.

Směr šipky vyjadřuje směr odbočení a počet šipek odpovídá počtu jízdních pruhů ve směru odbočení.

V případě odbočovacího pruhu se značky č. IS 6f užívá tehdy, pokud je s přihlédnutím k místním podmínkám možno značku umístit až u místa, kde je odbočovací pruh již v plné šířce. Značka se umísťuje buď nad příslušným odbočovacím pruhem (zpravidla vedle značky č. IS 6e) nebo samostatně po straně jízdního pásu. Přednostně se však náhradou za značku č. IS 6f užívá značka č. IS 6g u začátku náběhu (klínu) odbočovacího pruhu.

Na dálnici a SMV je nad značkou umístěn symbol ze značky č. IS 6a s příslušným číslem výjezdu.

V případě řadicího pruhu se značka č. IS 6f umísťuje nad příslušným řadicím pruhem v místě, kde je řadicí pruh již plné šířce. Provedení šipky současně označuje způsob řazení před křižovatkou (řadicí pruh se již neoznačuje příslušnou příkazovou značkou nad jízdním pruhem nebo značkou č. IP 19).

Podrobnosti o užití, provedení a umístění návěstí před křižovatkou v systému orientačního dopravního značení upravují TP 100.

9.2.6.24 Návěst před křižovatkou (č. IS 6g)

Značky č. IS 6g se užívá podle stejných zásad jako značky č. IS 6f pouze s tím rozdílem, že se značka umísťuje na úrovni začátku náběhu (klínu) odbočovacího pruhu. Při užití značky na dálnici nebo SMV je její podklad v barvě zelené, při užití na jiné pozemní komunikaci je podklad v barvě modré.

Na dálnici a SMV je nad značkou umístěn symbol ze značky č. IS 6a s příslušným číslem výjezdu.

Výjimečně lze značky č. IS 9g užít nad vozovkou pro označení řadicího pruhu v případě, že ji lze vzhledem k místním podmínkám umístit pouze nad místem náběhu (klínu) příslušného řadicího pruhu. I v takovém případě označuje způsob řazení.

Podrobnosti o užití, provedení a umístění návěstí před křižovatkou v systému orientačního dopravního značení upravují TP 100.

9.2.6.25 Výjezd (č. IS 7a)

Značka č. IS 7a uvádí poslední informaci o cíli a směru odbočení na křižovatce. Na značce se opakují informační údaje uvedené na značce č. IS 6b nebo č. IS 6c, č. IS 6f, č. IS 6g pro směr odbočení.

Na dálnici a SMV je nad značkou umístěn symbol ze značky č. IS 6a s příslušným číslem výjezdu.

Je-li značka č. IS 7a užitá na výjezdu směrem k dálnici nebo SMV, je podklad značky v barvě zelené; pokud se značka nachází na výjezdu k jiné pozemní komunikaci, je podklad značky v barvě modré; pokud je na značce uveden pouze kulturní, turistický nebo komunální cíl je podklad značky v barvě hnědé; pokud je na značce uveden pouze místní nebo jiný cíl, je podklad značky v barvě bílé, šipka a nápis v barvě černé.

V případě osazení vedle vozovky se značka č. IS 7a se umísťuje v klínu mezi průběžným pruhem a pruhem pro odbočení po levé straně začátku výjezdové větve křižovatky. Umístění značky do terénu musí sledovat hledisko snížení rizika vážných následků v případě střetu vozidla se značkou. Jestliže směrový oblouk výjezdové větve neumožňuje jeho bezpečné projetí rychlostí vyšší než 50 km.hod⁻¹, označuje se jeho průběh dopravním zařízením č. Z 3 "Vodící tabule" v provedení jedné šipky.

V případě osazení nad vozovkou se značka č. IS 7a umísťuje přibližně na úrovni přechodu podélné čáry souvislé (značka č. V 1a) ve značku „Šikmé rovnoběžné čáry“ (č. V 13a).

9.2.6.26 Výjezd (č. IS 7b)

Značka č. IS 7b informuje o číslu výjezdu z dálnice nebo SMV. Značky se užívá zejména v případě, kdy pro dostatečné označení cílů ve směru odbočení postačují předcházející návěstí a samotný výjezd se označuje pouze symbolem ze značky č. IS 6a s příslušným číslem výjezdu.

Ostatní zásady pro barevné provedení značky č. IS 7b jsou obdobné jako pro značku č. IS 7a.

Značka č. IS 7b se umísťuje v klínu mezi průběžným pruhem a pruhem pro odbočení po levé straně začátku výjezdové větve křižovatky.

9.2.6.27 Dálková návěst (č. IS 8a)

Značka č. IS 8a informuje o cílech a směru k uvedeným cílům.

Značky č. IS 8a se užívá za mimoúrovňovou nebo dopravně významnou úrovňovou křižovatkou anebo v prostoru rozlehlé křižovatky k potvrzení směru jízdy k uvedenému cíli (cílům).

Značka č. IS 8a užitá na dálnici a SMV má podklad barvy zelené, na jiné pozemní komunikaci barvy modré.

Podrobnosti o užití, provedení a umístění dálkových návěstí v systému orientačního dopravního značení upravují TP 100.

9.2.6.28 Dálková návěst (č. IS 8b)

Značka č. IS 8b informuje o cílech a vzdálenosti k uvedeným cílům v kilometrech.

Značka č. IS 8b užitá na dálnici a SMV má podklad barvy zelené, na jiné pozemní komunikaci barvy modré.

Na dálnici a SMV, případně u jiné mimoúrovňové křižovatky, se značka č. IS 8b umísťuje přibližně 100 m za ukončením připojovacího pruhu; u úrovnňové křižovatky ve vzdálenosti do 100 m za hranici křižovatky.

Pro potvrzení směru s údajem o vzdálenosti lze značky užít i mimo křižovatku při volné trase pozemní komunikace.

Podrobnosti o užití, provedení a umístění dálkových návěstí v systému orientačního dopravního značení upravují TP 100.

9.2.6.29 Návěst před křižovatkou (č. IS 9a)

Značka č. IS 9a informuje o směru k vyznačeným cílům z blízké křižovatky. Značky se užívá před dopravně významnými křižovatkami, zejména křižovatkami silnic I. třídy, II. třídy a dopravně významných místních komunikací.

Na značce č. IS 9a je schematicky vyjádřen tvar křižovatky a současně vyznačena hlavní a vedlejší pozemní komunikace. Pozemní komunikace, které se křižují nebo spojují pod úhlem větším než 70°, se vyznačují jako kolmice. Hlavní pozemní komunikace je na značce vyznačena šipkou větší šířky než šipka vyznačující vedlejší pozemní komunikaci.

Na značce se uvádí číslo silnice (pokud se jedná o silnici I. nebo II. třídy) a číslo silnice pro mezinárodní provoz, pokud jsou po příslušné pozemní komunikaci vedeny.

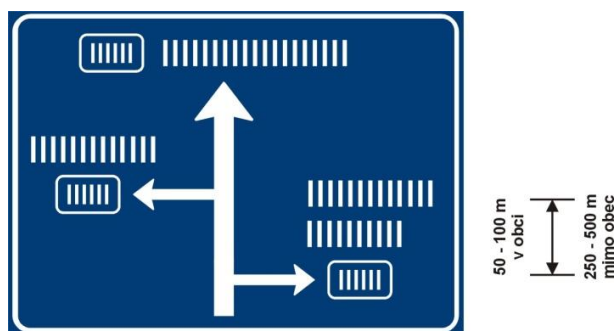
Pokud je to v konkrétním případě pro orientaci významné nebo pokud je nutno značku přesněji orientovat k dané křižovatce, lze ve spodní části značky uvést vzdálenost v metrech k hranici křižovatky.

Pokud se ve vyznačeném směru neoznačuje žádný cíl, vyjadřuje se tento směr čarou (dříkem) bez šipky (obr. 159).

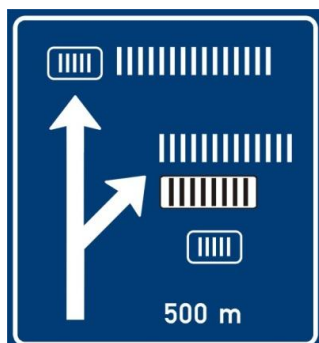
Obr. 159

Pokud je vzdálenost mezi významnými křižovatkami menší než spodní hranice rozmezí stanoveného pro umístění značky č. IS 9a, užije se pouze jediné značky v odpovídajícím provedení (obr. 160).

Obr. 160

V případě mimoúrovňové křižovatky s odbočovacím a připojovacím pruhem mají šipky na značce stejnou šířku (grafika obdobná jako u značky č. IS 6b) (obr. 161).

Obr. 161

Značka č. IS 9a se umísťuje mimo obec 100 - 500 m před hranicí křižovatky. V obci se značka umísťuje ve vzdálenosti 50-100 m před hranicí křižovatky, výjimečně může být tato vzdálenost kratší; i v takovém případě však musí být značka umístěna před začátkem úseku určeného pro řazení vozidel před křižovatkou.

Podrobnosti o užití, provedení a umístění návěsti před křižovatkou v systému orientačního dopravního značení upravují TP 100.

9.2.6.30 Návěst před křižovatkou (č. IS 9b)

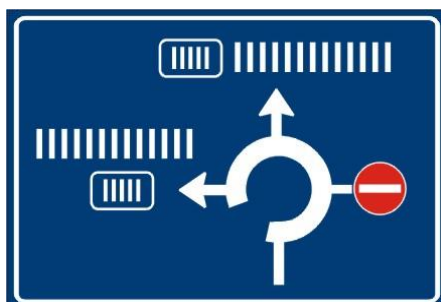

Značka č. IS 9b informuje o směru k vyznačeným cílům z křižovatky s kruhovým objezdem (okružní křižovatky). Značky se užívá před významnými okružními křižovatkami.

Na značce je schematicky vyjádřen tvar křižovatky vycházející ze stavebního uspořádání konkrétní okružní křižovatky.

Odpovídající grafické provedení značky má význam zejména v případě návěsti před okružní křižovatkou s odlehčovací větví křižovatky („bypassem“) nebo před okružní křižovatkou se spirálovitým uspořádáním jízdních pruhů na okružním pásu křižovatky (spirálovitá křižovatka).

V případě zákazu nebo omezení platných pro výjezdovou větev křižovatky se na značce č. IS 9b vyznačuje symbol příslušné značky (obr. 162).

Obr. 162

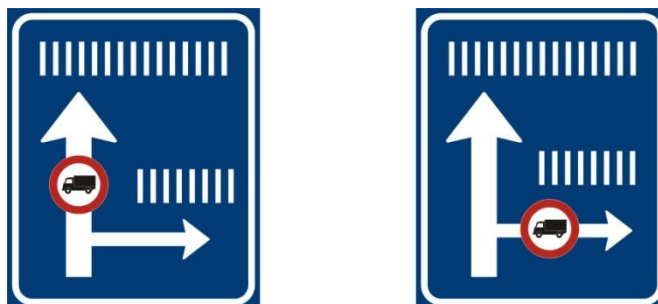
Značka č. IS 9b se umísťuje v obci do 100 m před hranicí křižovatky, mimo obec ve vzdálenosti 100 – 250 m před hranicí křižovatky.

Ostatní zásady pro provedení a umístění značky č. IS 9b jsou obdobné jako pro značku č. IS 9a.

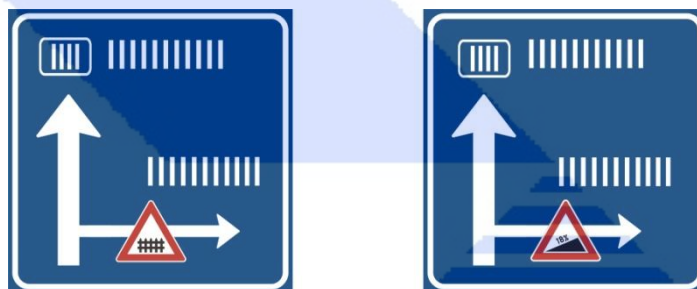

9.2.6.31 Návěst před křižovatkou (č. IS 9c)

Značka č. IS 9c informuje o omezení provozu nebo nebezpečí nacházejících se na pozemní komunikaci za křižovatkou. Druh omezení nebo nebezpečí se vyjadřuje symbolem příslušné zákazové nebo výstražné značky (obr. 163, obr. 164).

Obr. 163

Obr. 164

Značky se užívá především mimo obec, v obci se přednostně užívá značky č. IS 9d. V případě dočasného omezení se užívá značky č. IS 11a "Návěst před objíždkou" se symbolem příslušné značky.

Ostatní zásady pro provedení a umístění značky č. IS 9c jsou obdobné jako pro značku č. IS 9a.

9.2.6.32 Návěst před křižovatkou (č. IS 9d)

Značka č. IS 9d informuje o omezení provozu nebo nebezpečí nacházejících se na pozemní komunikaci za křižovatkou a současně vyznačuje směr objíždění. Značky se užívá především v obci. Druh omezení nebo nebezpečí se vyjadřuje symbolem příslušné zákazové nebo výstražné značky.

Provedení značky odpovídá skutečnosti z hlediska uspořádání jednotlivých pozemních komunikací.

V případě dočasného omezení se užívá značky č. IS 11a "Návěst před objíždkou" se symbolem příslušné značky.

Značka č. IS 9d se umísťuje ve vzdálenosti 50-100 m před hranicí křižovatkou, výjimečně ve vzdálenosti kratší, vždy však před začátkem úseku určeného pro řazení vozidel před křižovatkou.

9.2.6.33 Návěst před křižovatkou (č. IS 9e)

Značka č. IS 9e předem informuje o skutečnosti, že na křižovatce je místní úpravou provozu zakázáno odbočování vlevo, značka současně informuje o směru objíždění. Na značce se vyznačuje směr jízdy k dosažení pozemní komunikace ve směru levého odbočení. Význam značky může být zvýrazněn užitím symbolu příslušné značky (např. č. B 24b) obdobně jako u značky č. IS 9d.

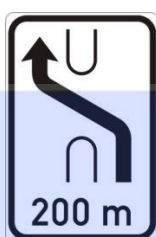
Provedení značky odpovídá skutečnosti z hlediska uspořádání jednotlivých pozemních komunikací.

Značky č. IS 9e se užívá zpravidla v obci a umísťuje se podle stejných zásad jako značka č. IS 9d.

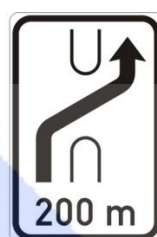

9.2.6.34 Návěst změny směru jízdy (č. IS 10a)

Značka č. IS 10a informuje zejména o změně směru jízdy do protisměru směrově rozdělené pozemní komunikace, změně do původního směru jízdy a o vzdálenosti k takovému místu (obr. 165, obr. 166).

Obr. 165

Obr. 166

Značky č. IS 10a se užívá zejména v případě uzavírky jednoho jízdního pásu nebo případně i při ukončení směrově rozdělené pozemní komunikace. Provedení značky odpovídá skutečnosti z hlediska změny směru jízdy, počtu jízdních pruhů a vzdálenosti k místu změny směru jízdy.

Na dálnici a SMV se značka č. IS 10a umísťuje po obou stranách jízdního pásu ve vzdálenosti cca 200 m před místem změny směru jízdy. V obci se značka umísťuje ve vzdálenosti 50-100 m před místem změny směru jízdy.

Podrobnosti o užití značky č. IS 10a v oblasti pracovního místa upravují TP 66.

9.2.6.35 Návěst změny směru jízdy (č. IS 10b)

Značka č. IS 10b informuje zejména o změně směru jízdy na směrově nerozdělené pozemní komunikaci a o vzdálenosti k takovému místu.

Značky se užívá zejména v případech, kdy je změna směru výrazná, vedení provozu není dostatečně přehledné apod.

Ostatní zásady pro provedení a umístění značky č. IS 10b jsou obdobné jako pro značku č. IS 10a.

9.2.6.36 Návěst změny směru jízdy (č. IS 10c)

Značka č. IS 10c informuje zejména o změně směru jízdy před trvalou překážkou na pozemní komunikaci a případně i o vzdálenosti k takovému místu.

Značky se užívá zejména v případech, kdy je změna směru výrazná, vedení provozu není dostatečně přehledné apod.

Ostatní zásady pro provedení a umístění značky č. IS 10c jsou obdobné jako pro značku č. IS 10a.

9.2.6.37 Návěst změny směru jízdy s omezením (č. IS 10d)

Značka č. IS 10d informuje o změně směru jízdy na směrově rozdělené nebo nerozdělené pozemní komunikaci, o vzdálenosti k takovému místu a vyznačuje omezení platné pro příslušný jízdní pruh. Druh omezení se na značce vyjadřuje užitím symbolu příslušné značky. V případě směrově nerozdělené pozemní komunikace se na značce směrové rozdělení nevyznačuje.

Značky č. IS 10d se užívá zejména v případech, kdy uspořádání (zejména šířkové) příslušného jízdního pruhu nevyhovuje pro provoz všech vozidel.

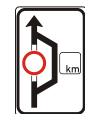
Ostatní zásady pro provedení a umístění značky č. IS 10d jsou obdobné jako pro značku č. IS 10a.

9.2.6.38 Návěst doporučeného způsobu odbočení cyklistů vlevo (IS 10e)

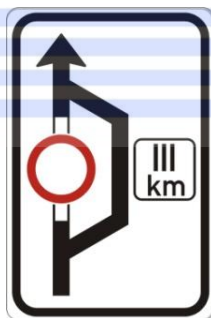
Značka č. IS 10e označuje místo doporučeného způsobu odbočení vlevo pro cyklisty. Značky se užívá zejména před místem (zejména křižovatkou), kde není odbočování vlevo pro cyklisty zcela bezpečné nebo je zakázané. Náhradou za odbočení vlevo se doporučuje příčné překonání pozemní komunikace (tzv. nepřímé odbočení vlevo).

Značka č. IS 10e se umísťuje ve vzdálenosti do 50 m před místem doporučeného odbočení a to tak, aby bylo zřejmé, ke kterému místu se vztahuje.

9.2.6.39 Návěst před objížděnkou (č. IS 11a)

Značka č. IS 11a informuje o uzavírce nebo o omezení na pozemní komunikaci. Uzavírka nebo druh omezení se na značce vyjadřuje symbolem příslušné zákazové značky. Pokud je to pro orientaci účastníků významné, lze na značce uvést další doplňující údaje (délku objížděvky apod.) (obr. 167).

Obr. 167

Na značce lze rovněž schematicky vyjádřit směr a průběh objížděvky. Při krátkodobé uzavírce a při uzavírce v obci s nepodstatným prodloužením trasy po objížděnce se délka objížděvky neuvádí.

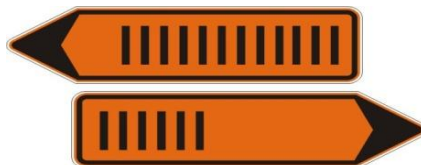
Značky č. IS 11a v odpovídajícím provedení se užívá i k ovlivnění a usměrnění provozu na odklonové trase, pokud to situace v provozu vyžaduje (např. v období dopravních špiček, smogové situace).

Značka č. IS 11a se umísťuje mimo obec ve vzdálenosti 250-500 m a v obci 50-100 m před hranicí křižovatky, na které je nutno odbočit na objížděvkovou nebo odklonovou trasu.

9.2.6.40 Směrová tabule pro vyznačení objížďky (č. IS 11b)

Značka č. IS 11b informuje o cíli a vyznačuje směr a průběh objížďkové nebo odklonové trasy. Značky se užívá v případech, kdy se trasy rozdělují podle jednotlivých cílů nebo pokud na téže pozemní komunikaci probíhá více objížďek nebo odklonů směřujících k různým cílům (obr. 168).

Obr. 168

Značkou č. IS 11b se vyznačuje směr objížďky nebo odklonové trasy v celém jejím průběhu až po vyústění na původní pozemní komunikaci. Značka se umísťuje před každou křižovatkou, kde trasa mění směr nebo kde není její průběh zřejmý a před každou významnější křižovatkou bez ohledu na další směr trasy.

Průběh odklonové trasy pro průjezdní dopravu obcí lze vyznačit značkami č. IS 11b s nápisem "Tranzit" (obr. 169).

Obr. 169

Platí-li objížďka nebo odklon jen pro určitý druh vozidla, lze ve značce č. IS 11b příslušný symbol z dodatkové tabulky č. E 9 "Druh vozidla" (obr. 170) nebo se dodatková tabulka č. E 9 užíje pod značkou č. IS 11b.

Obr. 170

Pokud není nutno v průběhu objížďkové nebo odklonové trasy vyznačovat cíl, užívají se náhradou za značku č. IS 11b značky č. IS 11c nebo IS 11d.

Ostatní zásady umístování značky č. IS 11b jsou obdobné jako pro značku č. IS 3a. Se směrovými tabulemi této skupiny lze značku č. IS 11b umísťovat společně.

9.2.6.41 Směrová tabule pro vyznačení objížďky (č. IS 11c)

Značka č. IS 11c vyznačuje směr a průběh objížďkové nebo odklonové trasy. Značky se užívá v případech, kdy pro orientaci účastníků provozu postačuje jen vyznačení trasy bez dalších doplňujících údajů.

Platí-li objížďka nebo odklon jen pro určitý druh vozidla, užíje pod značkou č. IS 11c dodatková tabulka č. E 9 "Druh vozidla" (obr. 171).

K vyznačení směru přímo se značka č. IS 11c umísťuje svisle, tj. šipkou směřující nahoru.

Při krátkodobé uzavírce lze značku č. IS 11c výjimečně umístit pod značku upravující přednost na křižovatce.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 11c jsou obdobné jako pro značku č. IS 11b.

Obr. 171

9.2.6.42 Směrová tabule pro vyznačení objížděky (č. IS 11d)

Značka č. IS 11d vyznačuje směr a průběh objížděkové nebo odklonové trasy. Značky se užívá v případě, kdy pro orientaci účastníků provozu vyhovuje uvedení čísla dálnice nebo silnice, pro kterou je objížděka nebo odklonová trasa vyznačena.

9.2.6.43 Obec (č. IS 12a)

Značka č. IS 12a informuje o názvu obce. Značka současně vymezuje místo, od kterého platí pravidla provozu stanovená pro obec (nejvyšší dovolená rychlost, jízda v jízdnicích pruzích, apod.). Pokud část obce tvoří samostatně zastavěnou oblast (není spojena souvislou zástavbou, je oddělena extravilánem), označuje se samostatně.

Na hranici dvou samostatných obcí spojených souvislou zástavbou se užívá pouze značka č. IS 12a pro následující obec, značky č. IS 12b pro obec předcházející se neužívá. Podrobnosti upravují TP 100.

Značka č. IS 12a ukončuje platnost omezení vyjádřeného značkou č. B 20a "Nejvyšší dovolená rychlost"; pokud má úprava hranice nejvyšší dovolené rychlosti pokračovat, je nutno značku č. B 20a pod značkou č. IS 12a opakovat. Značka č. IS 12a rovněž ukončuje úsek pozemní komunikace zpoplatněný mýtným.

Značka č. IS 12a se umísťuje zpravidla u začátku zastavěné oblasti přilehlé k pozemní komunikaci, případně až u místa, od kterého je nutno stanovit, aby platila pravidla provozu stanovená pro obec.

9.2.6.44 Konec obce (č. IS 12b)

Značka č. IS 12b informuje o konci obce. Značka ukončuje platnost značky č. IS 12a a rovněž ukončuje platnost omezení vyjádřeného značkou č. B 20a "Nejvyšší dovolená rychlost"; pokud má úprava hranice nejvyšší dovolené rychlosti pokračovat dále, je nutno značku č. B 20a pod značkou č. IS 12b opakovat.

Značka č. IS 12b se umísťuje zpravidla na úrovni značky č. IS 12a.

9.2.6.45 Obec v jazyce národnostní menšiny (č. IS 12c)

Značka informuje o názvu obce v jazyce národnostní menšiny. Podmínky pro užití stanoví zákon o obcích (obecní zřízení).

Značka č. IS 12c se umísťuje pod značkou č. IS 12a (obr. 172).

Obr. 172

9.2.6.46 Konec obce v jazyce národnostní menšiny (č. IS 12d)

Značka informuje o konci obce v jazyce národnostní menšiny.
Značka se umísťuje pod značkou č. IS 12b (obr. 173).

Obr. 173

9.2.6.47 Blízká návěst (č. IS 13)

Značka č. IS 13 informuje o nejbližším cíli (názevu obce) a vzdálenosti k němu ve směru hlavní pozemní komunikace (případně v přímém směru).
Značky se užívá zpravidla na dopravně málo významné komunikaci náhradou za užití značek orientačního dopravního značení (návěsti, směrové tabule, číslo silnice).

Značka se umísťuje po levé straně pozemní komunikace z opačné strany (z rubu) značky č. IS 12a.

9.2.6.48 Hranice územního celku (č. IS 14)

Značka č. IS 14 informuje o názvu územního celku, např. kraje.

Značka č. IS 14 se umísťuje na začátku (na hranici) katastrálního území příslušného územního celku, např. kraje. Konec takového území označuje značka č. IS 14 označující následující územní celek.

9.2.6.49 Jiný název (č. IS 15a)

Značka č. IS 15a informuje např. o názvu řeky, pohoří, přírodní rezervace, části obce, pokud je to pro orientaci účastníka provozu významné.

Značka č. IS 15a se umísťuje u začátku oblasti nebo místa, které označuje.

9.2.6.50 Jiný název (č. IS 15b)

Značka č. IS 15b informuje např. o názvu řeky, pohoří, přírodní rezervace, části obce, pokud je to pro orientaci účastníka provozu významné. Na značce lze dále uvádět další upřesňující informace vztahující se k uvedenému cíli. Pokud se značkou č. IS 15b označuje např. tunel nebo most, lze na značce uvést název a délku tunelu nebo mostu.

Značka č. IS 15b se umísťuje u začátku objektu, oblasti nebo místa, které označuje.

9.2.6.51 Dálnice (č. IS 16a)

5

Značka č. IS 16a informuje o číslu dálnice. Užívá se zpravidla symbolu této značky na návěstích orientačního dopravního značení.

9.2.6.52 Silnice I. třídy (č. IS 16b)

4

Značkou č. IS 16b se označuje silnice I. třídy a značka informuje o číslu silnice (jednociferné číslo). Samostatně se značky užívá za křižovatkou pro potvrzení směru jízdy, pokud k tomuto účelu není užito směrové tabule (č. IS 3a, č. IS 3b, IS 8a nebo IS 8b). Značka č. IS 16b může být provedena i ve tvaru šipky.

V podstatné míře se užívá symbolu značky č. IS 16b na návěstích orientačního dopravního značení. Při souběhu více silnic se uvádějí všechna čísla silnic a značky se umísťují v pořadí dle uváděných čísel od nejnižšího k nejvyššímu. To platí i pro užívání symbolů těchto značek.

Značka č. IS 16b se umísťuje za křižovatkou ve vzdálenosti 5-20 m za hranicí křižovatky, případně dále po trase silnice pro potvrzení směru a informace o číslu silnice.

Podrobnosti o uvádění čísla silnice a o užití, provedení, umístění značky č. IS 16b a symbolu této v systému orientačního dopravního značení upravují TP 100.

9.2.6.53 Silnice I. třídy (č. IS 16c)

57

Značkou č. IS 16c se označuje silnice I. třídy a značka informuje o číslu silnice (dvouciferné číslo). Pro užití a umístění značky č. IS 16c platí stejné zásady jako pro značku č. IS 16b.

9.2.6.54 Silnice II. třídy (č. IS 16d)

302

Značkou č. IS 16d se označuje silnice II. třídy a značka informuje o číslu silnice. Pro užití a umístění značky č. IS 16d platí stejné zásady jako pro značku č. IS 16b.

9.2.6.55 Silnice pro mezinárodní provoz (č. IS 17)

E 50

Značkou č. IS 17 se označuje silnice pro mezinárodní provoz a značka informuje o číslu této silnice. Číslo silnice se uvádí za písmenem „E“, je stanoveno v příloze I. Evropské dohody. Při souběhu dvou nebo více těchto silnic se uvádějí všechna čísla (v pořadí od nejnižšího k nejvyššímu).

Při společném umístění se značkou (značkami) uvádějící národní číslo silnice se značka č. IS 17 umísťuje v pořadí za ní (obr. 174). To platí i pro užívání symbolů těchto značek.

Obr. 174

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 17 jsou obdobné jako pro značku č. IS 16b.

9.2.6.56 Kilometrovník (č. IS 18a)

200,5

Značkou č. IS 18a se označuje vzdálenost v km od začátku pozemní komunikace ve směru staničení. Na dálnici, SMV a případně i jiné směrově rozdělené pozemní komunikaci se značky č. IS 18a umísťují při pravém okraji vozovky ve vzdálenosti zpravidla po 0,5 km. Značka může být doplněna symbolem čísla dálnice nebo silnice a případně s označením strany pozemní komunikace.

Na směrově nerozdělené pozemní komunikaci se značky č. IS 18a umísťují (pokud jsou užity) při pravé straně pozemní komunikace ve vzdálenosti zpravidla po 0,5 km.

9.2.6.57 Kilometrovník (č. IS 18b)

200,5

Značkou č. IS 18b se označuje vzdálenost v km od začátku pozemní komunikace ve směru staničení. Na značce je šipkou vyznačen směr k nejbližší hlásce tísňového volání. Značku lze doplnit i údajem o číslu dálnice nebo silnice a straně, na které se značka nachází (obr. 175).

Obr. 175

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 18b jsou stejné jako pro značku č. IS 18a.

9.2.6.58 Směrová tabule pro cyklisty (s jedním cílem) (č. IS 19a)

14 SEMICE 22

Značka č. IS 19a informuje o cíli, vzdálenosti v km a číslu nebo jiném označení cyklistické trasy v přímém směru. Číslo cyklistické trasy nebo jiné označení se uvádí v rámečku nad symbolem jízdního kola. Pokud v uvedeném směru vede více cyklistických tras, lze jejich čísla nebo označení uvádět společně na jedné značce (obr. 176).

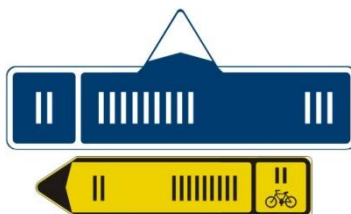

Obr. 176

Značky č. IS 19a se užívá na cyklistické trase především před křižovatkou, kde je nutné označit pro cyklisty směr k vyznačenému cíli odlišně od ostatního provozu (uvedeném např. na směrových tabulích č. IS 3a až č. IS 5). Značky se užívá rovněž před křižovatkou s jinou cyklistickou trasou. V ostatních případech se přednostně užívá značek č. IS 21a až č. IS 21c „Směrová tabulka pro cyklisty“.

Značka č. IS 19a se umísťuje 10 – 30 m před křižovatkou. V kombinaci s ostatními směrovými tabulemi pro cyklisty pro odbočení se směrová tabule pro přímý směr umísťuje nejvýše, pod ní tabule pro levé odbočení a nejnižše tabule pro pravé odbočení.

Směrové tabule pro cyklisty se zpravidla umísťují na samostatném sloupku, pokud se výjimečně umístí společně se směrovými tabulemi pro ostatní provoz (např. č. IS 3a až č. IS 5), umísťují se pod tyto značky (obr. 177).

Obr. 177

9.2.6.59 Směrová tabule pro cyklisty (s dvěma cíli) (č. IS 19b)

Značka č. IS 19b informuje o cílech v přímém směru. Vzdálenější cíl se uvádí nad cílem bližším. Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 19b jsou stejné jako pro značku č. IS 19a.

9.2.6.60 Směrová tabule pro cyklisty (s jedním cílem) (č. IS 19c)

Značka č. IS 19c informuje o cíli ve směru odbočení. Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 19c jsou obdobné jako pro značku č. IS 19a.

9.2.6.61 Směrová tabule pro cyklisty (s dvěma cíli) (č. IS 19d)

Značka č. IS 19d informuje o cílech ve směru odbočení. Vzdálenější cíl se uvádí nad cílem bližším. Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 19d jsou obdobné jako pro značku č. IS 19a.

9.2.6.62 Návěst před křižovatkou pro cyklisty (č. IS 20)

Značka č. IS 20 informuje o směru k vyznačeným cílům a o číslech cyklistických tras. Vzdálenější cíl se uvádí nad cílem bližším.

Značky č. IS 20 se užívá zejména před křížením významnějších cyklistických tras nebo k vyznačení vedení trasy (tras) v nepřehledné oblasti.

Značka č. IS 20 se umísťuje 30 – 50 m před křižovatkou.

9.2.6.63 Směrová tabulka pro cyklisty (č. IS 21a)

Značka č. IS 21a informuje o číslu cyklistické trasy v přímém směru. Číslo cyklistické trasy se uvádí nad symbolem jízdního kola.

Značky č. IS 21a se užívá k potvrzení vedení cyklistické trasy v případě, kdy není účelné užití směrové tabule nebo návěsti pro cyklisty.

Značka č. IS 21a se zpravidla umísťuje 10 – 30 m před křižovatkou, případně za křižovatkou.

9.2.6.64 Směrová tabulka pro cyklisty (č. IS 21b)

Značka č. IS 21b informuje o čísle cyklistické trasy ve směru vlevo. Číslo cyklistické trasy se uvádí vedle symbolu šipky.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 21b jsou obdobné jako pro značku č. IS 21a.

9.2.6.65 Směrová tabulka pro cyklisty (č. IS 21c)

Značka č. IS 21c informuje o čísle cyklistické trasy ve směru vpravo. Číslo cyklistické trasy se uvádí vedle symbolu šipky.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 21c jsou obdobné jako pro značku č. IS 21a.

9.2.6.66 Konec cyklistické trasy (č. IS 21d)

Značka č. IS 21d informuje o ukončení cyklistické trasy. Na značce jsou uvedeny stejné údaje jako na značce č. IS 21a.

Značky č. IS 21d se užíje i v případě, že původní trasa přechází do nové trasy s jiným číslem, případně označením.

9.2.6.67 Označení názvu ulice (č. IS 22a)

Lidická

Značka č. IS 22a informuje o názvu ulice, na které je značka umístěna. Značka může být provedena jako oboustranná.

Značky č. IS 22a se užívá zejména společně s ostatními značkami pro označení názvu dalších ulic.

Při umístění značky č. IS 22a se zejména zohledňuje hledisko dobré viditelnosti pro všechny účastníky provozu, přednostně se volí umístění vyhovující společnému umístění značek pro označení všech ulic na konkrétní křižovatce. Z tohoto důvodu se jeví jako výhodné umístění sestavy uvedených značek na nárožích, proti vyústění ulice apod.

Symbolu této značky lze užít i na velkoplošné značce orientačního dopravního značení (obr. 178).

Obr. 178

9.2.6.68 Označení názvu ulice (č. IS 22b)

↑ Nerudova

Značka č. IS 22b informuje o názvu ulice ve směru přímo.

Pokud je to pro orientaci významné, mohou být na značce uvedena i orientační čísla objektů nacházející se v uvedeném směru.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 22b jsou obdobné jako pro značku č. IS 22a.

9.2.6.69 Označení názvu ulice (č. IS 22c)

Značka č. IS 22c informuje o názvu ulice ve směru vlevo.

Pokud je to pro orientaci významné, mohou být na značce uvedena i orientační čísla objektů nacházející se v uvedeném směru.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 22c jsou obdobné jako pro značku č. IS 22a.

9.2.6.70 Označení názvu ulice (č. IS 22d)

Značka č. IS 22d informuje o názvu ulice ve směru šikmo vpřed. Pro směr šikmo vpravo je šikmá šipka umístěna při pravém okraji značky, pro směr šikmo vlevo je šikmá šipka umístěna při levém okraji značky.

Pokud je to pro orientaci významné, mohou být na značce uvedena i orientační čísla objektů nacházející se v uvedeném směru.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 22d jsou obdobné jako pro značku č. IS 22a.

9.2.6.71 Označení názvu ulice (č. IS 22e)

Značka č. IS 22e informuje o názvu ulice ve směru vpravo.

Pokud je to pro orientaci významné, mohou být na značce uvedena i orientační čísla objektů nacházející se v uvedeném směru.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 22e jsou obdobné jako pro značku č. IS 22a.

9.2.6.72 Označení názvu ulice (č. IS 22f)

Značka č. IS 22f informuje o názvu ulice ve směru vlevo a vpravo.

Pokud je to pro orientaci významné, mohou být na značce uvedena i orientační čísla objektů nacházející se v uvedeném směru.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IS 22f jsou obdobné jako pro značku č. IS 22a.

9.2.6.73 Kulturní nebo turistický cíl - návěst (č. IS 23)

Značka č. IS 23 informuje o kulturním nebo turistickém cíli. Uvedený cíl může být doplněn vhodným symbolem.

Značky č. IS 23 se užívá zejména k označení významné kulturní nebo turistické oblasti nebo konkrétního objektu, a to především na dopravně významné pozemní komunikaci.

V případě označení určité oblasti se značka č. IS 23 umísťuje přibližně na vjezdu do takového území. V případě označení konkrétního objektu se značka umísťuje podle konkrétních podmínek na začátku území, odkud je navádění provozu k uvedenému cíli účelné. Na umístění značky č. IS 23 pak má navazovat umístění dalších značek orientačního dopravního značení až k dosažení uvedeného cíle.

Podrobnosti o označování kulturních a turistických cílů na dálnicích a silnicích upravuje metodický pokyn Ministerstva dopravy.

9.2.6.74 Kulturní nebo turistický cíl (č. IS 24a)

Značka č. IS 24a informuje o kulturním nebo turistickém cíli a směru k němu. Uvedený cíl může být doplněn vhodným symbolem.

Směr k uvedenému cíli na značce vyjadřuje šipka v provedení stejném jako pro značky označující název ulice (č. IS 22b až č. IS 22e).

Značky č. IS 24a se užívá zejména v obci nebo v rámci systému orientačního systému pro kulturní, turistické a komunální cíle. Pro označení kulturního nebo turistického cíle ze širší oblasti nebo způsobu označení společně se směrovými tabulemi orientačního dopravního značení (č. IS 1a až č. IS 5) se užívá značky č. IS 24b.

Značka (značky) č. IS 24a se umísťují společně pouze se značkou (značkami) č. IS 24c „Komunální cíl“. Pro umístění a pořadí značek v jedné sestavě platí stejné zásady jako pro značky označující název ulice.

9.2.6.75 Kulturní nebo turistický cíl (č. IS 24b)

Značka č. IS 24b informuje o kulturním nebo turistickém cíli, směru a případně o vzdálenosti k němu. Uvedený cíl může být doplněn vhodným symbolem.

Značky se užívá zejména k označení kulturního nebo turistického cíle ze širší oblasti s využitím společného umístění se směrovými tabulemi orientačního dopravního značení (č. IS 1a až č. IS 5). Ostatní zásady pro provedení, užití a umístění značky č. IS 24b jsou obdobné jako pro značku č. IS 3a.

Podrobnosti o označování kulturních a turistických cílů na dálnicích a silnicích upravuje metodický pokyn Ministerstva dopravy.

9.2.6.76 Komunální cíl (č. IS 24c)

Značka č. IS 24c informuje o komunálním cíli a směru k němu. Uvedený cíl může být doplněn vhodným symbolem.

Ostatní zásady pro užití, provedení a umístění značky č. IS 24c jsou obdobné jako pro značku č. IS 24a.

9.2.7 Informativní značky jiné (skupina IJ)

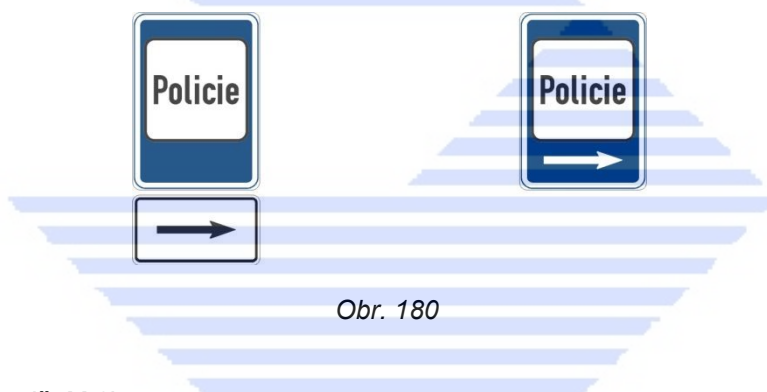
9.2.7.1 Policie (č. IJ 1)

Značka č. IJ 1 informuje o nejbližší služebně Policie České republiky. Pro včasnou informaci je nutno užít značek předběžných, tj. značky č. IJ 1 doplněné dodatkovou tabulkou č. E 3a "Vzdálenost" s odpovídajícím údajem. Případně lze tento údaj uvést přímo ve spodní části značky (obr. 179). Poslední předběžná značka se umísťuje zpravidla ve vzdálenosti 500 m.

Obr. 179

Nachází-li se služebna policie na odbočující pozemní komunikaci, doplňuje se značka č. IJ 1 dodatkovou tabulkou č. E 7b "Směrová šipka" označující směr příjezdu, případně lze směrovou šipku vyznačit ve spodní části značky (obr. 180). Užitím dodatkové tabulky č. E 13 „Text“ lze uvést i další doplňující údaje pro zlepšení orientace, zejména údaje o místě (obec, část obce, ulice, apod.). Bezprostředně u objektu policie se značka č. IJ 1 zpravidla neumísťuje, neboť místo je většinou dostatečně zřetelné.

Obr. 180

9.2.7.2 Nemocnice (č. IJ 2)

Značka č. IJ 2 informuje o blízkosti nemocnice.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IJ 2 jsou obdobné jako pro značku č. IJ 1.

9.2.7.3 První pomoc (č. IJ 3)

Značka č. IJ 3 informuje o blízkosti zařízení, kde je poskytována služba první pomoci.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IJ 3 jsou obdobné jako pro značku č. IJ 1.

9.2.7.4 Zastávka (č. IJ 4a)

Značkou č. IJ 4a se symbolem vozidla (vozidel) hromadné dopravy osob se označuje zastávka městské hromadné dopravy.

Značka č. IJ 4a se umísťuje na konci zastávky (ve směru jízdy) na označnicku. Na sloupku označnicku zastávky lze umístit tabulky s dalšími dopravními informacemi (název zastávky, čísla linek, jízdní řády apod.).

Pro označení zastávky pro vozidla taxislužby se ve značce uvádí nápis „TAXI“.

9.2.7.5 Zastávka (č. IJ 4b)

Značka č. IJ 4b označuje zastávku linkové osobní dopravy. Ve značce se uvádí nápis „ZASTÁVKA“ a případně provozovatel linkové osobní dopravy.

Značka č. IJ 4b se umísťuje na konci zastávky (ve směru jízdy) na označnicku. Na sloupku označnicku zastávky lze umístit tabulky s dalšími dopravními informacemi (název zastávky, čísla linek, jízdní řády apod.).

9.2.7.6 Zastávka autobusu (č. IJ 4c)

Značkou č. IJ 4c se označuje začátek zastávky autobusu (ve směru jízdy), pokud je to pro bezpečnost a plynulost provozu významné. Značky se užívá zejména k označení zastávky delší než 30 m, případně pokud umístění zastávky není dostatečně zřetelné nebo pokud se zastávka nachází v jízdním pruhu.

K označení společné zastávky autobusu a trolejbusu se užívá jedné značky obsahující symboly obou dopravních prostředků (obr. 181).

Značky není nutno užít v případě, kdy je prostor zastávky vyznačen vodorovnou značkou č. V 11a "Zastávka autobusu nebo trolejbusu".

Obr. 181

Značka č. IJ 4c se umísťuje na začátku zastávky, konec zastávky vymezuje značka č. IJ 4a nebo č. IJ 4b.

Značka č. IJ 4c přerušuje platnost značek označujících zákaz zastavení a stání (č. B 28, č. B 29) a značek označujících parkoviště (č. IP 11a až č. IP 13c).

9.2.7.7 Zastávka tramvaje (č. IJ 4d)

Značkou č. IJ 4d se označuje zastávka tramvaje bez nástupního ostrůvku.

K označení společné zastávky tramvaje a autobusu nebo trolejbusu se užívá jedné značky obsahující odpovídající symboly dopravních prostředků.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IJ 4d jsou obdobné jako pro značku č. IJ 4c.

Značka č. IJ 4d přerušuje platnost značek označujících zákaz zastavení a stání (č. B 28, č. B 29) a značek označujících parkoviště (č. IP 11a až č. IP 13c).

9.2.7.8 Zastávka trolejbusu (č. IJ 4e)

Značkou č. IJ 4e se označuje zastávka trolejbusu.

K označení společné zastávky trolejbusu a autobusu nebo tramvaje se užívá jedné značky obsahující odpovídající symboly dopravních prostředků.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IJ 4e jsou obdobné jako pro značku č. IJ 4c.

Značka č. IJ 4e přerušuje platnost značek označujících zákaz zastavení a stání (č. B 28, č. B 29) a značek označujících parkoviště (č. IP 11a až č. IP 13c).

9.2.7.9 Informace (č. IJ 5)

Značka č. IJ 5 informuje o blízkosti místa, kde lze obdržet zejména turistické informace.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IJ 5 jsou obdobné jako pro značku č. IJ 1.

Podrobnosti o označení místa poskytujícího informace, které je součástí odpočívky, upravují TP 100.

9.2.7.10 Telefon (č. IJ 6)

Značka č. IJ 6 informuje o blízkosti místa, kde je veřejně přístupný telefonní přístroj.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IJ 6 jsou obdobné jako pro značku č. IJ 1.

9.2.7.11 Čerpací stanice (č. IJ 7)

Značka č. IJ 7 informuje o blízkosti čerpací stanice pohonných hmot.

Informace o prodeji LPG nebo CNG se uvádí na dodatkové tabulce č. E 13 „Text“.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IJ 7 jsou obdobné jako pro značku č. IJ 1.

Podrobnosti o označení čerpací stanice, která je součástí odpočívky, upravují TP 100.

9.2.7.12 Opravna (č. IJ 8)

Značka č. IJ 8 informuje o blízkosti opravny motorových vozidel.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IJ 8 jsou obdobné jako pro značku č. IJ 1.

9.2.7.13 Stanice technické kontroly (č. IJ 9)

Značka č. IJ 9 informuje o blízkosti stanice technické kontroly.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IJ 9 jsou obdobné jako pro značku č. IJ 1.

9.2.7.14 Hotel nebo motel (č. IJ 10)

Značka č. IJ 10 informuje o blízkosti hotelu nebo motelu.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IJ 10 jsou obdobné jako pro značku č. IJ 1.

Podrobnosti o označení hotelu nebo motelu, který je součástí odpočívky, upravují TP 100.

9.2.7.15 Restaurace (č. IJ 11a)

Značka č. IJ 11a informuje o blízkosti restaurace.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IJ 11a jsou obdobné jako pro značku č. IJ 1.

Podrobnosti o označení restaurace, která je součástí odpočívky, upravují TP 100.

9.2.7.16 Občerstvení (č. IJ 11b)

Značka č. IJ 11b informuje o blízkosti zařízení, kde je poskytováno občerstvení. Pokud je místo již označeno značkou č. IJ 11a "Restaurace", značky č. IJ 11b se neužívá.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IJ 11b jsou obdobné jako pro značku č. IJ 1. Podrobnosti o označení místa pro občerstvení, které je součástí odpočívky, upravují TP 100.

9.2.7.17 WC (č. IJ 12)

Značka č. IJ 12 informuje o blízkosti veřejně přístupného WC. Značky č. IJ 12 se neužívá, pokud je místo již označeno značkou č. IJ 10 "Hotel nebo motel" nebo č. IJ 11a "Restaurace".

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IJ 12 jsou obdobné jako pro značku č. IJ 1. Podrobnosti o označení WC, které je součástí parkoviště nebo odpočívky, upravují TP 100.

9.2.7.18 Místo pro odpočinek (č. IJ 13)

Značka č. IJ 13 informuje o blízkosti místa vhodného a vybaveného pro krátké posezení a odpočinek. Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IJ 13 jsou obdobné jako pro značku č. IJ 1.

9.2.7.19 Tábořiště pro stany (č. IJ 14a)

Značka č. IJ 14a informuje o blízkosti tábořiště pro stany.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IJ 14a jsou obdobné jako pro značku č. IJ 1.

9.2.7.20 Tábořiště pro obytné přívěsy (č. IJ 14b)

Značka č. IJ 14b informuje o blízkosti tábořiště pro obytné přívěsy.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IJ 14b jsou obdobné jako pro značku č. IJ 1.

9.2.7.21 Tábořiště pro stany a pro obytné přívěsy (č. IJ 14c)

Značka č. IJ 14c informuje o blízkosti tábořiště pro stany a obytné přívěsy.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IJ 14c jsou obdobné jako pro značku č. IJ 1.

9.2.7.22 Dopravní vysílání (č. IJ 15)

Značka č. IJ 15 informuje o rozhlasové stanici s celoplošným dopravním vysíláním. Na značce se uvádí název stanice a vysílací frekvence pokrývající danou oblast.

9.2.7.23 Silniční kaple (č. IJ 16)

Značka č. IJ 16 informuje o modlitebním místě nacházejícím se v blízkosti pozemní komunikace. Podmínkou označení je existence kapacitního parkoviště v blízkosti místa.

Pokud je silniční kaple součástí odpočívky, lze symbol značky č. IJ 16 uvést na společné tabuli se symboly jiných dopravních značek označující služby na odpočívce.

Ostatní zásady pro užití a umístění značky č. IJ 16 jsou obdobné jako pro značku č. IJ 1.

9.2.7.24 Truckpark (č. IJ 17a)

Značka informuje o nejbližší křižovatce, ze které lze dojet k blízkému komplexnímu obslužnému zařízení určeného pro nákladní vozidla.

Značky se užívá pouze na dálnici a SMV, číslo na značce odpovídá číslu výjezdu křižovatky.

Značka č. IJ 17a se umísťuje před první návěstí před křižovatkou (č. IS 6a). Další směr k zařízení se na výjezdové větvi a navazujících komunikacích označuje značkami č. IS 5 "Směrová tabule k jinému cíli", ve kterých se v rámečku uvádí piktogram truckparku.

9.2.7.25 Truckpark (č. IJ 17b)

Značka informuje o vzdálenosti k nejbližšímu komplexnímu zařízení pro nákladní vozidla nacházejícího se na dané pozemní komunikaci nebo v její blízkosti.

Pokud je to pro navádění provozu žádoucí, označuje se další směr k zařízení značkami č. IS 5 "Směrová tabule k jinému cíli", ve kterých se v rámečku uvádí piktogram truckparku.

9.2.8 Dodatkové tabulky (skupina E)

9.2.8.1 Počet (č. E 1)

Dodatkové tabulky č. E 1 se užívá ve spojení se značkou č. A 2a "Dvojitá zatáčka, první vpravo" nebo č. A 2b "Dvojitá zatáčka, první vlevo", pokud po sobě následují 3 nebo 4 zatáčky a jejich vzájemná vzdálenost je menší než 250 m. Tabulka č. E 1 udává skutečný celkový počet zatáček, tj. "3x" nebo "4x".

Dodatkové tabulky č. E 1 se užívá ve spojení se značkou č. A 30 "Železniční přejezd bez závor", pokud jsou dva železniční přejezdy bez závor ve vzdálenosti kratší než 30 m. Tabulka č. E 1 uvádí údaj "2x".

Dodatkové tabulky č. E 1 je možno dále užít např. ve spojení se značkou č. A 7b „Pozor zpomalovací práh“ v případě umístění více těchto prahů za sebou, dále se značkami označujícími parkoviště k vyjádření počtu parkovacích míst (nejvíce však do počtu šesti míst) apod.

9.2.8.2 Tvar křižovatky (č. E 2a)

Dodatková tabulka č. E 2a vyznačuje tvar křižovatky, na které není přednost v jízdě upravena místní úpravou provozu. Tabulky č. E 2a se užívá výlučně ve spojení se značkou č. A 3 "Křižovatka".

Tabulky č. E 2a se užívá jen v případě, pokud se nejedná o křižovatku průsečnou s přibližně pravým úhlem křížení pozemních komunikací. Vyznačení tvaru křižovatky na dodatkové tabulce musí vycházet ze skutečného geometrického tvaru křižovatky. Pozemní komunikace, po které se ke křižovatce přijíždí, je vyznačena čarou vycházející od spodního okraje tabulky.

9.2.8.3 Tvar křižovatky (č. E 2b)

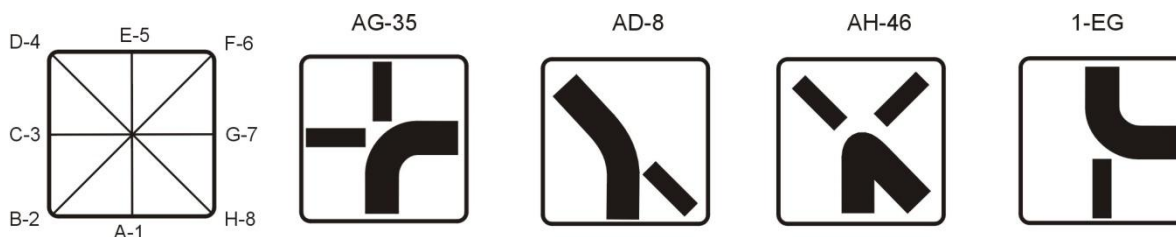
Dodatková tabulka č. E 2b vyznačuje tvar křižovatky a hlavní a vedlejší pozemní komunikaci. Tabulky č. E 2b se užívá ve spojení se značkou č. P 1 "Křižovatka s vedlejší pozemní komunikací", č. P 2 "Hlavní pozemní komunikace", č. P 4 "Dej přednost v jízdě!" a č. P 6 "Stůj, dej přednost v jízdě!".

Při společném umístění se značkou č. P 1 se tabulky č. E 2b užívá v případě, kdy hlavní pozemní komunikace mění směr, nebo když se nejedná o průsečnou křižovatku s přibližně pravým úhlem

křížení. Tabulky č. E 2b v odpovídajícím provedení se pak užívá i pod značkou označující vedlejší pozemní komunikaci.

Vyznačení tvaru křižovatky na tabulce č. E 2b musí vycházet ze skutečného geometrického tvaru křižovatky. Hlavní pozemní komunikace je znázorněna čarou dvojnásobné šířky, než čára znázorňující vedlejší pozemní komunikaci. Pozemní komunikace, po které se ke křižovatce přijíždí, se vyznačuje čarou vycházející od spodního okraje tabulky (od středu).

Základní tvary se odvozují z pomocného schématu. Pro vyjádření tvaru křižovatky se vedení hlavní pozemní komunikace označuje písmeny a vedlejší pozemní komunikace čísly (obr. 182). Pokud schéma pro konkrétní situaci nevyhovuje, přizpůsobuje se vyobrazení skutečnému tvaru křižovatky.

Obr. 182

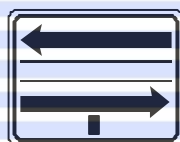
Na tabulce se vyznačuje i odsazení vjezdů do křižovatky. Drobné stavební úpravy křižovatky (např. pomocí dopravních ostrůvků) se nevyznačují.

Tabulka č. E 2b vyznačuje tvar jedné křižovatky, čára vyznačující hlavní pozemní komunikaci je nepřerušená.

9.2.8.4 Tvar křižovatky (č. E 2c)

Dodatková tabulka č. E 2c vyznačuje tvar křižovatky se směrově rozdělenou pozemní komunikací a hlavní a vedlejší pozemní komunikací. Na tabulce se vyznačuje skutečné uspořádání křižovatky. Tabulkou se vyznačuje i uspořádání, kdy střední dělicí pás není přerušen a příčný přejezd není možný (obr. 183).

Obr. 183

Dodatkové tabulky č. E 2c se užívá zejména ve spojení se značkou č. P 4 "Dej přednost v jízdě!" a č. P 6 "Stůj, dej přednost v jízdě!". Tabulky se užívá před každou úroňovou křižovatkou se směrově rozdělenou pozemní komunikací.

V odůvodněných případech se užívá i tabulky č. E 2c ve spojení se značkou č. P 2 „Hlavní pozemní komunikace“, případně č. P 1 „Křižovatka s vedlejší pozemní komunikací“.

Ostatní zásady pro užití a provedení tabulky č. E 2c jsou obdobné jako pro tabulku č. E 2b.

9.2.8.5 Tvar dvou křižovatek (č. E 2d)

Dodatková tabulka č. E 2d vyznačuje tvar dvou blízkých křižovatek a hlavní a vedlejší pozemní komunikaci.

Na tabulce užitě pod značkou č. P 4 "Dej přednost v jízdě!" a č. P 6 "Stůj, dej přednost v jízdě!" se pozemní komunikace, po které se ke křižovatce přijíždí, vyznačuje čarou vycházející od středu spodního okraje tabulky. Pokud se čarou vycházející od spodního okraje vyznačuje i sousední komunikace, je komunikace, po které se ke křižovatce přijíždí, vyznačena delší čarou. Čára vyznačující hlavní pozemní komunikaci je přerušena (obr. 184).

Obr. 184

9.2.8.6 Vzdálenost (č. E 3a)

1500 m

Dodatková tabulka č. E 3a vyznačuje vzdálenost k místu, od kterého platí značka, pod kterou je tabulka umístěna. Tabulky č. E 3a se užívá pod výstražnými značkami, které nejsou umístěny ve stanoveném rozmezí vzdálenosti před značeným místem a pod všemi značkami předběžnými (u značek informativních může být údaj o vzdálenosti uveden přímo ve spodní části značky).

Údaj o vzdálenosti se u výstražných značek vztahuje k místu nebezpečí (resp. začátku úseku), u zákazových a příkazových k místu začátku zákazu nebo příkazu a u informativních značek k místu, ke kterému se vztahují. Po předběžné značce zákazové a příkazové musí následovat umístění značky základní (tj. značka bez tabulky č. E 3a).

Údaj o vzdálenosti se do hodnoty 300 m zaokrouhuje na celé desítky metrů, nad 300 m do 3000 m na celé stovky metrů a nad 3000 m na celé kilometry.

9.2.8.7 Vzdálenost (č. E 3b)

STOP-150 m

Dodatkové tabulky č. E 3b se užívá pouze ve spojení se značkou č. P 4 "Dej přednost v jízdě!" jako předběžné značky ke značce č. P 6 "Stůj, dej přednost v jízdě!".

Údaj o vzdálenosti se na tabulce č. E 3b uvádí v celých desítkách metrů k místu, kde platí povinnost zastavit vozidlo.

9.2.8.8 Délka úseku (č. E 4)

↑ 2 km ↑

Dodatkovou tabulkou č. E 4 se vyznačuje délka úseku, ve kterém platí význam značky, pod kterou je tabulka umístěna. Tabulky č. E 4 se užívá zejména ve spojení s výstražnými značkami upozorňujícími na nebezpečí hrozící v určitém úseku; z ostatních skupin se užívá především se značkou č. B 23a "Zákaz zvukových výstražných znamení" a č. IP 5 "Doporučená rychlost".

Na tabulce č. E 4 se délka úseku do 1 km uvádí v metrech se zaokrouhlením na stovky metrů. Nad 1 km se délka úseku uvádí v celých kilometrech se zaokrouhlením na jedno desetinné místo.

9.2.8.9 Celková hmotnost (č. E 5)

3,5 t

Dodatkové tabulky č. E 5 se užívá ve spojení se zákazovými značkami, jejichž platnost je nutno omezit jen na vozidla, u kterých nejvyšší povolená hmotnost přesahuje údaj uvedený na tabulce. U jízdní soupravy rozhoduje součet nejvyšších povolených hmotností vozidel soupravy.

Tabulky č. E 5 se užívá především ve spojení se značkou č. B 4 "Zákaz vjezdu nákladních automobilů" (údaj může být uveden i ve spodní části značky), č. B 20a "Nejvyšší dovolená rychlost" a č. B 22 "Zákaz předjíždění pro nákladní automobily".

Údaj na tabulce č. E 5 se uvádí v tunách s jedním desetinným místem.

9.2.8.10 Za mokra (č. E 6)

Dodatková tabulka č. E 6 omezuje platnost značky, pod kterou je umístěna, pouze na podmínky mokré vozovky.

Tabulky č. E 6 se užívá zejména ve spojení se značkami č. A 8 "Nebezpečí smyku" a č. B 20a "Nejvyšší dovolená rychlost".

9.2.8.11 Směrová šipka (č. E 7a)

Dodatková tabulka č. E 7a vyznačuje přímý směr k místu, ke kterému se značka, pod kterou je tabulka umístěna, vztahuje. Ve spojení s výstražnou značkou šipka vyznačuje směr, kde hrozí nebezpečí vyjádřené na značce. Při společném umístění s ostatními značkami dává tabulka č. E 7a těmto značkám charakter značek předběžných. Po značce předběžné musí následovat značka základní (tj. značka bez tabulky č. E 7a).

U informativní značky může být šipka vyznačena ve spodní části značky. Pokud je takto označené místo dále dostatečně zřetelné, není nutno následně užít značky základní.

Tabulky č. E 7a se užívá zejména ve spojení se značkami označujícími parkoviště v případě, kdy je nutno usměrnit provoz na parkovišti do různých směrů podle druhů vozidel. V ostatních případech se tabulky užívá v odůvodněných případech pro předběžné upozornění na značku nacházející se ve směru přímo.

9.2.8.12 Směrová šipka (č. E 7b)

Dodatková tabulka č. E 7b vyznačuje směr k místu, ke kterému se značka, pod kterou je tabulka umístěna, vztahuje. Ve spojení s výstražnou značkou šipka vyznačuje hrozící nebezpečí vyjádřené na značce ve směru na odbočující pozemní komunikaci. Při společném umístění s ostatními značkami dává tabulka č. E 7b těmto značkám charakter značek předběžných. Po značce předběžné musí následovat značka základní (tj. značka bez tabulky č. E 7b).

U informativní značky může být šipka vyznačena ve spodní části značky. Pokud je takto označené místo dále dostatečně zřetelné, není nutno následně užít značky základní.

9.2.8.13 Začátek úseku (č. E 8a)

Dodatková tabulka č. E 8a vyznačuje začátek úseku, pro který platí značka, pod kterou je tabulka umístěna. Tabulky č. E 8a se užívá zejména v případě, kdy platnost značky nezačíná na křižovatce nebo pokud je nutné začátek úseku zdůraznit.

Tabulky č. E 8a se užívá zejména společně se značkami č. B 25 "Zákaz otáčení", č. B 28 "Zákaz zastavení", č. B 29 "Zákaz stání" a případně se značkami označujícími parkoviště, apod.

9.2.8.14 Průběh úseku (č. E 8b)

Dodatková tabulka č. E 8b vyznačuje průběh úseku, pro který platí značka, pod kterou je tabulka umístěna. Tabulky č. E 8b se užívá zejména v případě, kdy je nutno na průběh platnosti značky zvlášť upozornit (např. v případě delšího úseku, při větší vzdálenosti od křižovatky, apod.).

9.2.8.15 Konec úseku (č. E 8c)

Dodatková tabulka č. E 8c vyznačuje konec úseku, pro který platí značka, pod kterou je tabulka umístěna. Tabulky č. E 8c se užívá zejména k ukončení platnosti značky, pokud k tomuto účelu není

zavedena odpovídající samostatná značka nebo pokud platnost značky nekončí na křižovatce anebo užitím jiné značky.

Tabulky č. E 8c se užívá zejména společně se značkami č. B 25 "Zákaz otáčení", č. B 28 "Zákaz zastavení", č. B 29 "Zákaz stání" a případně se značkami označujícími parkoviště, apod.

9.2.8.16 Úsek platnosti (č. E 8d)

Dodatková tabulka č. E 8d vyznačuje úsek platnosti ve směru šipky (podle provedení šipky vpravo nebo vlevo) a případně v uvedené vzdálenosti, pro který platí značka, pod kterou je tabulka umístěna.

Tabulky č. E 8d se užívá zejména společně se značkami č. B 28 "Zákaz zastavení", č. B 29 "Zákaz stání" a značkami označujícími parkoviště v případě umístění čelně k příjezdu vozidel.

9.2.8.17 Úsek platnosti (č. E 8e)

Dodatková tabulka č. E 8e vyznačuje úsek platnosti vpravo a vlevo ve směru šipek a případně v uvedené vzdálenosti, pro který platí značka, pod kterou je tabulka umístěna.

Tabulky č. E 8e se užívá společně se značkami č. B 28 "Zákaz zastavení", č. B 29 "Zákaz stání" a značkami označujícími parkoviště v případě umístění čelně k příjezdu vozidel.

9.2.8.18 Druh vozidla (č. E 9)

Dodatková tabulka č. E 9 omezuje platnost značky, pod kterou je umístěna, na vyznačený druh vozidla. Druh vozidla se vyjadřuje především symboly ze zákazových značek č. B 3b až č. B 10.

9.2.8.19 Tvar křížení pozemní komunikace s dráhou (č. E 10)

Dodatkovou tabulkou č. E 10 se vyznačuje tvar křížení s dráhou zejména v případě nedostatečného rozhledu na trať nebo ostrého úhlu křížení pozemní komunikace s dráhou.

Tabulka se umísťuje nad značku č. A 31c "Návěstní deska (80 m)". Na tabulce je schematicky vyjádřen skutečný tvar křížení silnice s dráhou.

9.2.8.20 Bez časového poplatku (č. E 11)

Dodatkovou tabulkou č. E 11 se ve spojení se značkou č. IP 14a „Dálnice“ nebo č. IP 15a „Silnice pro motorová vozidla“ označuje úsek dálnice nebo silnice pro motorová vozidla, který není zpoplatněn časovým poplatkem. Konec takového úseku se označuje příslušnou značkou č. IP 14a nebo IP 15a bez dodatkové tabulky č. E 11 nebo případně s dodatkovou tabulkou č. E 13 „Text“ s nápisem „S POPLATKEM“ nebo s příslušným symbolem zpoplatnění.

9.2.8.21 Bez mýtného (č. E 11a)

Dodatkovou tabulkou č. E 11a se ve spojení se značkou č. IP 14a "Dálnice" nebo č. IP 15a "Silnice pro motorová vozidla" označuje úsek dálnice nebo SMV, který není zpoplatněn mýtným. Konec takového úseku se označuje příslušnou značkou č. IP 14a nebo č. IP 15a bez dodatkové tabulky č. E 11a.

9.2.8.22 Bez časového poplatku a mýtného (č. E 11b)

Dodatkovou tabulkou č. E 11b se ve spojení se značkou č. IP 14a "Dálnice" nebo č. IP 15a "Silnice pro motorová vozidla" označuje úsek dálnice nebo SMV, který není zpoplatněn časovým poplatkem ani mýtným.

Konec takového úseku se označuje příslušnou značkou č. IP 14a nebo č. IP 15a bez dodatkové tabulky č. E 11b.

9.2.8.23 Jízda cyklistů v protisměru (č. E 12a)

Dodatková tabulka č. E 12a ve spojení s dopravní značkou č. IP 4a nebo č. IP 4b "Jednosměrný provoz" upozorňuje řidiče na situaci, že je v takto označeném úseku povolena jízda cyklistů v protisměru jednosměrné pozemní komunikace.

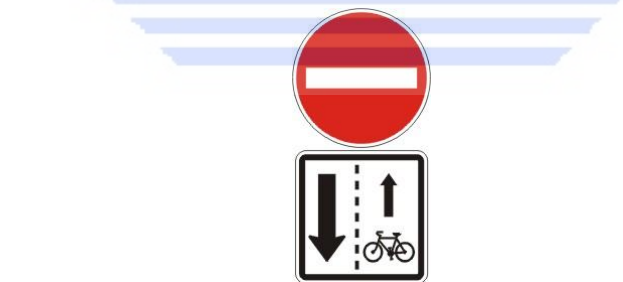
Obr. 185

Grafické provedení tabulky musí odpovídat skutečnému uspořádání vedení provozu cyklistů (obr. 185).

9.2.8.24 Vjezd cyklistů v protisměru povolen (č. E 12b)

Dodatková tabulka č. E 12b ve spojení s dopravní značkou č. B 2 "Zákaz vjezdu všech vozidel" povoluje vjezd cyklistů do protisměru jednosměrné pozemní komunikace.

Obr. 186

Grafické provedení tabulky musí odpovídat skutečnému uspořádání vedení provozu cyklistů (obr. 186).

9.2.8.25 Povolný směr jízdy cyklistů (č. E 12c)

Dodatkovou tabulkou č. E 12c se vyznačuje možný směr jízdy cyklistů, a to zpravidla odlišně od ostatních účastníků provozu.

Dodatkové tabulky se užívá zejména v případech, kde je žádoucí s ohledem na místní podmínky umožnit jízdu cyklistům ve směru, kde je to pro jiné účastníky provozu zakázáno zákazovými značkami (č. B 24a nebo č. B 24b) nebo odlišně přikázáno příkazovými značkami (č. C 2a až č. C 3b). Pro vyznačení možného odlišného směru jízdy v řadicích pružích se užívá symbolu dodatkové tabulky č. E 12c ve značce č. IP 19 „Řadicí pruhy“ (obr. 187).

Obr. 187

9.2.8.26 Text (č. E 13)

Dodatková tabulka č. E 13 omezuje nebo doplňuje platnost značky, pod kterou je umístěna, vhodným nápisem, případně symbolem (obr. 188).

Obr. 188

Při volbě nápisů na tabulce č. E 13 je nutno sledovat především hledisko srozumitelnosti při maximální stručnosti. Dále uvedené nápisy a zkratky se doporučuje užívat s následujícím významem:

- „JEN“ - platnost značky se vztahuje jen na vozidla dále uvedeného druhu nebo účelu,
- „MIMO“ - platnost značky se nevztahuje na vozidla dále uvedeného druhu nebo účelu
- „BUS“ - autobus nebo trolejbus,
- „TRAM“ - tramvaj,
- „METRO“ - metro,
- „MHD“ - městská hromadná doprava osob,
- „PO, ÚT, ST, ČT, PÁ, SO, NE“ - den v týdnu,
- „6 - 10,30 h“ - časový rozsah,
- „Tranzit“ - průjezdní doprava.

Při volbě symbolu na tabulce č. E 13 je nutno sledovat především hledisko výstižnosti, žádoucí je užívat všeobecně známých symbolů. Pokud je symbol obsažen v pravidlech provozu, využívá se provedení vycházející z příslušného vyobrazení. Pro vyjádření platnosti pro osobu těžce postiženou nebo těžce pohybově postiženou se např. užívá mezinárodního symbolu přístupnosti (obr. 189). Pro vyjádření kolmého nebo šikmého stání (bez stanovené polohy přidě a zádě vozidla) se užívá příslušného symbolu vycházejícího ze značky č. V 10b nebo č. V 10c (obr. 190).

Obr. 189

Obr. 190

9.3 Vodorovné značky (skupina V)

9.3.1 Podélné čáry

9.3.1.1 Podélná čára souvislá (č. V 1a)

Značky č. V 1a se užívá k vyznačení a oddělení jízdních pruhů v úseku, kde se zakazuje její přejíždění nebo přesahování nákladem. Značky č. V 1a se užívá zejména k vyznačení a oddělení jízdních pruhů s protisměrným provozem, k oddělení části řadicích pruhů a k oddělení části odbočovacího nebo připojovacího pruhu od průběžného pruhu.

Značka č. V 1a se provádí v délce nejméně 30 m. K oddělení odbočovacího nebo připojovacího pruhu od průběžného pruhu a k oddělení protisměrných pruhů na pozemní komunikaci se čtyřmi a více jízdními pruhy se čára provádí v šířce 0,25 m. V ostatních případech má čára šířku 0,125 m.

Podrobnosti o užití a provedení podélné čáry souvislé v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.1.2 Dvojitá podélná čára souvislá (č. V 1b)

Značky č. V 1a se užívá k výraznějšímu oddělení protisměrných jízdních pruhů. Značky č. V 1b se užívá k oddělení protisměrných jízdních pruhů na vozovce s více než dvěma jízdními pruhy (pokud se neužije značky č. V 1a v šířce 0,25 m). Na pozemní komunikaci se dvěma jízdními pruhy se užívá v odůvodněných případech k výraznějšímu oddělení protisměrných jízdních pruhů.

Šířka čáry značky č. V 1b je 0,125 m. Šířka mezery je zpravidla 0,125 m. V odůvodněných případech a s přihlédnutím k místním podmínkám (zejména s ohledem na šířkové poměry vozovky) lze šířku mezery zvětšit, nejvýše však na hodnotu 1,5 m; v takovém případě se plocha mezi čárami zpravidla vyplňuje šikmými rovnoběžnými čarami a značka č. V1b pak přechází ve značku č. V 13a „Šikmé rovnoběžné čáry“.

Podrobnosti o užití a provedení dvojitě podélné čáry souvislé v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.1.3 Podélná čára přerušovaná (č. V 2a)

Značky č. V 2a se užívá k vyznačení a oddělení jízdních pruhů. Protisměrné jízdní pruhy se značkou č. V 2a oddělují v úsecích, kde je zajištěn dostatečný rozhled pro předjíždění a kde se nenachází místo vyžadující zvýšenou pozornost.

Čára značky má šířku 0,125 m, délka úseček je 3 m nebo 6 m a délka mezer je dvojnásobná. Na dálnici a SMV se užívá provedení značky č. V 2a s délkou úseček 6 m a délkou mezer 12 m, na ostatních pozemních komunikacích s délkou úseček 3 m a délkou mezer 6 m.

Podrobnosti o užití a provedení podélné čáry přerušované v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.1.4 Podélná čára přerušovaná (č. V 2b)

Značky č. V 2b se užívá k vyznačení a oddělení jízdních pruhů v úseku, kde v dalším průběhu čára přerušovaná přechází v čáru souvislou nebo k upozornění na místo vyžadující zvýšenou pozornost, případně snížení rychlosti (zatáčka, křižovatka, apod.).

Značky č. V 2b se dále užívá k oddělení části řadičoho pruhu, k oddělení části připojovacího nebo odbočovacího pruhu od průběžného pruhu, k oddělení vyhrazeného jízdního pruhu, k usměrnění pohybu vozidel v prostoru rozlehlé nebo složité křižovatky, k vymezení vnějšího okraje krajního jízdního pruhu v hlavním směru přes křižovatku.

Délka podélné čáry přerušované (č. V 2b) předcházející čáře souvislé (č. V 1a nebo č. V 1b) je v obci nejméně 50 m (výjimečně 30 m) a mimo obec 100 m. Značku č. V 2b lze doplnit značkou č. V 9b „Předběžné šipky“.

Délka úseček značky č. V 2b je 1,5 m, 3 m a 6 m, mezery mohou být stejné nebo dvakrát kratší. Konkrétní provedení značky č. V 2b včetně šířky čar vychází z účelu použití.

Podrobnosti o užití a provedení podélné čáry přerušované v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.1.5 Dvojitá podélná čára přerušovaná (č. V 2c)

Značkami č. V 2c se vymezuje jízdní pruh (případně pruhy), který může být užíván střídavě pro jeden i druhý směr jízdy při činnosti světelných signálů č. S 8a a č. S 8b. Pruh se vyznačuje v úseku odpovídajícím umístění světelných signálů. Pokud není jízdní pruh takto využíván (světelné signály nejsou v činnosti), má značka č. V 2c stejný význam jako značka č. V 2a nebo č. V 2b.

Délka úseček značky č. V 2c je stejná jako v předcházejícím průběhu podélné čáry přerušované (č. V 2b), tj. 6 m nebo 3 m, délka mezer poloviční. Šířka čar značky je 0,125 m, šířka mezery mezi čarami je 0,125 m.

Podrobnosti o užití a provedení dvojitě podélné čáry přerušované v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.1.6 Podélná čára souvislá doplněná čarou přerušovanou (č. V 3)

Značky č. V 3 se užívá k vyznačení a oddělení jízdních pruhů s protisměrným provozem nebo k oddělení jízdních pruhů v jednom směru jízdy.

Jsou-li značkou č. V 3 odděleny jízdní pruhy s protisměrným provozem, platí pro řidiče význam jen pravé čáry z této dvojice čar. Jsou-li touto značkou vyznačeny jízdní pruhy v jednom směru jízdy, platí pro řidiče význam čáry bližší. Pro konkrétní provedení značky č. V 3, resp. jednotlivých čar této značky, platí stejné zásady jako pro značky č. V 1a a č. V 2b.

V jednom směru jízdy se značkou č. V 3 oddělují jízdní pruhy v úseku, kde je nutno upravit způsob přejíždění mezi jízdními pruhy a umožnit přejíždění z jednoho jízdního pruhu do druhého pouze ze strany přerušované čáry, ze strany čáry souvislé je přejíždění zakázáno.

Pro šířku čar, minimální délku čar a provedení přerušované čáry značky č. V 3 platí stejné zásady jako pro značku č. V 1a a č. V 2b.

Značka č. V 3 se vyznačuje na vozovce tím způsobem, že souvislá čára značky se napojuje na značku č. V 2b předcházející značce č. V 3 a čára přerušovaná se doplňuje vpravo nebo vlevo.

Podrobnosti o užití a provedení podélné čáry souvislé doplněné čarou přerušovanou v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.1.7 Vodící čára (č. V 4)

Značkou č. V 4 se vyznačuje okraj vozovky, zejména se značkou odděluje vozovka od krajnice.

Značky č. V 4 se užívá především v provedení souvislé čáry. V provedení přerušované čáry se užívá např. k oddělení vjezdového a výjezdového klínu zastávkového pruhu nebo přilehlého parkoviště. V úseku vyústění místa ležícího mimo pozemní komunikaci na pozemní komunikaci se užívá značka č. V 4 v provedení souvislé čáry.

Značka č. V 4 se na směrově rozdělené pozemní komunikaci vyznačuje v šířce 0,25 m. Na směrově nerozdělené pozemní komunikaci o šířce zpevněné krajnice 0,5 m a méně lze vyznačit značku č. V 4 v šířce 0,125 m.

Značka č. V 4 v provedení přerušované čáry má délku úsečků a mezer 0,5 m.

Podrobnosti o užití a provedení vodící čáry v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.2 Příčné čáry

9.3.2.1 Příčná čára souvislá (č. V 5)

Značkou č. V 5 se vyznačuje především hranice křižovatky. Dále se užívá uvnitř křižovatky k vyznačení místa, kde je nutno zastavit vozidlo za účelem dát přednost v jízdě, před přechodem pro chodce a případně i před železničním přejezdem.

Na křižovatce řízené světelnými signály se značky č. V 5 užívá na všech vjezdech k vyznačení místa, kde se zastavuje vozidlo při řízení provozu na křižovatce a odkud je výhled na světelné signály.

Šířka příčné čáry je 0,50 m. Příčná čára se provádí pokud možno kolmo ke směru provozu, čára může být také lomená nebo odstupňovaná. Na podélné vodorovné značení se příčná čára napojuje podélnou čarou souvislou o délce min. 30 m.

Podrobnosti o užití a provedení příčné čáry souvislé v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.2.2 Příčná čára souvislá se symbolem „Dej přednost v jízdě!“ (č. V 6a)

Značky č. V 6a se užívá podle stejných zásad jako značky č. V 5. Symbol značky č. P 4 zdůrazňuje povinnost dát přednost v jízdě. Symbol se může před křižovatkou 2x až 3x opakovat ve vzdálenostech 10-25 m. Symbol značky č. P 4 se vyznačuje do středu jízdního pruhu.

Podrobnosti o užití a provedení příčné čáry souvislé se symbolem „Dej přednost v jízdě!“ v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.2.3 Příčná čára souvislá s nápisem STOP (č. V 6b)

Značkou č. V 6b se vyznačuje místo, kde je řidič povinen zastavit vozidlo na příkaz značky č. P 6 „Stůj, dej přednost v jízdě!“, tj. zejména na křižovatce nebo před železničním přejezdem. Příčná čára musí být vyznačena na místě, odkud má řidič náležitý rozhled do křižovatky, resp. na trať. Pokud není možno tuto podmínku splnit, nelze značky č. V 6b užit.

Nápis STOP se umísťuje 2 m před příčnou čarou a je možno jej 2x až 3x opakovat ve vzdálenostech 10-25 m. Ostatní zásady pro užití značky č. V 6b jsou stejné jako pro značku č. V 5.

Podrobnosti o užití a provedení příčné čáry souvislé s nápisem STOP v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.2.4 Přečhod pro chodce (č. V 7)

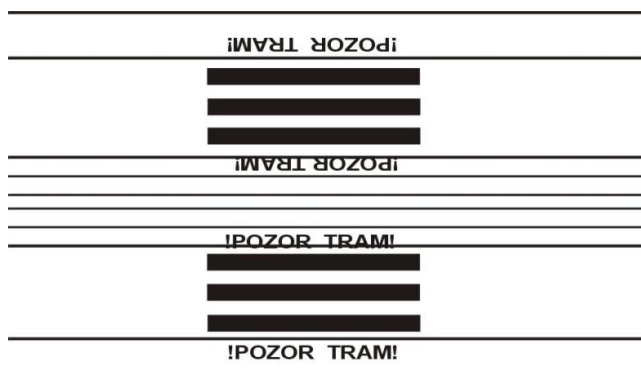
Značkou č. V 7 se vyznačuje místo, které je určeno pro přecházení chodců přes pozemní komunikaci. Na křižovatce se značka č. V 7 užívá zpravidla samostatně, mimo křižovatku se doplňuje svislou značkou č. IP 6 „Přečhod pro chodce“. Pokud je přečhod pro chodce řízen světelnými signály, vyznačuje se před značkou č. V 7 značka č. V 5 „Příčná čára souvislá“ ve vzdálenosti nejméně 1,5 m.

Značka č. V 7 přerušuje platnost značky č. B 29, značek č. IP 11a až č. IP 11c, č. IP 11f až č. IP 12, č. IP 13b, č. IP 13c a značky č. IP 25a se symboly těchto značek. Platnost těchto značek za značkou č. V 7 pokračuje a není nutno je opakovat.

Přečhod pro chodce se vyznačuje přednostně kolmo na osu pozemní komunikace, pouze výjimečně šikmo.

Zvláštní pozornost je nutno věnovat situaci vyznačování přečhodu pro chodce na pozemní komunikaci, po které je veden provoz tramvají. Takový přečhod lze značkou č. V 7 vyznačit, jen pokud je přečhod řízen světelnými signály, jen výjimečně a ve zvlášť odůvodněných případech lze přečhod přes tramvajové koleje vyznačit značkou č. V 7 bez splnění této podmínky.

Pro zdůraznění povinnosti chodce dát přednost v jízdě tramvaji se značka z obou stran doplňuje nápisy „POZOR TRAM!“. Nápis se umísťuje ve směru chůze před vstupem do vozovky a při vstupu na tramvajový pás (obr. 191).

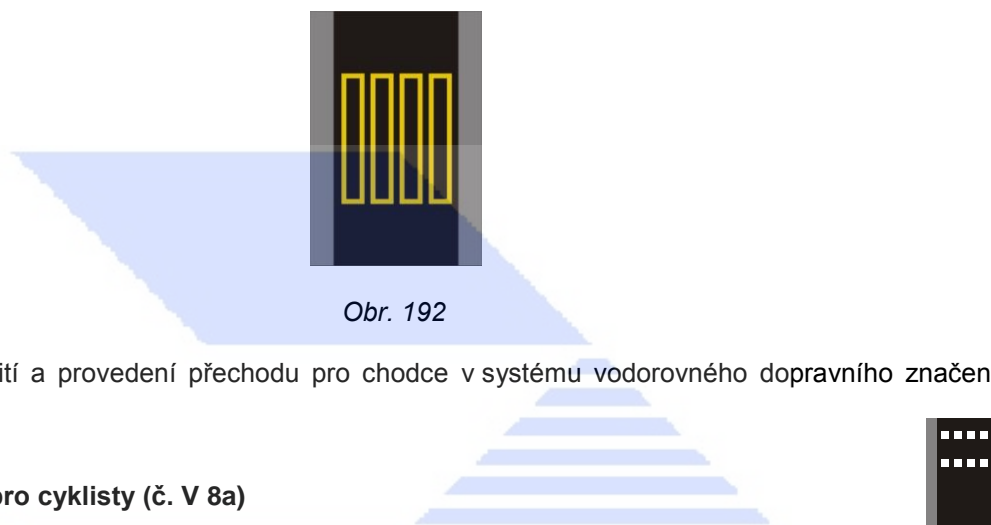
Obr. 191

Šířka přechodu pro chodce se stanovuje s ohledem na intenzitu pěšího provozu, minimální šířka je v obci 3 m, mimo obec 4 m. Doporučená šířka je v obou případech 5 m.

Značka č. V 7 je tvořena rovnoběžnými čárami o šířce 0,50 m, mezery mezi čárami jsou rovněž 0,50 m. V případě vyznačení značky č. V 7 na pruhu nebo stezce pro cyklisty může být šířka čar a mezer menší, nejméně však 0,20 m.

Značka č. V 7 se za podmínek stanovených zvláštním předpisem (vyhláška č. 398/2009 Sb.) doplňuje hmatovými úpravami pro osoby se zrakovým postižením.

Při přechodné změně úpravy provozu může být značka č. V 7 provedena čárami vyznačujícími obrys značky (obr. 192).

Podrobnosti o užití a provedení přechodu pro chodce v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.2.5 Přejezd pro cyklisty (č. V 8a)

Značkou č. V 8a se vyznačuje plocha, která je určena pro přejíždění cyklistů přes pozemní komunikaci. Na křižovatce se značka č. V 8a užívá samostatně, mimo křižovatku se doplňuje svislou značkou č. IP 7 „Přejezd pro cyklisty“. Pokud je přejezd pro cyklisty řízen světelnými signály, vyznačuje se před značkou č. V 8a značka č. V 5 „Příčná čára souvislá“ ve vzdálenosti nejméně 1,5 m.

Přejezd pro cyklisty se vyznačuje přednostně kolmo na osu pozemní komunikace, pouze výjimečně šikmo.

Značka č. V 8a přerušuje platnost značky č. B 29, značek č. IP 11a až č. IP 11c, č. IP 11f až č. IP 12, č. IP 13b, č. IP 13c a značky č. IP 25a se symboly těchto značek. Platnost těchto značek za značkou č. V 8a tudíž pokračuje a není nutno je opakovat.

Šířka přejezdu pro cyklisty se stanovuje s ohledem na intenzitu cyklistického provozu. V obci je min. šířka 1,8 m pro jednosměrný provoz cyklistů a 3,0 m pro obousměrný provoz. Mimo obec je min. šířka přejezdu 4,0 m.

Značka č. V 8a je tvořena dvěma řadami čtverců o straně 0,50 m, mezery mezi čtverci jsou rovněž 0,50 m.

Plocha přejezdu (uvnitř značky) může být zvýrazněna barevným odlišením červenou barvou, odlišnou úpravou povrchu apod.

Podrobnosti o užití a provedení přejezdu pro cyklisty v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133. Bližší podmínky pro užití značky č. V 8b upravují TP 179 (v novelizaci).

9.3.2.6 Přejezd pro cyklisty přimknutý k přechodu pro chodce (č. V 8b)

Značka č. V 8b se vyznačuje v případech, kdy s ohledem na místní podmínky není možné nebo vhodné užití značky č. V 8a.

Ostatní zásady pro užití a provedení značky č. V 8b jsou obdobné jako pro značku č. V 8a. Podrobnosti o užití a provedení přejezdu pro cyklisty v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133. Bližší podmínky pro užití značky č. V 8b upravují TP 179 (v novelizaci).

9.3.3 Šipky

9.3.3.1 Směrové šipky (č. V 9a)

Značkou č. V 9a se vyznačuje způsob řazení do jízdních pruhů před křižovatkou nebo místem odbočení a stanovený směr jízdy. Uspořádání a provedení šipek značky č. V 9a musí být v souladu s provedením značky č. IP 19 „Řadicí pruhy“ nebo se způsobem užití značek příkazujících směr jízdy (č. C 2a až č. C 2f) umístěných nad jízdními pruhy. Šipky značky č. V 9a je možno též užit na jednosměrné pozemní komunikaci k potvrzení směru provozu, na odbočovacím pruhu k potvrzení směru odbočení apod.

Směrové šipky jsou dlouhé 5 m, umísťují se do osy jízdního pruhu a před křižovatkou nebo místem odbočení se 3x až 5x opakují ve vzdálenosti 5-20 m (obr. 197). Při případném užití značky č. V 9a na dálnici, SMV nebo na místní komunikaci funkční třídy A jsou šipky dlouhé 10 m a opakují se nejméně 5x ve vzdálenosti 40 m.

Při přechodné změně úpravy provozu mohou být směrové šipky provedeny čarami vyznačujícími obrys šipek (obr. 193).

Obr. 193

Podrobnosti o užití a provedení směrových šipek systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.3.2 Předběžné šipky (č. V 9b)

Značkou č. V 9b se vyznačuje blížící se přechod podélné čáry přerušované v čáru souvislou. Šipky směřují do volného jízdního pruhu.

Předběžné šipky se umísťují do značky č. V 2b náhradou za úsečky této čáry.

Předběžné šipky značky č. V 9b se v obci vyznačují nejméně v počtu tří šipek a mimo obec nejméně v počtu pěti šipek.

Podrobnosti o užití a provedení předběžných šipek v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.3.3 Předběžné šipky (č. V 9c)

Značkou č. V 9c se vyznačuje blížení se ukončení jízdního pruhu. Šipky směřují do volného jízdního pruhu.

Předběžné šipky značky č. V 9c se umísťují do osy jízdního pruhu, který dále končí. Vzájemná vzdálenost šipek se ve směru jízdy postupně zkracuje od 40 m na 30 m, 20 m a 10 m. V případě užití na dálnici jsou tyto vzdálenosti 50 m, 40 m, 30 m, 20 m a 10 m.

Šipky značky č. V 9c se v obci vyznačují nejméně v počtu tří šipek a mimo obec nejméně v počtu pěti šipek. Na dálnici a SMV se vyznačuje nejméně 5 šipek a na větvi mimoúrovňové křižovatky nejméně 3 šipky.

Podrobnosti o užití a provedení předběžných šipek v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.4 Označení stání a parkovišť

9.3.4.1 Stání podélné (č. V 10a)

Značkou č. V 10a se vyznačuje způsob a uspořádání dovoleného stání podélně s okrajem pozemní komunikace. Pokud značka č. V 10a vyznačuje stání úplně nebo částečně na chodníku, je nezbytné označení i svislou značkou č. IP 11e nebo č. IP 11g.

Šířka stání vyznačeného značkou č. V 10a vychází ze šířkových parametrů vozidel, pro které je stání určeno, neboť vozidlo při stání nesmí svým obrysem nebo nákladem přesahovat do vozovky vyznačenou plochu.

Podrobnosti o řešení, umístění a šířkových poměrech ploch určených pro stání vozidel upravuje ČSN 73 6056.

9.3.4.2 Stání kolmé (č. V 10b)

Značkou č. V 10b se vyznačuje způsob a uspořádání dovoleného stání kolmo k okraji pozemní komunikace. Pokud značka č. V 10b vyznačuje stání úplně nebo částečně na chodníku, je nezbytné označení i svislou značkou č. IP 11d nebo č. IP 11f.

Rozměr stání vyznačeného značkou č. V 10b vychází ze šířkových parametrů vozidel, pro které je stání určeno, neboť vozidlo při stání nesmí svým obrysem nebo nákladem přesahovat do vozovky vyznačenou plochu.

Podrobnosti o řešení, umístění a šířkových poměrech ploch určených pro stání vozidel upravuje ČSN 73 6056.

9.3.4.3 Stání šikmé (č. V 10c)

Značkou č. V 10c se vyznačuje způsob a uspořádání dovoleného stání šikmo k okraji pozemní komunikace nebo ke směru příjezdu. Pokud značka č. V 10c vyznačuje stání úplně nebo částečně na chodníku, je nezbytné označení i svislou značkou č. IP 11d nebo č. IP 11f.

Rozměr stání vyznačeného značkou č. V 10c vychází ze šířkových parametrů vozidel, pro které je stání určeno, neboť vozidlo při stání nesmí svým obrysem nebo nákladem přesahovat do vozovky vyznačenou plochu.

Podrobnosti o řešení, umístění a šířkových poměrech ploch určených pro stání vozidel upravuje ČSN 73 6056.

9.3.4.4 Parkovací pruh (č. V 10d)

Značkou č. V 10d se vyznačuje pruh určený zpravidla pro podélné stání vozidel v jedné řadě. Délka úseček i mezer čáry je 0,5 m, šířka čáry je 0,25 m.

Šířka parkovacího pruhu vyznačeného značkou č. V 10d vychází ze šířkových parametrů vozidel, pro které je pruh určen, neboť vozidlo při stání nesmí svým obrysem nebo nákladem přesahovat do vozovky vyznačenou plochu.

Podrobnosti o užití a provedení parkovacího pruhu v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.4.5 Vyhrazené parkoviště (č. V 10e)

Značkou č. V 10e se vyznačuje plocha parkoviště vyhrazeného pro určitého uživatele nebo určitý účel. Nezbytné je označení svislou značkou č. IP 12, kterou značka č. V 10e doplňuje. Na značce č. V 10e lze vhodným nápisem vyznačit, pro koho je parkoviště vyhrazeno, např. „TAXI“, apod. Nápis se na značce vyznačuje po směru jízdy.

9.3.4.6 Vyhrazené parkoviště pro vozidlo přepravující osobu těžce postiženou nebo osobu těžce pohybově postiženou (č. V 10f)

Značkou č. V 10f se vyznačuje plocha parkoviště vyhrazená pro vozidlo označené parkovacím průkazem (č. O 7) označující vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou. Nezbytné je označení svislou značkou č. IP 12, na které je místo nápisu „RÉSERVÉ“ uveden mezinárodní symbol přístupnosti. Značka č. V 10f význam svislé značky doplňuje.

Šířka vyhrazeného parkoviště vyznačeného značkou č. V 10f je nejméně 3,5 m a při podélném stání je jeho délka nejméně 7 m. Další podrobnosti upravuje vyhláška č. 398/2009 Sb. Mezinárodní symbol přístupnosti se umísťuje přibližně do středu vyznačené plochy a orientuje se po směru jízdy. Podrobnosti o provedení značky č. V 10f upravují TP 133.

9.3.4.7 Časově omezené stání (č. V 10g)

Značkou č. V 10g se vyznačuje stání, které je dovoleno jen za určitých podmínek, které jsou uvedeny na svislé značce označující parkoviště nebo dodatkové tabulce pod touto značkou.

Režim časově omezeného stání je vyznačen (odlišen) modrou barvou značky č. V 10g. Vyznačení způsobu a uspořádání omezeného stání se provádí jako v případě značek č. V 10a až č. V 10d.

9.3.5 Označení zastávek a zákazů zastavení a stání

9.3.5.1 Zastávka autobusu nebo trolejbusu (č. V 11a)

Značkou č. V 11a se vyznačuje prostor zastávky autobusu nebo trolejbusu.

Značky se užívá zpravidla v případě, je-li nutno zastávku zdůraznit, nebo pokud je zastávka delší než 30 m.

Značka č. V 11a přerušuje platnost značky č. B 28, značek č. IP 11a až č. IP 11c, č. IP 11f až č. IP 12, č. IP 13b, č. IP 13c a značky č. IP 25a se symboly těchto značek. Platnost těchto značek za značkou č. V 11a pokračuje a není nutno je opakovat.

Značka č. V 11a se provádí v šířce 2,5 - 3 m, nápisy na značce se vyznačují po směru příjezdu do zastávky. Značka se vyznačuje přednostně žlutou barvou, možné je provedení i bílou barvou.

Podrobnosti o užití a provedení značky č. V 11a v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.5.2 Zastávka tramvaje (č. V 11b)

Značkou č. V 11b se vyznačuje prostor zastávky tramvaje bez nástupního ostrůvku.

Ostatní zásady pro užití a provedení značky č. V 11b jsou obdobné jako pro značku č. V 11a.

9.3.5.3 Žlutá klikatá čára (č. V 12a)

Značkou č. V 12a se vyznačuje plocha, na které je zakázáno stání. Značkou se vyznačuje zákaz stání zejména v případech, kdy není možné nebo účelné užití svislé značky (např. v případě krátké nebo nepravidelné plochy). Užití značky je možné i pro zdůraznění zákazu vyplývajícího z obecné úpravy pravidel provozu nebo z místní úpravy provozu provedené svislou značkou.

Značka č. V 12a přerušuje platnost značky č. IP 11a až č. IP 11c, č. IP 11f až č. IP 12, č. IP 13b, č. IP 13c a značky č. IP 25a se symboly těchto značek. Platnost těchto značek za značkou č. V 12a pokračuje a není nutno je opakovat.

Podrobnosti o užití a provedení značky č. V 12a v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.5.4 Žluté zkřížené čáry (č. V 12b)

Značkou č. V 12b se vyznačuje plocha, na které je zakázáno zastavení vozidla. Značky se užívá zejména k zajištění plynulosti provozu (např. v úseku napojení připojovacího pruhu, před výjezdem vozidel s právem přednostní jízdy), případně ke zdůraznění obecné úpravy provozu (např. zákazu zastavení vozidla v prostoru křižovatky) a v jiných odůvodněných případech.

Čáry ohraničující plochu a zkřížené čáry se provádí v šířce 0, 125 m.

Značka č. V 12b přerušuje platnost značek č. B 28, č. B 29, č. IP 11a až č. IP 11c, č. IP 11f až č. IP 12, č. IP 13b, č. IP 13c a značky č. IP 25a se symboly těchto značek. Platnost těchto značek za značkou č. V 12b pokračuje a není nutno je opakovat.

Podrobnosti o užití a provedení značky č. V 12b v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.5.5 Zákaz zastavení (č. V 12c)

Značkou č. V 12c se vyznačuje úsek pozemní komunikace, kde je zakázáno zastavení a stání. Značky se užívá buď samostatně, nebo ve spojení se značkou č. B 28. Značkou č. V 12c lze zdůraznit i zákaz zastavení vyplývající z obecné úpravy pravidel provozu.

Žlutá souvislá čára značky č. V 12c se provádí při okraji vozovky. Pokud je na pozemní komunikaci vyznačena vodicí čára (č. V 4), vyznačuje se značka č. V 12c vedle vodicí čáry ze strany krajnice. Pokud je vozovka ohraničena obrubníkem, je možné čáru vyznačit na horní části obrubníku. Značka č. V 12c se provádí v šířce 0,125 m.

Značka č. V 12c přerušuje platnost značky č. B 29, značek č. IP 11a až č. IP 11c, č. IP 11f až č. IP 12, č. IP 13b, č. IP 13c a značky č. IP 25a se symboly těchto značek. Platnost těchto značek za značkou č. V 12c pokračuje a není nutno je opakovat.

Podrobnosti o užití a provedení značky č. V 12c v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.5.6 Zákaz stání (č. V 12d)

Značkou č. V 12d se vyznačuje úsek pozemní komunikace, kde je zakázáno stání.

Značka č. V 12d přerušuje platnost značek č. IP 11a až č. IP 11c, č. IP 11f až č. IP 12, č. IP 13b, č. IP 13c a značky č. IP 25a se symboly těchto značek. Platnost těchto značek za značkou č. V 12d pokračuje a není nutno je opakovat.

Ostatní zásady pro užití a provedení značky č. V 12d jsou obdobné jako pro značku č. V 12c.

9.3.6 Ostatní značky

9.3.6.1 Bílá klikatá čára (č. V 12e)

Značkou č. V 12e se předem upozorňuje na místo vyžadující zvýšenou opatrnost.

Značka č. V 12e se vyznačuje zejména při pravém okraji vozovky. Pokud je na pozemní komunikaci vyznačena vodicí čára (č. V 4), vyznačuje se značka č. V 12e vedle vodicí čáry ze strany jízdního pruhu. Značkou č. V 12e lze případně doplnit i podélnou čáru oddělující jízdní pruhy.

Podrobnosti o užití a provedení značky č. V 12e v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.6.2 Šikmé rovnoběžné čáry (č. V 13a)

Značkou č. V 13a se vyznačuje plocha, do které je zakázáno vjíždět nebo nad ni nákladem zasahovat (tzv. „dopravní stín“). Značky č. V 13a se užívá zejména k usměrnění pohybu vozidel v prostoru křižovatky, k oddělení části přípojovacího nebo odbočovacího pruhu od průběžného pruhu, k usměrnění pohybu vozidel podél zvýšených dopravních ostrůvků, případně překážek.

Značky se rovněž užívá k oddělení protisměrných jízdních pruhů při zvýšení nebo snížení počtu jízdních pruhů nebo při změnách užití prostředního jízdního pruhu na pozemní komunikaci se třemi jízdními pruhy.

Na značku č. V 13a oddělující jízdní pruhy zpravidla navazuje podélná čára souvislá (č. V 1a, případně č. V 1b).

Šikmé čáry značky č. V 13a jsou široké 0,50 m. Šikmé čáry se provádějí pod úhlem 45° se sklonem do jízdního pruhu, kam je provoz usměrňován. Odděluje-li značka č. V 13a jízdní pruhy v jednom směru jízdy, jsou šikmé čáry lomené (obr. 194).

Obr. 194

Podrobnosti o užití a provedení značky č. V 13a v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.6.3 Křivky (č. V 13b)

Značky č. V 13b se užívá podle stejných zásad jako značky č. V 13a. Značky se užívá zejména k výraznějšímu oddělení protisměrných jízdních pruhů, neboť provedení křivek navozuje opticky vjem zvýšené plochy.

Podrobnosti o užití a provedení značky č. V 13b v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.6.4 Jízdní pruh pro cyklisty (č. V 14)

Značkou č. V 14 se vyznačuje průběh pruhu nebo stezky pro cyklisty. Značka č. V 14 doplňuje příslušnou svislou značku. Šipky se užívá v případě, kdy je nutno zdůraznit nebo stanovit směr jízdy pro cyklisty; stanovenému směru jízdy odpovídá orientace symbolu jízdního kola.

Průběh pruhu nebo stezky může být zvýrazněn barevným odlišením (např. červenou barvou), odlišnou úpravou povrchu apod. I v takovém případě jsou symbol jízdního kola a šipka provedeny bílou barvou.

Podrobnosti o užití a provedení jízdního pruhu pro cyklisty v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133. Bližší podmínky pro užití značky č. V 14 upravují TP 179 (v novelizaci).

9.3.6.5 Nápis na vozovce (č. V 15)

Značkou č. V 15 se vyznačují vhodným nápisem nebo symbolem (zejména symbolem svislé značky) doplňující údaje významné pro bezpečnost, plynulost nebo organizaci provozu, pro orientaci, apod.

K upozornění na konkrétní nebezpečí se užívá symbolu příslušné svislé značky nebo stručného nápisu („POZOR DĚTI“, „IPOZOR TRAM!“, „PŘEDNOST ZPRAVA“, apod.). Víceřádkový nápis se uvádí po směru jízdy.

Jízdní pruh vyhrazený pro autobusy městské hromadné dopravy nebo trolejbusy se vyznačuje nápisem „BUS“. Nápis „BUS“ se v průběhu vyhrazeného pruhu opakuje nejméně po 50 m, v prostoru křižovatky nejméně po 25 m. Obdobně se postupuje v případě vyhrazeného jízdního pruhu pro jiná vozidla nebo jiný účel.

Pro zlepšení orientace lze na vozovce uvádět i názvy (případně zkratky) významných cílů.

Podrobnosti o užití a provedení nápisů na vozovce v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.6.6 Bezpečný odstup (č. V 16)

Značka č. V 16 vyznačuje doporučenou vzdálenost pro vozidla jedoucí za sebou za příznivých dopravních a povětrnostních podmínek.

Značky č. V 16 se užívá v případě, kdy je na nutnost dodržování bezpečného odstupů pro vozidla za sebou upozornit a bezpečný odstup pomocí symbolů značky vyznačit (např. v krajním levém jízdním pruhu vícepruhového jízdního pásu).

Symbole značky se umísťují do osy jízdního pruhu. Konkrétní provedení značky (počet a vzájemná vzdálenost symbolů) se odvozuje z daných dopravních podmínek. Značka se doplňuje informační tabulí uvádějící počet symbolů, které má řidič vidět před sebou za daných dopravních podmínek.

Podrobnosti o užití a provedení značky č. V 16 v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.6.7 Trojúhelníky (č. V 17)

Značkou č. V 17 se vyznačuje nájezd na umělou nerovnost vybudovanou na vozovce.

Značka č. V 17 se umísťuje na rampy zpomalovacího pruhu vytvořeného stavební úpravou. Značky se neužívá v případě krátkého příčného prahu (dopravní zařízení č. Z 12).

Podrobnosti o užití a provedení značky č. V 17 v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.6.8 Optická psychologická brzda (č. V 18)

Značky č. V 18 se užívá v případě, kdy je nutno s přihlédnutím k místním podmínkám s využitím optických nebo případně akustických prvků přimět řidiče ke snížení rychlosti jízdy.

Podrobnosti o užití a provedení optické psychologické brzdy v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

9.3.6.9 Prostor pro cyklisty (č. V 19)

Značka č. V 19 vyznačuje prostor pro cyklisty čekající na křižovatce na světelný signál „Volno“. Značky se užívá v případě, kdy je nutno s přihlédnutím k místní dopravní situaci zlepšit průjezd cyklistů světelně řízenou křižovatkou.

Symbol jízdního kola se umísťuje do středu vyznačené plochy.

Podrobnosti o užití a provedení prostoru pro cyklisty v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133. Bližší podmínky pro užití značky č. V 19 upravují TP 179 (v novelizaci).

9.3.6.10 Piktogramový koridor pro cyklisty (č. V 20)

Značkou č. V 20 se vyznačuje prostor a směr jízdy cyklistů na pozemní komunikaci.

Značky se užívá na úsecích pozemní komunikace, kde je na tuto skutečnost žádoucí upozornit ostatní řidiče, zejména řidiče motorových vozidel.

Podrobnosti o užití a provedení piktogramového koridoru pro cyklisty v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133. Bližší podmínky pro užití značky č. V 20 upravují TP 179 (v novelizaci).

10 VYBRANÁ DOPRAVNÍ ZAŘÍZENÍ (skupina Z)

10.1 Všeobecně

V této kapitole jsou uvedena vybraná dopravní zařízení a příklady jejich užití na pozemních komunikacích.

10.2 Dopravní kužel (č. Z 1)

Dopravní kužely č. Z 1 umístěné v řadě za sebou mají význam podélné čáry souvislé. Také vymezují plochu, do které je zakázáno vjíždět.

Dopravní kužely se užívají zejména při krátkodobých dopravních omezeních pro vyznačování pracovních míst, např. při provádění vodorovného značení, drobných opravách pozemní komunikace, pro dočasné zamezení vjezdu vozidel, apod.

Podrobnosti o užití a provedení dopravního kuželu v oblasti pracovního místa upravují TP 66.

10.3 Zábrana pro označení uzavírky (č. Z 2)

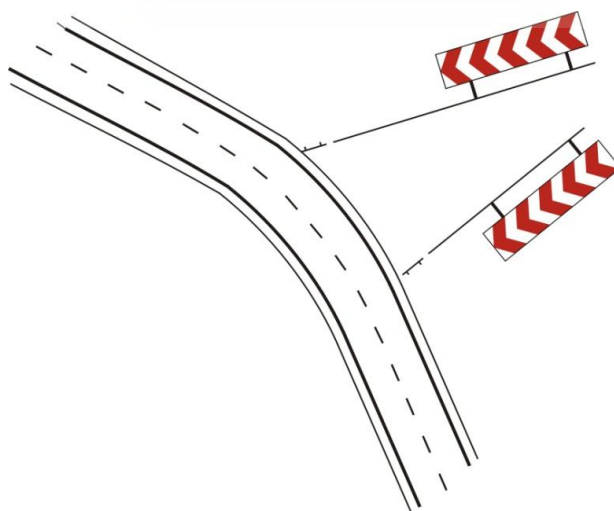
Zábranou pro označení uzavírky č. Z 2 se vyznačuje uzavírka vozovky, případně překážka provozu. Zábrany lze užívat i k vyznačení (ohrazení) pracoviště. Zábrana fyzicky přehrazuje vozovku a umísťuje se tak, aby její horní hrana byla přibližně 1 m nad vozovkou. Pokud zábrana ohraničuje prostor, ke kterému je volný přístup chodců, doporučuje se provedení s dvojitým zábradlím.

Podrobnosti o užití a provedení zábrany č. Z 2 v oblasti pracovního místa upravují TP 66.

10.4 Vodicí tabule (č. Z 3)

Vodicí tabule č. Z 3 označuje především nebezpečnou zatáčku. Šipky na tabuli jsou orientovány ve směru do zatáčky (obr. 195). Mimo obec se vodicí tabulí označuje každá zatáčka, která za normálních podmínek neumožňuje bezpečné projetí rychlostí vyšší než 50 km.hod⁻¹.

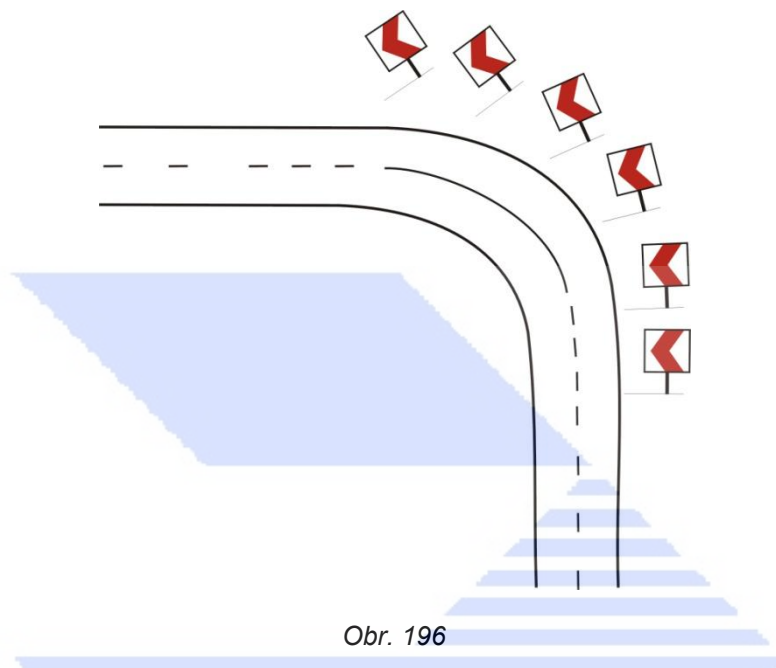

Obr. 195

Tabulí č. Z 3 lze označit i střední ostrov okružní křižovatky, a to zejména mimo obec. Podrobnosti upravují TP 169.

Vodící tabule se umísťuje na vnější straně oblouku tak, aby byla viditelná ze směru příjezdu alespoň ze vzdálenosti 100 m.

Pokud se pro označení zatáčky užije jedné tabule, je zpravidla v provedení s pěti šípkami. V případě delšího oblouku je pro zlepšení vedení řidiče v jeho průběhu vhodnější umístění zkrácených vodících tabulí obsahujících jednu šipku. Zkrácené vodící tabule se umísťují ve vzdálenostech 5 - 30 m od sebe tak, aby byl patrný průběh oblouku (obr. 196).

Obr. 196

Pokud je nutno na nebezpečný oblouk zvlášť upozornit, může být užito tabule v provedení, kde je bílá barva nahrazena retroreflexní žlutozelenou fluorescenční barvou (obr 197).

Obr. 197

Jako přenosné zařízení se vodící tabule užívá např. při uzavírce pozemní komunikace pro usměrnění provozu na objížďku.

Vodící tabule se umísťuje spodním okrajem ve výšce 1,0 - 1,5 m nad úrovní vozovky.

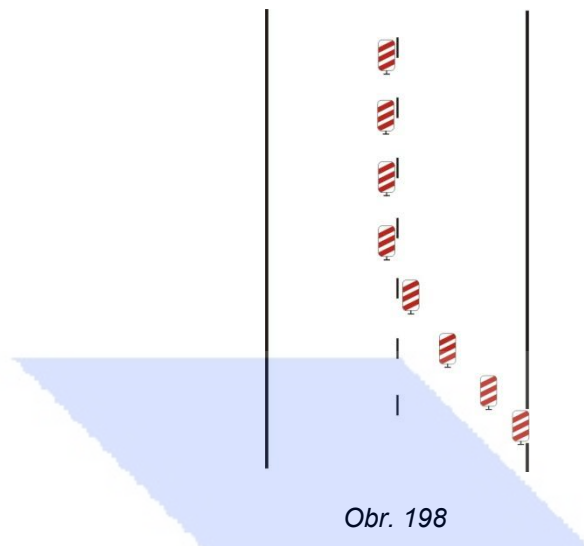
Podrobnosti o užití a provedení vodící tabule č. Z 3 v oblasti pracovního místa upravují TP 66.

10.5 Směrovací deska levá (č. Z 4a)

Směrovací deskou č. Z 4a se usměrňuje provoz ve směru šikmých pruhů, tj. vlevo od desky.

Směrovací desky se užívá zejména jako přechodného zařízení k vyznačení dočasného ukončení jízdního pruhu, k usměrnění provozu podél úseku dočasného dopravního omezení, k usměrnění provozu do protisměru směrově rozdělené pozemní komunikace, mimo překážku provozu apod. K tomuto účelu se užívá více desek umístěných za sebou (obr. 198).

Pokud je nutno na usměrnění provozu zvláště upozornit, může být použito směrovací desky v provedení, kde je bílá barva nahrazena retroreflexní žlutozelenou fluorescenční barvou.

Jako stálé dopravní zařízení se desky č. Z 4a užívá zejména ke zvýraznění čela dopravního ostrůvku (který je nutno objíždět vlevo), a to zejména mimo obec.

Nad směrovací desku č. Z 4a lze s přihlédnutím ke konkrétní situaci a místním podmínkám umístit značku č. C 4b „Příkázáný směr objíždění vlevo“.

Směrovací deska se umísťuje spodním okrajem ve výšce 0,15 – 0,25 m nad úrovní vozovky.

Podrobnosti o užití a provedení směrovací desky v oblasti pracovního místa upravují TP 66.

10.6 Směrovací deska pravá (č. Z 4b)

Směrovací deskou č. Z 4b se usměrňuje provoz ve směru šikmých pruhů, tj. vpravo od desky.

Nad směrovací desku č. Z 4b lze s přihlédnutím ke konkrétní situaci a místním podmínkám umístit značku č. C 4a „Příkázáný směr objíždění vpravo“.

Ostatní zásady pro provedení a užití dopravního zařízení č. Z 4b jsou obdobné jako pro zařízení č. Z 4a.

10.7 Směrovací deska středová (č. Z 4c)

Směrovací deskou č. Z 4c se usměrňuje provoz ve směru šikmých pruhů, tj. vlevo a vpravo od desky.

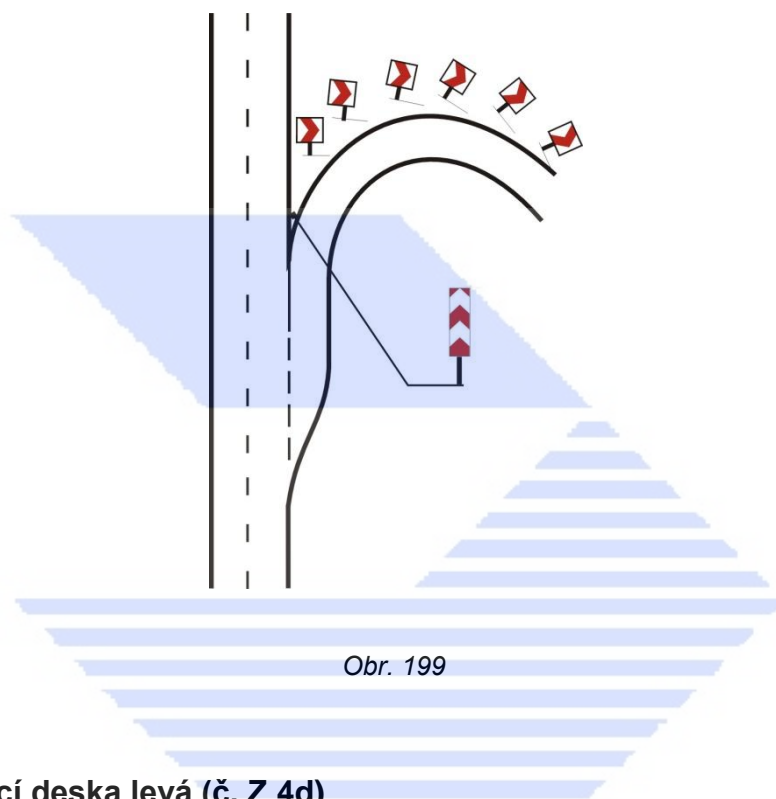

Jako stálého dopravního zařízení směrovací desky č. Z 4c užívá zejména ke zvýraznění čela dopravního ostrůvku oddělujícího průběžný pruh a odbočovací pruh na začátku výjezdové větve křižovatky nebo jiného místa odbočení, a to především mimo obec.

Nad směrovací desku č. Z 4c lze s přihlédnutím ke konkrétní situaci a místním podmínkám umístit značku č. C 4c „Příkazáný směr objíždění vpravo a vlevo“.

Ostatní zásady pro provedení a užití dopravního zařízení č. Z 4c jsou obdobné jako pro zařízení č. Z 4a.

Příklad užití směrovací desky č. Z 4c pro označení začátku fyzického oddělení výjezdové větve křižovatky včetně označení oblouku zkrácenými vodicími tabulemi č. Z 3 - viz obr. 199.

10.8 Směrovací deska levá (č. Z 4d)

Směrovací deskou č. Z 4d se usměrňuje provoz ve směru šipky, tj. vlevo od desky.

Směrovací deskou č. Z 4d se postupně nahrazují směrovací desky č. Z 4a.

Společné umístění resp. kombinace desek č. Z 4a a č. Z 4d v rámci jednoho pracovního místa není dovoleno.

Ostatní zásady pro provedení a užití dopravního zařízení č. Z 4d jsou obdobné jako pro zařízení č. Z 4a.

10.9 Směrovací deska pravá (č. Z 4e)

Směrovací deskou č. Z 4e se usměrňuje provoz ve směru šipky, tj. vpravo od desky.

Směrovací deskou č. Z 4e se postupně nahrazují směrovací desky č. Z 4b.

Společné umístění resp. kombinace desek č. Z 4b a č. Z 4e v rámci jednoho pracovního místa není dovoleno.

Ostatní zásady pro provedení a užití dopravního zařízení č. Z 4e jsou obdobné jako pro zařízení č. Z 4a.

10.10 Vodicí deska levá (č. Z 5a)

Vodicí deskou č. Z 5a se usměrňuje provoz ve směru šikmých pruhů, tj. vlevo od desky.

Vodicí desky č. Z 5a se užívá jako přechodného zařízení zejména k usměrnění provozu podél úseku dočasněho dopravního omezení, v prostoru pracovního místa, v prostoru křižovatky apod. K tomuto účelu se užívá více desek umístěných za sebou.

Vodicími deskami lze podle konkrétních podmínek vhodně nahradit užití dopravních kuželů. Ve stísněných podmínkách lze za určitých podmínek vodicími deskami nahradit i užití směrovacích desek.

Vodicí deska se umísťuje buď jednotlivě v patce nebo v řadě za sebou na vodicím prahu.

Podrobnosti o užití a provedení vodicí desky v oblasti pracovního místa upravují TP 66.

10.11 Vodicí deska pravá (č. Z 5b)

Vodicí deskou č. Z 5b se usměrňuje provoz ve směru šikmých pruhů, tj. vpravo od desky.

Vodicí desky č. Z 5b se užívá jako přechodného zařízení zejména k výraznějšímu oddělení protisměrných jízdních pruhů při přechodném vedení obousměrného provozu na jednom jízdním pásu směrově rozdělené pozemní komunikace.

Ostatní zásady pro provedení a užití dopravního zařízení č. Z 5b jsou obdobné jako pro zařízení č. Z 5a.

10.12 Vodicí deska středová (č. Z 5c)

Vodicí deskou č. Z 5c se usměrňuje provoz ve směru šikmých pruhů, tj. vlevo a vpravo od desky.

Ostatní zásady pro provedení a užití dopravního zařízení č. Z 5c jsou obdobné jako pro zařízení č. Z 5a.

10.13 Vodicí deska středová (č. Z 5d)

Vodicí deskou č. Z 5d se oddělují jízdní pruhy a plní funkci podélné čáry souvislé.

Ostatní zásady pro provedení a užití dopravního zařízení č. Z 5d jsou obdobné jako pro zařízení č. Z 5a.

10.14 Velká zvýrazňující deska (č. Z 6a)

Velkou zvýrazňující deskou č. Z 6a se zvýrazňuje nebo případně nahrazuje podélná čára souvislá přechodného vodorovného značení. K tomuto účelu se užívá více desek umístěných za sebou.

Vodicí desky č. Z 6a se užívá jako přechodného zařízení zejména k výraznějšímu oddělení protisměrných jízdních pruhů při přechodném vedení obousměrného provozu na jednom jízdním pásu směrově rozdělené pozemní komunikace.

Podrobnosti o užití a provedení velké zvýrazňující desky v oblasti pracovního místa upravují TP 66.

10.15 Malá zvýrazňující deska (č. Z 6b)

Malou zvýrazňující deskou č. Z 6b se zvýrazňuje nebo případně nahrazuje podélná čára souvislá přechodného vodorovného značení, případně se užívá společně s velkou zvýrazňující deskou č. Z 6a. K tomuto účelu se užívá více desek umístěných za sebou.

Podrobnosti o užití a provedení malé zvýrazňující desky v oblasti pracovního místa upravují TP 66.

10.16 Pojízdna uzavírková tabule (č. Z 7)

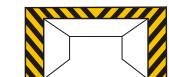

Pojízdnu uzavírkovou tabulí č. Z 7 se označuje zejména překážka provozu, uzavírka jízdního pruhu, práce na pozemní komunikaci apod.

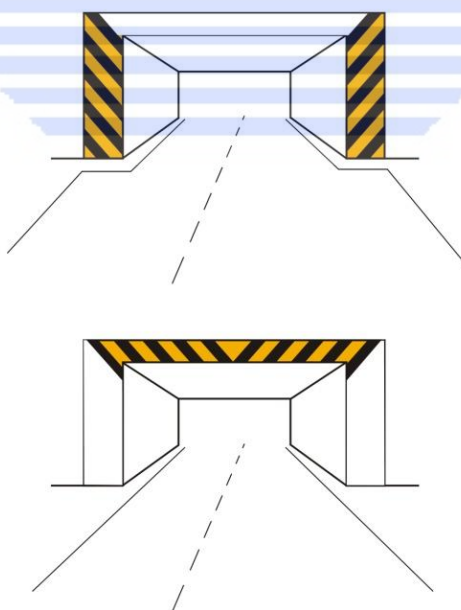
Uzavírková tabule je vybavena dopravními značkami, výstražnými světly (světelný signál č. S 7) a zařízením vytvářejícím světelné signály č. S 8c až č. S 8e. Užití konkrétních značek a signálů vychází z konkrétní situace. Značky mají charakter přenosných značek.

Podrobnosti o užití a provedení pojízdny uzavírkové tabule v oblasti pracovního místa upravují TP 66.

10.17 Žluté a černé pruhy (č. Z 9)

Žlutými a černými pruhy (č. Z 9) se označují trvalé překážky na pozemní komunikaci, resp. v blízkosti vozovky, které mohou ohrozit bezpečnost provozu. Jsou to zejména pilíře, opěry, vystupující objekty, nízké nebo úzké podjezdy a podobné překážky (obr. 200). Žluté pruhy jsou v retroreflexním provedení.

Obr. 200

Žluté a černé pruhy se vyznačují na okraji překážky přiléhající k pozemní komunikaci v šířce přibližně 0,50 m. Jednotlivé pruhy se provádějí pod úhlem 45° o šířce 0,25 - 0,50 m. Obdobným způsobem lze žlutými retroreflexními pruhy zvýraznit v případě potřeby hrany obrubníků, čela dopravních ostrůvků, apod.

10.18 Dopravní knoflíky (č. Z 10)

Dopravními knoflíky se v odůvodněných případech doplňují nebo zvýrazňují vodorovné značky.

Podle účelu a umístění se užívají knoflíky barvy bílé, modré, zelené, žluté nebo oranžové.

10.18.1 Dopravní knoflík bílý

Dopravními knoflíky bílé barvy se doplňuje podélná čára přerušovaná a případně vodicí čára trvalého vodorovného značení.

U podélné čáry přerušované se dopravní knoflíky umísťují do středu mezer v ose čáry.

U vodicí čáry se dopravní knoflíky umísťují ze strany jízdního pruhu.

Podrobnosti o užití a provedení dopravních knoflíků bílé barvy v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

10.18.2 Dopravní knoflík modrý

Dopravními knoflíky modré barvy se doplňuje podélná čára přerušovaná trvalého vodorovného značení v úseku se zvýšeným nebezpečím výskytu náledí (např. na mostě).

Dopravní knoflík modrý se umísťuje cca 2 m před knoflíkem bílé barvy ve směru jízdy.

Úsek s umístěním knoflíků modré barvy začíná cca 200 m před začátkem úseku nebezpečí.

Podrobnosti o užití a provedení dopravních knoflíků modré barvy v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

10.18.3 Dopravní knoflík zelený

Dopravními knoflíky zelené barvy lze doplnit podélnou čáru přerušovanou trvalého vodorovného značení oddělující průběžný pruh od odbočovacího nebo připojovacího pruhu anebo podélnou čáru přerušovanou v oblasti průletového úseku.

Dopravní knoflík zelený se umísťuje cca 2 m před knoflíkem bílé barvy ve směru jízdy.

Podrobnosti o užití a provedení dopravních knoflíků zelené barvy v systému vodorovného dopravního značení upravují TP 133.

10.18.4 Dopravní knoflík žlutý, oranžový

Dopravními knoflíky žluté nebo oranžové barvy se vyjadřuje podélná čára přechodného vodorovného značení (náhradou za užití hmot pro vodorovné značení).

Pro vyjádření podélné čáry souvislé se užívá sestavy knoflíků ve vzdálenosti 1 m.

Pro vyjádření podélné čáry přerušované se užívá sestavy knoflíků ve vzdálenosti 1 m pro vyznačení úsečky čáry, následující mezera odpovídá mezeře příslušné vodorovné značky (č. V 2a nebo č. V 2b).

Podrobnosti o užití a provedení dopravních knoflíků žluté nebo oranžové barvy v oblasti pracovního místa upravují TP 66.

10.19 Směrový sloupek (č. Z 11a, č. Z 11b)

Směrový sloupek je vybaven odrazkami, a to ve směru jízdy vpravo dvěma oranžovými (č. Z 11b) a ve směru jízdy vlevo jednou bílou odrazkou (č. Z 11a). Takové provedení tvoří konstrukčně jeden směrový sloupek.

Směrové sloupky č. Z 11a a č. Z 11b se užívají zejména mimo obec. Umísťují se po obou stranách pozemní komunikace v nezpevněné části krajnice.

Další podrobnosti o užití, umístění a provedení směrových sloupků upravují ČSN 73 6101 a TP 58.

10.20 Směrový sloupek (č. Z 11c, č. Z 11d)

Směrovými sloupky (č. Z 11c a č. Z 11d) lze vymezit připojení účelové pozemní komunikace na jinou pozemní komunikaci. Směrový sloupek je vybaven červenými odrazkami, a to ve směru jízdy vpravo dvěma červenými (č. Z 11d) a ve směru jízdy vlevo jednou červenou odrazkou (č. Z 11c).

Směrové sloupky č. Z 11c a č. Z 11d se užívají v obci i mimo obec. Umísťují se tak, aby byly zřetelné jak pro řidiče přijíždějícího po účelové, tak i po jiné pozemní komunikaci. Sloupky se orientují tak, aby vodící retroreflexní prvky sloupků směřovaly k účelové pozemní komunikaci.

10.21 Směrový sloupek (č. Z 11e, č. Z 11f)

Směrovými sloupky č. Z 11e a č. 11f lze zvýraznit úsek pozemní komunikace, kde hrozí zvýšené nebezpečí náledí (zejména úseky na mostních konstrukcích). Směrový sloupek je vybaven modrými odrazkami, a to ve směru jízdy vpravo dvěma modrými (č. Z 11f) a ve směru jízdy vlevo jednou modrou odrazkou (č. Z 11e).

Na směrově rozdělené pozemní komunikaci se směrové sloupky č. Z 11e a č. Z 11f umísťují v úseku, který začíná cca 200 m před úsekem nebezpečí náledí a končí na konci úseku nebezpečí.

Na směrově nerozdělené pozemní komunikaci se směrové sloupky č. Z 11e a č. Z 11f umísťují v úseku, který začíná cca 200 m před úsekem nebezpečí náledí a končí 200 m za koncem úseku nebezpečí.

Směrové sloupky č. Z 11e a č. Z 11f doplňují užití směrových sloupků č. Z 11a a č. Z 11b. Umísťují se cca 5 m před směrové sloupky č. Z 11a a č. Z 11b.

Ostatní zásady pro užití a provedení směrových sloupků č. Z 11e a č. Z 11f jsou obdobné jako pro sloupky č. Z 11a a č. Z 11b.

10.22 Směrový sloupek (č. Z 11g)

Směrový sloupek č. Z 11g lze užit jako náhradu za užití a umístění směrových sloupků č. Z 11c a č. Z 11d. Od těchto sloupků se liší konstrukčním provedením – je kruhového průřezu s jednou červenou odrazkou po celém obvodu.

10.23 Krátký příčný práh (č. Z 12)

Krátkým příčným prahem č. Z 12 se zejména vytváří umělá nerovnost na vozovce. Povrch jeho konstrukce se označuje žlutočernými pruhy a nevyznačuje se vodorovnou značkou č. V 17 „Trojúhelníky“.

Na umístění prahu č. Z 12 na vozovce se předem upozorňuje značkou č. A 7b „Pozor, zpomalovací práh“. Podle místních podmínek lze i místo prahu označit značkou č. IP 2 „Zpomalovací práh“. Uvedených značek se neužije, pokud požadovaná nízká hranice nejvyšší dovolené rychlosti vyplývá z obecných pravidel provozu (např. v obytné zóně) nebo z dříve stanovené místní úpravy provozu (např. v zóně s dopravním omezením s hranicí nejvyšší dovolené rychlosti).

Název : Revize TP 65 Zásady pro dopravní značení na pozemních komunikacích

Podklady: TP 65 Zásady pro dopravní značení na pozemních komunikacích (II. vydání), CDV, 2002

Aktualizace TP 65 Zásady pro v dopravní značení na pozemních komunikacích, Ing. Seidl, 2011

Vydal : Ministerstvo dopravy
odbor pozemních komunikací

Zpracoval : Ing. Antonín Seidl

Počet stran : 156

Tisk a distribuce: Pouze v elektronické podobě